

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอภาชี
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้กำหนดให้สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล โดยใช้กลไกของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.) ดำเนินการจัดทำและเสนอแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลบูรณาการร่วมกับแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นกรอบการจัดทำโครงการประจำปี เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามระบบส่งเสริมการเกษตร กำหนดให้แผนพัฒนาการเกษตรทุกระดับเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบส่งเสริมการเกษตรที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ และจากการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เป็นกรอบการพัฒนาประเทศในระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) นั้น

สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลของสำนักงานเกษตรอำเภอ มีความสอดคล้องกับแผนแม่บท ประเด็นเร่งด่วนตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และเชื่อมโยงบูรณาการกับแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยจัดตั้งทีมงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของอำเภอ โดยมีเกษตรอำเภอเป็นหัวหน้าทีมและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบตำบลเป็นทีมงาน พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของอำเภอร่วมกันรวบรวมจัดเก็บวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางเป้าหมายการพัฒนา และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและทรัพยากรของอำเภอ/ตำบล และเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำโครงการและงบประมาณประจำปีเสนอขอรับการสนับสนุนจากแหล่งงบประมาณ ต่างๆ ต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี

มิถุนายน ๒๕๖๖

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญรูป

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

๑

๑.๒ อาณาเขต

๑

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

๒

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

๓

๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

๓

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

๔

๓. สภาพภูมิอากาศ

๖

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

๖

๓.๒ ฤดูกาล

๖

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

๗

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

๘

๔. เส้นทางคมนาคม

๙

๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง

๙

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด

๙

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๑๐

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

๑๐

๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ

๑๐

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๑๑

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

๑๑

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

๑๓

๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว

๑๓

๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท

๑๓

๖.๕ การศึกษา

๑๔

๖.๖ สาธารณสุข

๑๕

๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑๕

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

๑๖

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

๑๗

๙. องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

๑๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอภาชี	๒๒
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๒
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์	๒๒
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๓๑
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๓๔
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๓๔
๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๕๒
๓. การจัดทำ TOWS Matrix	๕๔
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอภาชี	๕๖
๑. แนวทางการพัฒนา	๕๖
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๕๖
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๕๖
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๕๗
๒. สรุปลำดับโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๕๘
๓. บรรณานุกรม	
๔. ภาคผนวก	
๑. โครงการฝึกอบรมให้ความรู้พัฒนาการผลิตข้าวให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค	
๒. โครงการส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	
๓. โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer (YSF)	
๔. โครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	
๕. โครงการสนับสนุนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	
๖. โครงการสนับสนุนกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร	
๗. โครงการสนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกร	
๘. โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	
๙. โครงการฝึกอบรมให้ความรู้การปรับปรุงคุณภาพดิน เพิ่มพูนความอุดมสมบูรณ์ของดินและธาตุอาหารพืช	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒
ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕
ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑	๗
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑	๘
ตารางที่ ๖ ข้อมูลด้านพืช	๑๑
ตารางที่ ๗ ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๑
ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๒
ตารางที่ ๙ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙	๑๓
ตารางที่ ๑๐ ตารางแสดงจำนวนประชากร อำเภอภาชี	๑๓
ตารางที่ ๑๑ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๖
ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๗
ตารางที่ ๑๓ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๑๘
ตารางที่ ๑๔ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๐
ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภาชี	๒๐
ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๑
ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๑
ตารางที่ ๑๘ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๒
ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๓
ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๓
ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๔
ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๕
ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอภาชี	๒๕
ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๖
ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๖
ตารางที่ ๒๖ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอภาชี	๒๘
ตารางที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ (ข้าว) ตำบลดอนหญ้านาง อำเภอภาชี	๓๐
ตารางที่ ๒๘ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ (ข้าว) ตำบลโคกม่วง อำเภอภาชี	๓๐
ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอภาชี	๓๑
ตารางที่ ๓๐ แสดงทรัพยากรดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๑
ตารางที่ ๓๑ แสดงเขตความเหมาะสม(ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๔
ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๕
ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๖
ตารางที่ ๓๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๗
ตารางที่ ๓๕ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๐
ตารางที่ ๓๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๒
ตารางที่ ๓๗ แสดงเขตความเหมาะสม(ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๓
ตารางที่ ๓๙ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอภาชี	๔๔
ตารางที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกมะพร้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๕
ตารางที่ ๔๑ แสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอภาชี	๔๗
ตารางที่ ๔๒ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมะพร้าว อำเภอภาชี	๔๘
ตารางที่ ๔๓ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วย อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๙
ตารางที่ ๔๔ แสดงปริมาณการปลูกไม้พื้ะกล้วย อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๙
ตารางที่ ๔๕ แสดงต้นทุนการปลูกไม้พื้ะกล้วย ปี ๒๕๖๖ อำเภอภาชี	๕๑
ตารางที่ ๔๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการปลูกไม้พื้ะกล้วย อำเภอภาชี	๕๑
ตารางที่ ๔๗ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๕๒
ตารางที่ ๔๘ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๕๔

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอภาชี	๑
ภาพที่ ๒ ภาพแสดงความลาดชันของพื้นที่อำเภอภาชี	๓
ภาพที่ ๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕
ภาพที่ ๔ กราฟแสดงกลุ่มชุดดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕
ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงลักษณะทิศทางลมมรสุม อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖
ภาพที่ ๖ กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ย ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑	๗
ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑	๘
ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ	๙
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๐
ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงพื้นที่ลุ่มน้ำ อำเภอภาชี	๑๐
ภาพที่ ๑๑ กราฟแสดงสินเชื้อและภาวะหนี้สินเกษตรกรแยกตามแหล่งสินเชื้อ	๑๒
ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร คริวเรือน และคริวเรือนเกษตรกร	๑๔
ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๖
ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอภาชี	๑๗
ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๘
ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าคริวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๒
ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๓
ภาพที่ ๑๘ กราฟวงกลมแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร	๒๔
ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๔
ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายอำเภอภาชี	๒๘
ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๑
ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๒
ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๒
ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๓
ภาพที่ ๒๕ กราฟแสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๓
ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๔
ภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอภาชี	๓๕
ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอภาชี	๓๕
ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอภาชี	๓๖
ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอภาชี	๓๗
ภาพที่ ๓๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๘
ภาพที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว อำเภอภาชี	๓๙
ภาพที่ ๓๓ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๑
ภาพที่ ๓๔ แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอภาชี	๔๑
ภาพที่ ๓๕ แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว	๔๓

สารบัญญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๓๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูग्มะพร้าว	๔๓
ภาพที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูग्มะพร้าว (พื้นที่ปลูग्จริง)	๔๔
ภาพที่ ๓๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูग्มะพร้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม	๔๕
ภาพที่ ๓๙ แผนที่แสดงปริมาณการปลูग्มะพร้าว อำเภอภาชี	๔๕
ภาพที่ ๔๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูग्มะพร้าว อำเภอภาชี	๔๗
ภาพที่ ๔๑ กราฟแสดงวิธีการตลาดมะพร้าว อำเภอภาชี	๔๘
ภาพที่ ๔๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูग्ไม้พะยะกล้า อำเภอภาชี	๔๙
ภาพที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูग्ไม้พะยะกล้า อำเภอภาชี	๕๐
ภาพที่ ๔๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูग्ไม้พะยะกล้า อำเภอภาชี	๕๐

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

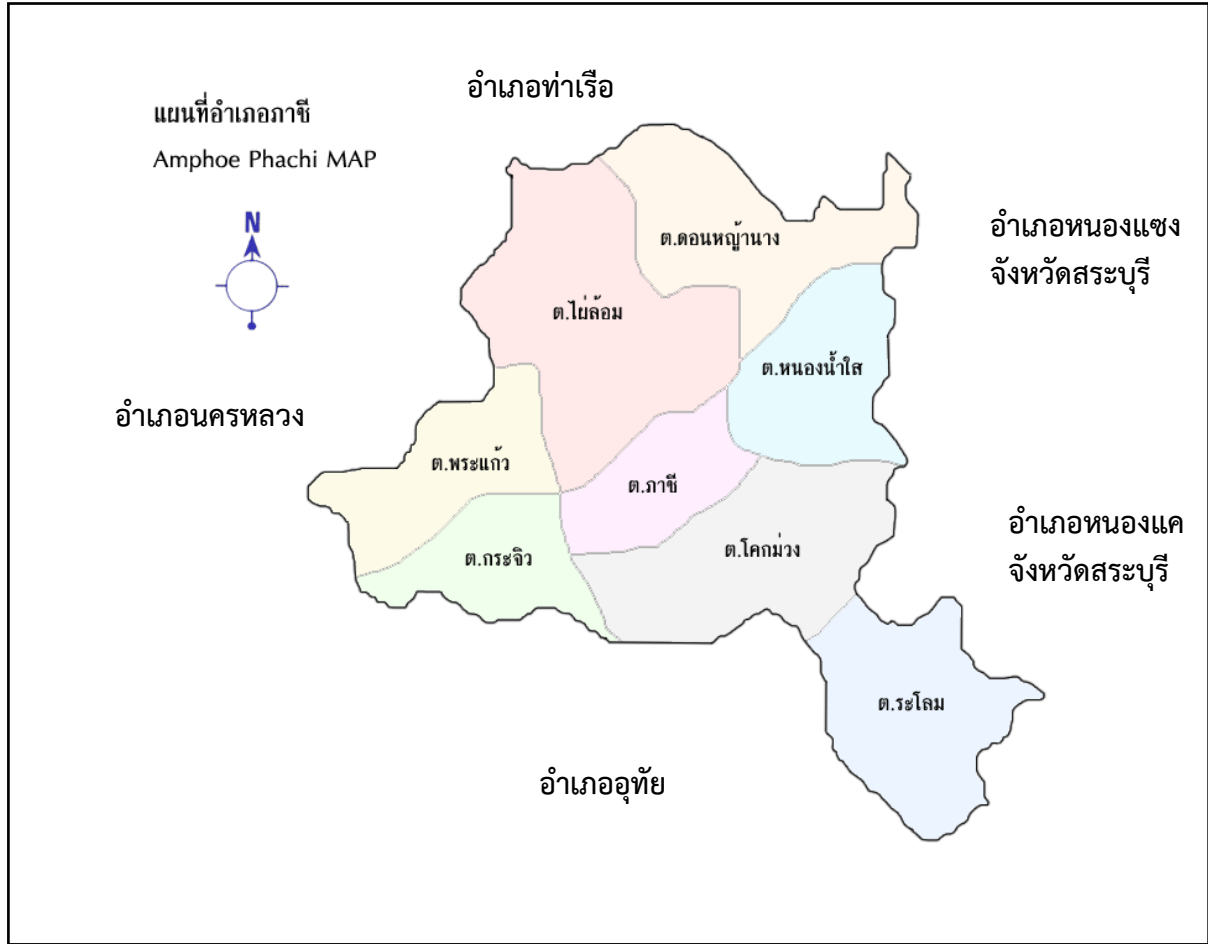
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอภาชี เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ทางทิศตะวันออกของศูนย์กลางจังหวัด เป็นอำเภอที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดสระบุรี ขนาดพื้นที่ ๑๐๔.๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๗๔,๖๑๗.๕๔ ไร่

๑.๒. อาณาเขต

อำเภอภาชี มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอหนองแค อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอภาชี
(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอภาชี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๑ เทศบาล ๗ อบต. ๘ ตำบล ๗๒ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๗ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล หมู่ที่	ภาชี	โคกม่วง	ระโสม	หนองน้ำใส	ดอนหญ้านาง	ไผ่ล้อม	กระจิว	พระแก้ว
๑	หนองผีหลอก	โคกม่วง	ช่อง	หนองเป่า	ตะโก	หนองโพธิ์	กระจิว	โรงสูง
๒	หนองโพธิ์	คลอง	ใหม่	หนอง ตาเสือ	ตะโก	บ้านไร่	กระจิว	ดอนพรม
๓	วัด	หนองงู เหลือม	บ้านระชน	เหล่า	ดอนหญ้านาง	หัวนา	พระแก้ว	วังบน
๔	หนองโดน	ป่าหว้า	มาบโพธิ์	โคกมะเกลือ	หนองหัวควาย	โคกกลาง	หนองเบ็ด	หนองบัว
๕	ตลาด	หนองตลิ่ง ชัน	หนองกรด	โคกกลาง	โคกกระทาย	นายี	นาหันตรา	หนองบัว
๖	ภาชี	สร้างเค็ม	ระโสม	หนองเครือ บุญ	บ้านพลับ	หนองหัวลิง	พระแก้ว	บ้านวัง
๗	โคกขาม	โคกสังข์	หนองปริง	ธรรมสินธุ์ โสภา	หนองโปร่ง	ไผ่ล้อม	ดอนกลางใต้	ต้นหมัน
๘		ใหม่	หนองยอ	หนองน้ำใส	โคกแฝด	ใหม่	หัวสะแก	
๙		สะพานดำ	หนองนาง		หนองแห่	หัวคู้ง		
๑๐		ดอนข่อย			ทุ่งชาน	บ้านครีว		
๑๑		หนองยาว				ตากแดด		
๑๒		โคกกรวด						

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ.๒๕๖๖

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	เขตการปกครอง		จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน
		อบต.	เทศบาลตำบล		
ภาชี	๔,๑๓๓.๐๐	-	๑	๗	๕,๒๙๓
โคกม่วง	๑๑,๗๐๙.๐๐	๑	-	๑๒	๑,๔๔๓
ระโสม	๙,๗๘๒.๕๐	๑	-	๙	๑,๕๓๙
หนองน้ำใส	๕,๖๗๕.๗๕	๑	-	๘	๑,๑๙๖
ดอนหญ้านาง	๑๐,๐๙๘.๐๐	๑	-	๑๐	๙๔๗
ไผ่ล้อม	๑๐,๕๗๐.๒๕	๑	-	๑๑	๑,๑๓๘
กระจิว	๗,๙๓๓.๐๐	๑	-	๘	๑,๑๖๙
พระแก้ว	๕,๔๑๖.๐๐	๑	-	๗	๗๗๔
รวม	๖๕,๓๑๗.๕๐	๗	๑	๗๒	๑๓,๔๙๙

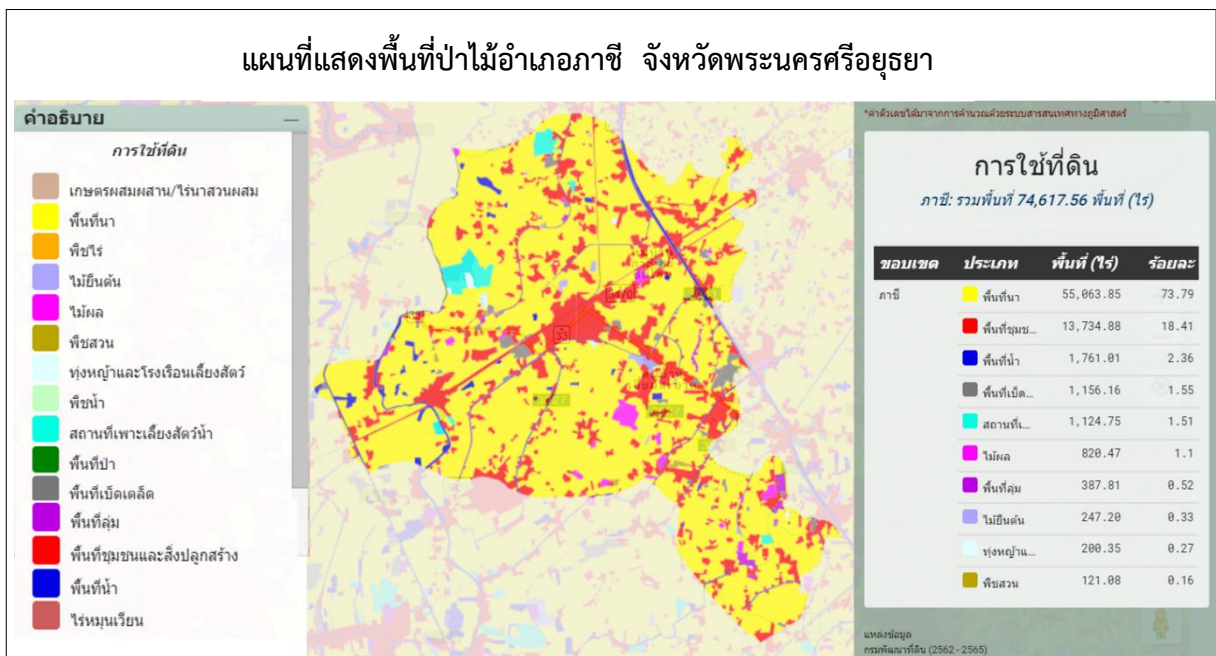
ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ.๒๕๖๖

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม ป่าไม้

ป่าไม้ อำเภอภาชี มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ ลูกคลื่นลอนลาดน้ำท่วมถึง มีความลาดชันน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ต่าง ๆ ของอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาถือว่าเป็นที่ดอนเมื่อเกิดอุทกภัยมักไม่ปรากฏน้ำท่วมขัง เป็นเวลานาน พื้นที่ทั่วไปเป็นพื้นที่นา จึงไม่มีพื้นที่ป่าไม้ (ภาพที่ ๒)

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอภาชี

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๖)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอภาชี

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ภาชี	๕,๑๖๖.๘๘	๐.๐๐	๐.๐๐
โคกม่วง	๑๑,๗๘๕.๙๒	๐.๐๐	๐.๐๐
ระโสม	๑๑,๑๘๑.๘๓	๐.๐๐	๐.๐๐
หนองน้ำใส	๗,๓๙๓.๒๖	๐.๐๐	๐.๐๐
ดอนหญ้านาง	๑๑,๒๕๘.๖๙	๐.๐๐	๐.๐๐
ไผ่ล้อม	๑๑,๗๔๕.๔๐	๐.๐๐	๐.๐๐

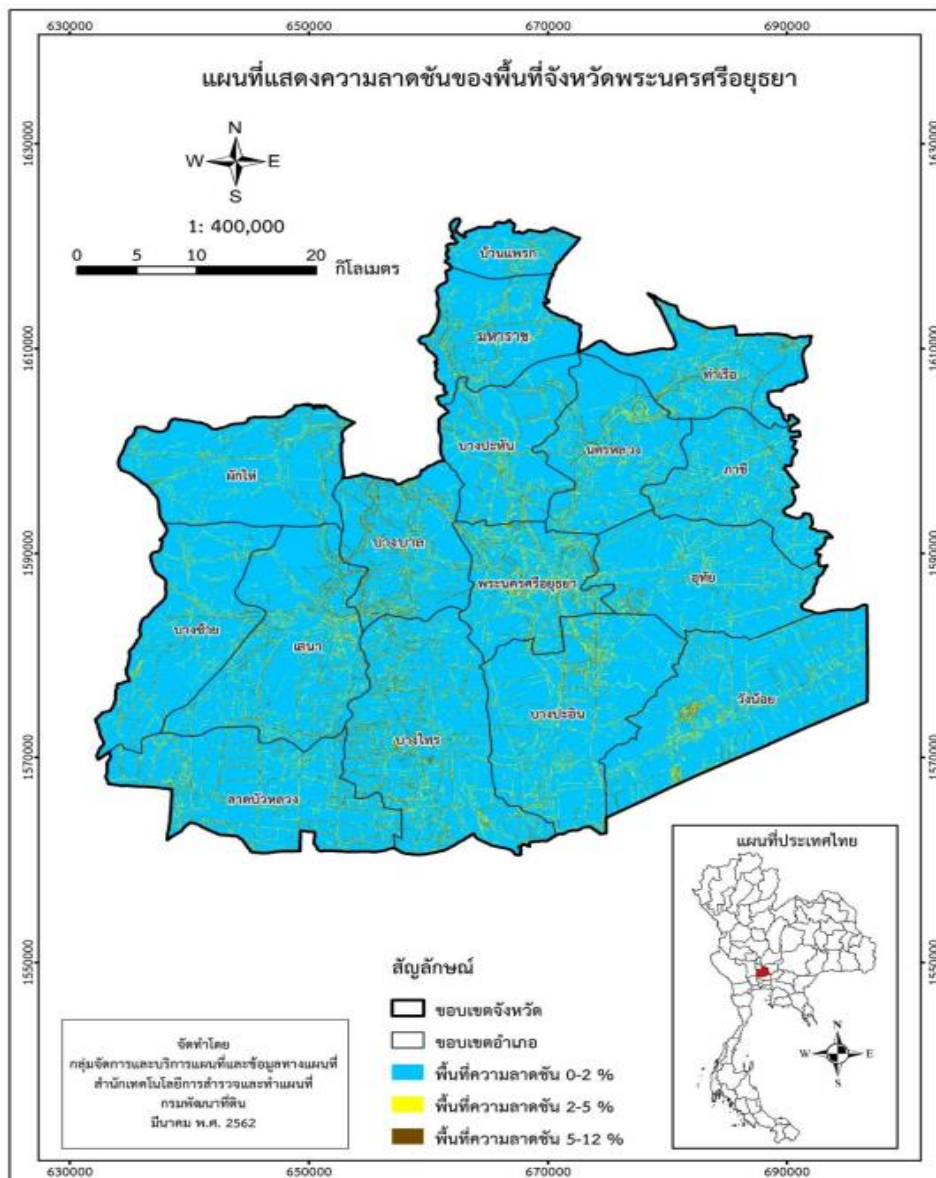
กระจุย	๙,๕๑๔.๔๖	๐.๐๐	๐.๐๐
พระแก้ว	๖,๕๓๑.๑๐	๐.๐๐	๐.๐๐
รวม	๑๖,๐๔๕.๕๖		

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๖

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอภาชี มีสภาพภูมิประเทศเป็นลูกคลื่นลอนลาดน้ำท่วมถึง มีความลาดชันน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ต่าง ๆ ของอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาถือว่าเป็นที่ดอน เมื่อเกิดอุทกภัยมักไม่ปรากฏเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ความลาดชัน ๐ - ๒ เปอร์เซ็นต์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๙๔ ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ รองลงมาอันดับที่ ๒ ได้แก่ พื้นที่ความลาดชัน ๒ - ๕ เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๙ ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชันน้อยมาก อันดับที่ ๓ ได้แก่ พื้นที่ความลาดชัน ๕ - ๑๒ เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๗ ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชันเล็กน้อย (ภาพที่ ๓)

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๒)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอภาชี มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๒ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒

ชุดดิน : ชุดดินบางเขน (Bn) ชุดดินมหาโพธิ (Ma)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลึกกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดมาก ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจัด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าวไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ บนสันร่องและร่องคูน้ำ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ ล้างและควบคุมไม่ให้ดินเกิดการกรดเพิ่มขึ้น เมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๔

ชุดดิน : ชุดดินสระบุรี (Sb) และชุดดินท่าเรือ (Tr)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีอายุยังน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

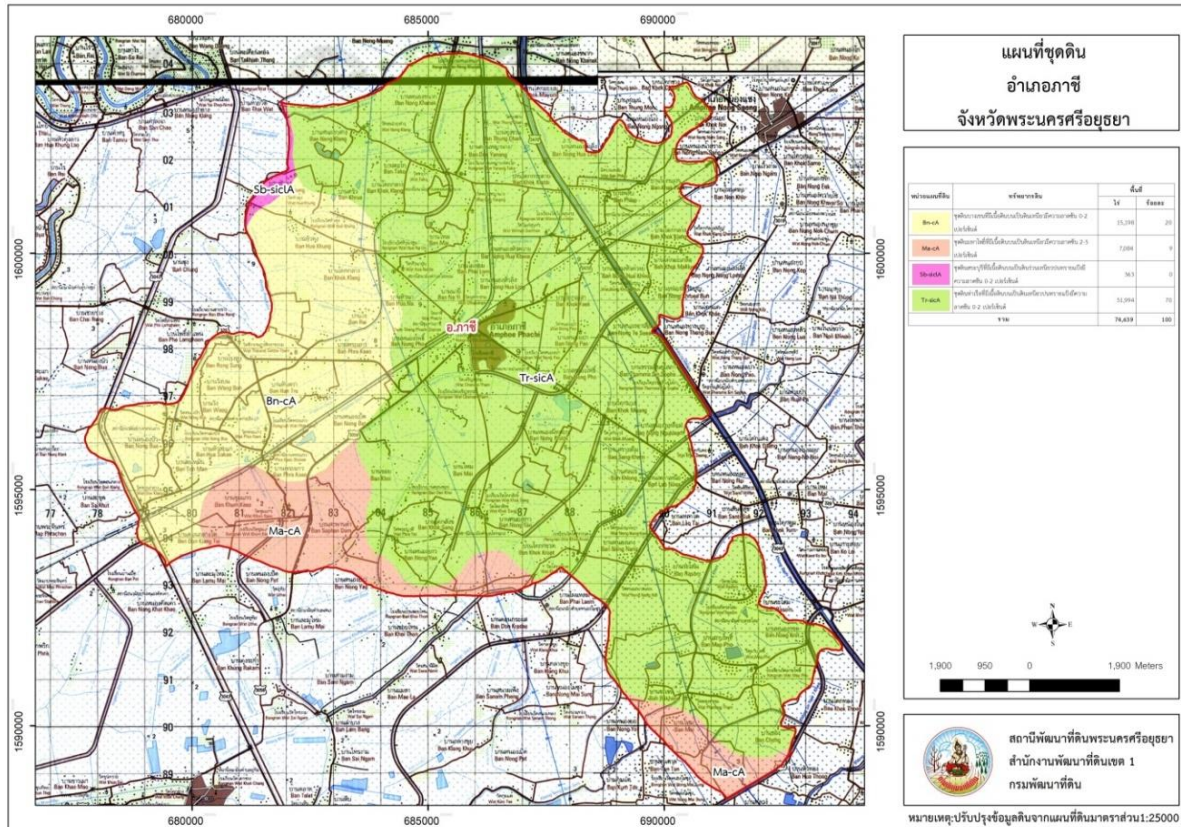
ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าวไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้า

หลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปุ๋ยพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร

ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

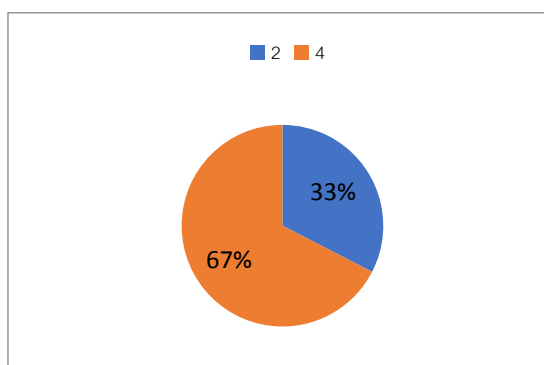
ภาพที่ ๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดิน อำเภอภาชี จังหวัดนครศรีอยุธยา (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา ,พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)								ผลรวมทั้งหมด
	ภาชี	โคกม่วง	ระโสม	หนองน้ำใส	ดอนหญ้านาง	ไผ่ล้อม	กระจิว	พระแก้ว	
๒	-	๒,๕๘๗.๐๐	๙๗๘.๒๕	-	-	๖,๓๔๒.๑๕	๕,๙๔๙.๗๕	๕,๔๑๖.๐๐	๒๑,๒๗๓.๑๕
๔	๔,๑๓๓.๐๐	๙,๑๒๒.๐๐	๘,๘๐๔.๒๕	๕,๖๗๕.๗๕	๑๐,๐๙๘.๐๐	๔,๒๒๘.๑๐	๑,๙๘๓.๒๕	-	๔๔,๐๔๔.๓๕
รวม	๔,๑๓๓.๐๐	๑๑,๗๐๙.๐๐	๙,๗๘๒.๕๐	๕,๖๗๕.๗๕	๑๐,๐๙๘.๐๐	๑๐,๕๗๐.๒๕	๗,๙๓๓.๐๐	๕,๔๑๖.๐๐	๖๕,๓๑๗.๕๐

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา ,พ.ศ.๒๕๖๕

แผนภูมิแสดงกลุ่มชุดดิน พระนครศรีอยุธยา

อำเภอภาชี จังหวัด

ภาพที่ ๕ แผนภูมิแสดงกลุ่มชุดดินอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ.๒๕๖๕

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอภาชี มีสภาพภูมิอากาศทั่วไปแบบร้อนชื้น มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๓ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ๔๐ องศาเซลเซียส อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม ๒ ชนิด คือมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้บริเวณอำเภอภาชี ประสบกับสภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง กับมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ปกคลุมในช่วงฤดูฝนทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตก

๓.๒ ฤดูกาล

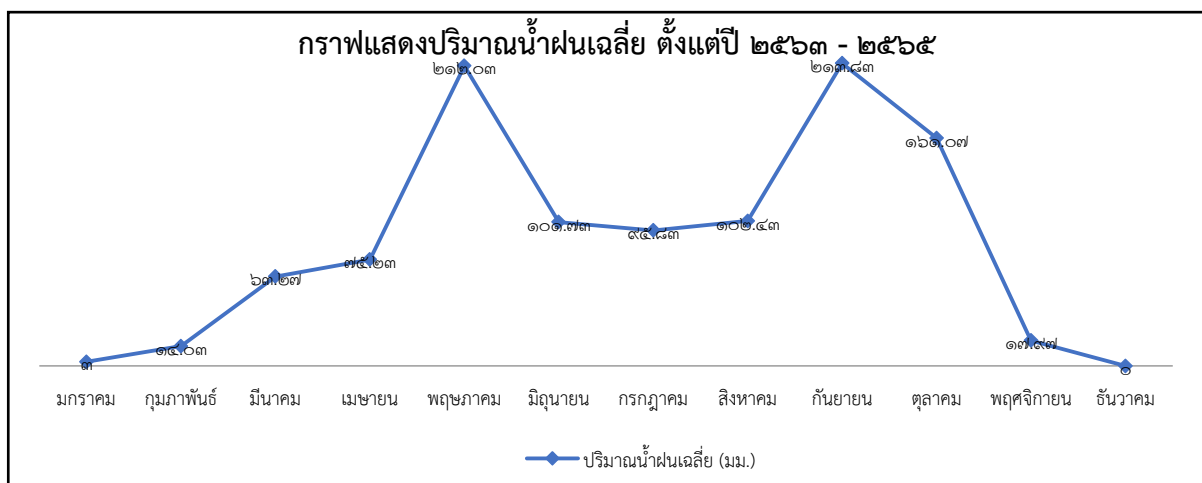
- ฤดูหนาว : เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ซึ่งเป็นฤดูมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งมีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวเย็นประมาณกลางเดือนพฤศจิกายน เป็นต้นไป

- ฤดูร้อน : เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่อเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบกับลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

- ฤดูฝน : เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลาง และภาคเหนือเป็นลำดับในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม เป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในรอบปี และเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอภาชี มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๓๕๓.๔๗ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือน กันยายน ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนธันวาคม โดยมีปริมาณ ๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือน กันยายน โดยมีปริมาณ ๒๑๓.๘๓ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ย ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ ๒๕๖๖)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)
๑	มกราคม	๓.๐๐
๒	กุมภาพันธ์	๑๔.๐๓
๓	มีนาคม	๖๓.๒๗
๔	เมษายน	๗๕.๒๓
๕	พฤษภาคม	๒๑๒.๐๓
๖	มิถุนายน	๑๐๑.๗๓
๗	กรกฎาคม	๙๕.๘๓
๘	สิงหาคม	๑๐๒.๔๓
๙	กันยายน	๒๑๓.๘๓
๑๐	ตุลาคม	๑๖๑.๐๗
๑๑	พฤศจิกายน	๑๗.๙๗
๑๒	ธันวาคม	๐.๐๐
	รวม	๑,๐๖๐.๔๒
	เฉลี่ย/ปี	๓๕๓.๔๗

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ ๒๕๖๖

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอภาชี มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๗ องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๖)

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๖๕
(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ ๒๕๖๖)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๑๕.๗๐	๓๖.๐๐	๒๗.๐๐
กุมภาพันธ์	๑๖.๓๗	๓๗.๑๗	๒๗.๕๗
มีนาคม	๑๙.๗๐	๓๘.๕๐	๒๙.๙๓
เมษายน	๒๑.๒๓	๓๙.๗๐	๓๐.๗๗
พฤษภาคม	๒๒.๖๗	๓๙.๔๐	๓๐.๕๐
มิถุนายน	๒๒.๐๗	๓๗.๑๗	๒๙.๓๐
กรกฎาคม	๒๒.๑๗	๓๕.๘๐	๒๘.๖๐
สิงหาคม	๒๑.๗๐	๓๖.๐๗	๒๘.๙๐
กันยายน	๒๒.๑๗	๓๕.๗๓	๒๘.๘๗
ตุลาคม	๒๑.๔๗	๓๖.๐๗	๒๘.๖๗
พฤศจิกายน	๑๘.๘๓	๓๕.๘๓	๒๗.๘๗
ธันวาคม	๑๕.๙๗	๓๖.๑๐	๒๖.๗๐

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ ๒๕๖๖

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอภาชี มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางถนน หมายเลข ๓๒๙ เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร (ภาพที่ ๘)

ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี , พ.ศ.๒๕๖๕

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัด และอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๙)

ทางรถไฟ : อำเภอภาชีเป็นชุมทางรถไฟที่สำคัญและเป็นชุมทางของประชาชนที่ตัดมาพัก เพื่อที่จะเดินทางไปภาคเหนือ,ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือเข้าสู่กรุงเทพมหานคร จึงต้องเดินทางเข้ามายัง อำเภอภาชีนี้ก่อน และใช้เดินเชื่อมต่อระหว่างอำเภอท่าเรืออำเภอภาชี นครหลวง อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

จุดพักรถ จำนวน ๑ จุด มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอภาชี ถึงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี รถตู้โดยสารประจำทาง

รถตู้สาย ภาชี – นครหลวง – อยุธยา

รถตู้สาย สระบุรี – ภาชี – อยุธยา

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ทางหลวงหมายเลข ๓๐๕๔ ผ่านอำเภออุทัย ไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ทางหลวงหมายเลข ๓๓ เส้นทางระหว่าง สุพรรณบุรี ถึงอรัญประเทศ ระยะทาง ๒๙๙.๕๔๙ กิโลเมตร ผ่านอำเภอนครหลวง ไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ทางหลวงหมายเลข ๓๐๕๖ เส้นทางระหว่างบ้านห้วย – ภาชี

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ.๒๕๖๕)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอกาฬิเป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

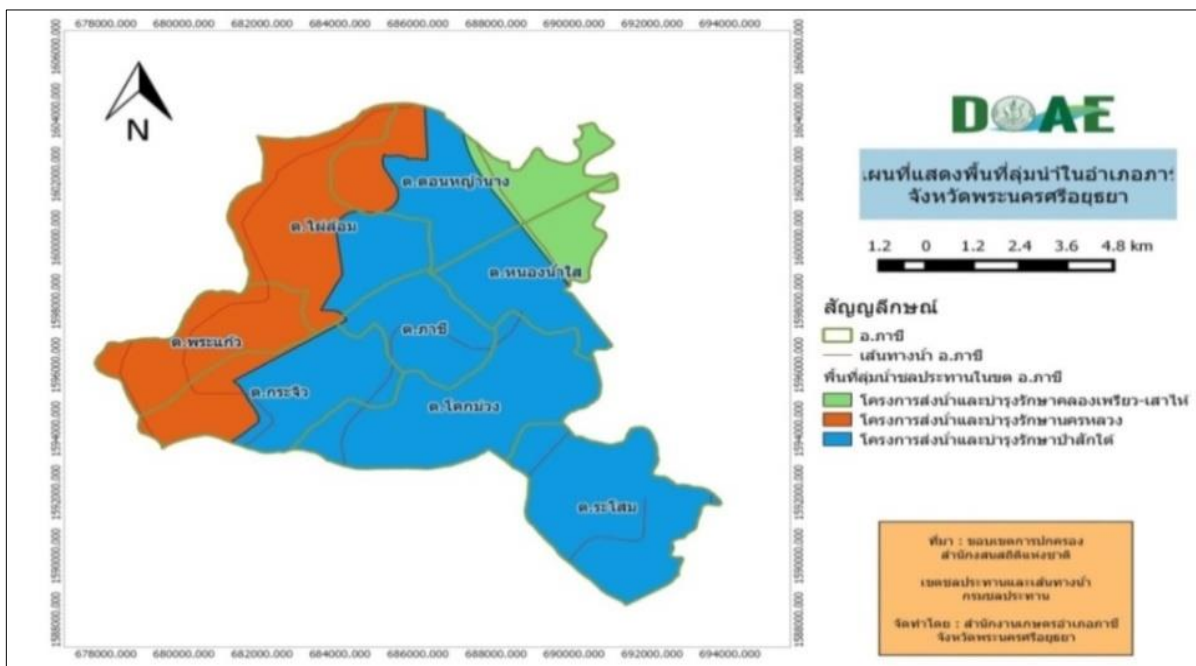
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

แหล่งน้ำธรรมชาติ มีลำคลองธรรมชาติ ๑ คลอง คือ คลองพระแก้ว ไหลผ่านตำบลพระแก้ว ตำบลไผ่ล้อม ตำบลกระเจิว

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

- คลองระพีพัฒน์ เป็นสายหลัก
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักใต้
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองเพรียว – เสาไห้

แผนที่แสดงแหล่งน้ำ อำเภอกาฬิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงแหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอกาฬิ

(ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอกาฬิ , พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอกาฬิ มีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๔๔,๐๓๗.๘๕ ไร่ (ร้อยละ ๖๗ ของพื้นที่อำเภอกาฬิ) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอกาฬิ พ.ศ. ๒๕๖๖) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

อำเภอกาฬิ มีพื้นที่การเกษตร ๔๔,๐๓๗.๘๕ ไร่ ปลูกข้าวในปี ๔๓,๒๘๗.๐๐ ไร่ ไม้ยืนต้น ๓๔๓.๗๕ ไร่ และ ไม้ผล ๒๑๓.๒๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ ข้อมูลด้านพืชเศรษฐกิจอำเภอภาษี ปี ๒๕๖๖

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)								
		ข้าว	ไม้ผล	พืชผัก	ไม้ยืนต้น	พืชไร่	ไม้ดอก	ไม้ประดับ	สมุนไพร/เครื่องเทศ	รวม
ภาษี	๔,๑๓๓.๐๐	๑,๖๗๐.๐๐	-	-	๑๐.๐๐	-	-	-	-	๑,๖๘๐.๐๐
โคกม่วง	๑๑,๗๐๙.๐๐	๗,๖๘๑.๕๐	๔๑.๐๐	๒.๕๐	๑๗๘.๐๐	-	-	๑๓.๒๕	๔.๖๐	๗,๙๒๐.๘๕
ระโสม	๙,๗๘๒.๕๐	๗,๘๗๐.๕๐	๙.๐๐	๔๖.๐๐	๑๒.๐๐	-	-	๗๙.๗๕	-	๘,๐๑๗.๗๕
หนองน้ำใส	๕,๖๗๕.๗๕	๔,๐๓๙.๗๕	๑๔.๐๐	-	๗.๐๐	-	-	-	๑.๐๐	๔,๐๖๑.๗๕
ดอนหญ้านาง	๑๐,๐๙๘.๐๐	๕,๓๒๓.๐๐	๓๓.๐๐	๐.๒๕	๒๒.๕๐	๔.๐๐	-	๐.๒๕	-	๕,๓๘๙.๕๐
ไผ่ล้อม	๑๐,๕๗๐.๒๕	๖,๓๗๐.๒๕	๔.๒๕	-	๒๑.๐๐	-	-	-	-	๖,๓๙๕.๕๐
กระเจียว	๗,๙๓๓.๐๐	๖,๑๖๐.๐๐	๔๙.๕๐	๘.๐๐	๙.๐๐	-	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๖,๒๒๙.๕๐
พระแก้ว	๕,๔๑๖.๐๐	๔,๑๗๒.๐๐	๖๒.๕๐	๑๖.๕๐	๘๔.๒๕	-	๑.๐๐	๒.๗๕	๙.๕๐	๔,๓๘๘.๕๐
รวม	๖๕,๓๑๗.๕๐	๔๓,๒๘๗.๐๐	๒๑๓.๒๕	๗๓.๒๕	๓๔๓.๗๕	๔.๐๐	๒.๐๐	๙๗.๐๐	๑๖.๑๐	๔๔,๐๓๗.๘๕

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี, พ.ศ.๒๕๖๖

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกร (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ภาษี	๕๐	๑๐๐	๐	๑๖	๐	๔๐,๐๕๐	๐	๐	๐
โคกม่วง	๑๔๕	๙๖	๐	๐	๓๖๖	๑๐,๒๑๔	๙๐	๑๐	๐
ระโสม	๑๐๙	๖๔	๐	๐	๐	๑๓๐	๑,๕๑๐	๐	๐
หนองน้ำใส	๑๓๓	๖๖	๐	๑๓	๐	๑๑๕,๑๓๐	๐	๐	๐
ดอนหญ้านาง	๑๐๗	๒๔	๐	๘๓	๐	๖๖,๑๙๙	๓๑	๐	๐
ไผ่ล้อม	๙๘	๒๗	๐	๓	๐	๒๘๐	๒๐๘๓	๓	๒
กระเจียว	๕๙	๘๑	๐	๑๔	๐	๑๐๔	๐	๑๔	๐
พระแก้ว	๗๘	๑๐	๐	๖	๐	๒๐๐	๑๐๐	๐	๐
รวม	๗๗๙	๔๖๘	๐	๑๓๕	๓๖๖	๒๓๒,๓๐๗	๓,๘๑๔	๒๗	๓

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอภาษี, พ.ศ ๒๕๖๕

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ - แห่ง
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน - แห่ง
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ จำนวน ๒ แห่ง คือ
ชื่อฟาร์มพระแก้วการเกษตร ที่ตั้งหมู่ ๑ ตำบลพระแก้ว
ชื่อฟาร์มพระแก้วฟาร์ม ที่ตั้งหมู่ ๑ ตำบลพระแก้ว

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำ อื่นๆ
ภาชี	-						
โคกม่วง	๒๐				๒๐		
ระโสม	๔				๔		๒
หนองน้ำใส	๑๒				๑๒		
ดอนหญ้านาง	๕				๓		๑
ไผ่ล้อม	๑๗				๑๗		
กระजू	๙				๙		
พระแก้ว	๓๖				๓๖		๒
รวม	๑๐๓				๑๐๓		๕

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอภาชี ,พ.ศ ๒๕๖๕

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

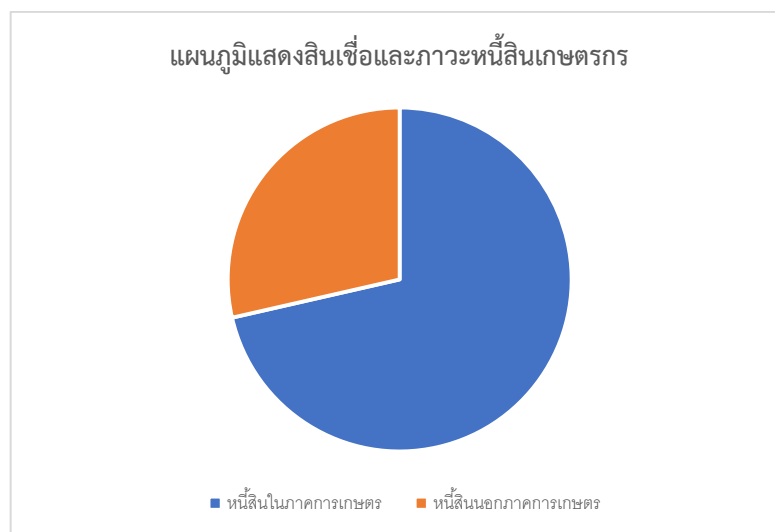
เกษตรกรผู้ทำนาในตำบล ส่วนใหญ่มีฐานะยากจนเกือบทุกราย ต้องกู้เงินเป็นหนี้ธนาคารรัฐหรือกองทุนหมู่บ้าน การประกอบอาชีพการทำนามีรายได้ไม่แน่นอนเสี่ยงต่อภัยธรรมชาติต่าง ๆ ต้นทุนในการผลิตสูงมากเมื่อคิดคำนวณหักค่าใช้จ่ายแล้ว บางรายขาดทุนหรือเหลือกำไรน้อยเหลือเกิน เกษตรกรบางรายอาจมีรายได้น้อยกว่ากรรมกรรับจ้าง ในขณะที่สภาวะเศรษฐกิจ ค่าครองชีพประจำวันสูงทำให้ต้องเพิ่มรายจ่ายของครอบครัว บางปีรัฐบาลไม่ได้พยุงราคาข้าวเปลือก เกษตรกรผู้ทำนาจะต้องพึ่งรายได้จากบุตรหลานภายในครอบครัวที่ประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรมแทน จึงจะดำรงชีวิตอยู่ได้ ฉะนั้น เมื่อคิดรายได้เกษตรกรโดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนแล้วจะอยู่ระหว่าง ๓๕,๐๐๐ - ๘๐,๐๐๐ บาทต่อปี

อำเภอภาชี มีครัวเรือนทั้งหมด ๑๓,๔๙๙ ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด ๓๐,๗๐๘ คน เป็นชาย ๑๔,๘๘๑ คน เป็นหญิง ๑๕,๘๒๗ คน มีอัตราความหนาแน่นของประชากรอยู่ที่ ๓๑๕.๔๘ คน/ตร.กม.

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาภาชี ส่วนน้อยที่อาศัยแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพทางการเกษตรจากแหล่งอื่น ๆ

สถานภาพของเกษตรกรจะกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเพื่อใช้ในการผลิตอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี บางรายกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนหลายแห่ง ทำให้ประสบปัญหาหนี้สินและดอกเบี้ยจำนวนมาก ปีใดที่เกิดภาวะวิกฤตทางธรรมชาติหรือราคาตกต่ำ ก็จะทำให้เกษตรกรต้องแบกภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้น

ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้สินเกษตรกรแยกตามแหล่งสินเชื่อ
(ที่มา: รายงานทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา /ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๓๙๘,๑๖๑ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ที่มีมูลค่า ๔๐๕,๔๖๔ ล้านบาท ลดลงเท่ากับ ๗,๓๐๓ ล้านบาท

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีรายได้ต่อคนต่อปีภาพรวมหดตัว ร้อยละ ๑.๖ จากปี ๒๕๖๒ ค่าเฉลี่ยต่อหัวของประชากร มีค่าเท่ากับ ๔๓๖,๓๖๓ บาท ลดลงจาก ๔๔๕,๕๘๐ บาท จำนวนประชากร ๙๑๒,๔๕๓ คน

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
ภาคเกษตร	๑๑,๓๗๗	๑๑,๓๘๗	๑๐,๖๙๙
ภาคบริการ	๑๒๒,๒๖๔	๑๒๔,๔๑๕	๑๒๔,๖๒๗
ภาคอุตสาหกรรม	๒๗๙,๐๖๐	๒๖๒,๘๑๙	๓๘๗,๔๖๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๔๑๒,๗๐๑	๔๐๕,๔๖๔	๓๘๙,๑๖๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๔๕๔,๙๕๓	๔๓๙,๑๕๙	๔๓๖,๓๖๓

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. ๒๕๖๓

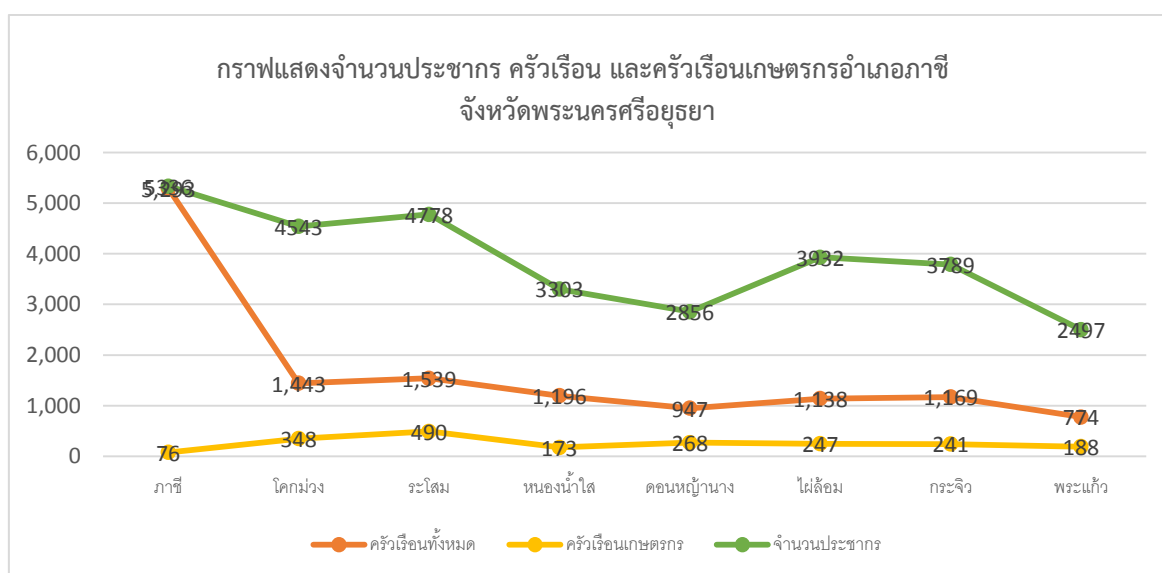
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอภาชี มีประชากรทั้งสิ้น ๓๑,๐๓๔ คน จำนวนครัวเรือน ๑๓,๔๙๙ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๑๔,๙๖๔ คน หญิง ๑๖,๐๗๐ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนประชากร อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ภาชี	๕,๒๙๓	๗๖	๒,๕๑๕	๒,๘๒๑	๕,๓๓๖
๒	โคกม่วง	๑,๔๔๓	๓๔๘	๒,๒๔๐	๒,๓๐๓	๔,๕๔๓
๓	ระโสม	๑,๕๓๙	๔๙๐	๒,๓๐๘	๒,๔๗๐	๔,๗๗๘
๔	หนองน้ำใส	๑,๑๙๖	๑๗๓	๑,๖๐๓	๑,๗๐๐	๓,๓๐๓
๕	ดอนหญ้านาง	๙๔๗	๒๖๘	๑,๔๑๕	๑,๔๔๑	๒,๘๕๖
๖	ไผ่ล้อม	๑,๑๓๘	๒๔๗	๑,๘๗๕	๒,๐๕๗	๓,๙๓๒
๗	กระजू	๑,๑๖๙	๒๔๑	๑,๗๘๔	๒,๐๐๕	๓,๗๘๙
๘	พระแก้ว	๗๗๔	๑๘๘	๑,๒๒๔	๑,๒๗๓	๒,๔๙๗
รวม		๑๓,๔๙๙	๒,๐๓๑	๑๔,๙๖๔	๑๖,๐๗๐	๓๑,๐๓๔

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอภาชี, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกรอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๖)

๖.๔ การศึกษา

อำเภอภาชี มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๑๙ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล - ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑ จำนวน ๑๗ แห่ง คือ

- ๑.๑ โรงเรียนชุมชนโคกม่วงเหนือสุราษฎร์อุปถัมภ์
- ๑.๒ โรงเรียนชุมชนวัดระโสม
- ๑.๓ โรงเรียนตะโกดอนหญ้านาง
- ๑.๔ โรงเรียนบ้านดอนข่อย

- ๑.๕ โรงเรียนวัดโคกกรวด
 - ๑.๖ โรงเรียนวัดโคกสังข์
 - ๑.๗ โรงเรียนวัดเจริญธรรม เผอญศรีภูธรอุปถัมภ์
 - ๑.๘ โรงเรียนวัดนาอูน
 - ๑.๙ โรงเรียนวัดผดุงธรรม
 - ๑.๑๐ โรงเรียนวัดพระแก้ว "โสภณประสิทธิ์วิทยาการ"
 - ๑.๑๑ โรงเรียนวัดภาชี
 - ๑.๑๒ โรงเรียนวัดมาบโพธิ์
 - ๑.๑๓ โรงเรียนวัดหนองนาง
 - ๑.๑๔ โรงเรียนวัดหนองบัว
 - ๑.๑๕ โรงเรียนวัดหนองเป่า
 - ๑.๑๖ โรงเรียนวัดหัวคุ้ง
 - ๑.๑๗ โรงเรียนวัดอุทการาม
 ๒. โรงเรียนอนุบาล- ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๑ แห่ง คือ
 - ๒.๑ โรงเรียนรอตเสวกวิทยา
 ๓. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จำนวน ๑ แห่ง คือ
 - ๓.๑ โรงเรียนภาชี "สุนทรวิทยานุกูล"
- ๖.๕ การสาธารณสุข
๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข
 - ๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย
 - ๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่
 - ๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๓๐ เตียง ๑ แห่ง
 - ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง
 - ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๗ แห่ง
 - ๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย
 - ๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ ๓ แห่ง
 - ๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล.....-.....แห่ง
 - ๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน๓..... แห่ง
 - ๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ.....-.....แห่ง
 - ๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์
 - ๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๔ คน
 - ๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๒ คน
 - ๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๒ คน
 - ๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๔๑ คน
 - ๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน.....-..... คน
 - ๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน ๓๕๗ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชากรในอำเภอภาชี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดพุทธศาสนา จำนวน ๒๘ แห่ง ทุกเทศกาลวันสำคัญทางพุทธ-ศาสนาหรือวันสำคัญของชาติ จะอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางร่วมประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ มีการทำบุญร่วมกัน บริจาคเงินเพื่อบูรณะปฏิสังขรณ์วัด นอกจากนี้ในการจัดประชุมที่ต้องอาศัยพื้นที่จำนวนมาก ส่วนราชการ ยังคงให้ความสำคัญวัดใช้เป็นสถานที่ประชุมหรือสัมมนาอบรมต่าง ๆ นอกจากนี้วัดพุทธศาสนายังเป็นที่ตั้งของโรงเรียนในชุมชนอีกด้วย ซึ่งราษฎรจะต้องนำบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษา ขึ้นพื้นฐาน ส่วนการศึกษาในระดับสูงตั้งแต่สายอาชีวะหรือระดับปริญญา จะต้องไปศึกษาต่อในจังหวัดหรือสถาบันอื่นใกล้เคียง

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประชากรในอำเภอภาชี นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ ขนบธรรมเนียมประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ จึงยึดตามพุทธศาสนา มีการทำบุญ ถือศีลตามเทศกาลต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี ส่วนพิธีกรรมความเชื่อถืออื่น ๆ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการเกษตร เช่น พิธีทำขวัญข้าว หรือการแห่นางแมวเพื่อขอให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล ไม่ปรากฏขึ้น สำหรับอิทธิพลทางความคิดจะให้ความสำคัญกับผู้นำชุมชน และมีแนวคิดในการปฏิบัติคล้ายคลึงกัน การแสดงออกความคิดเห็นต่อสาธารณชนไม่ค่อยมีในการประชุมหรือเวทีต่าง ๆ

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

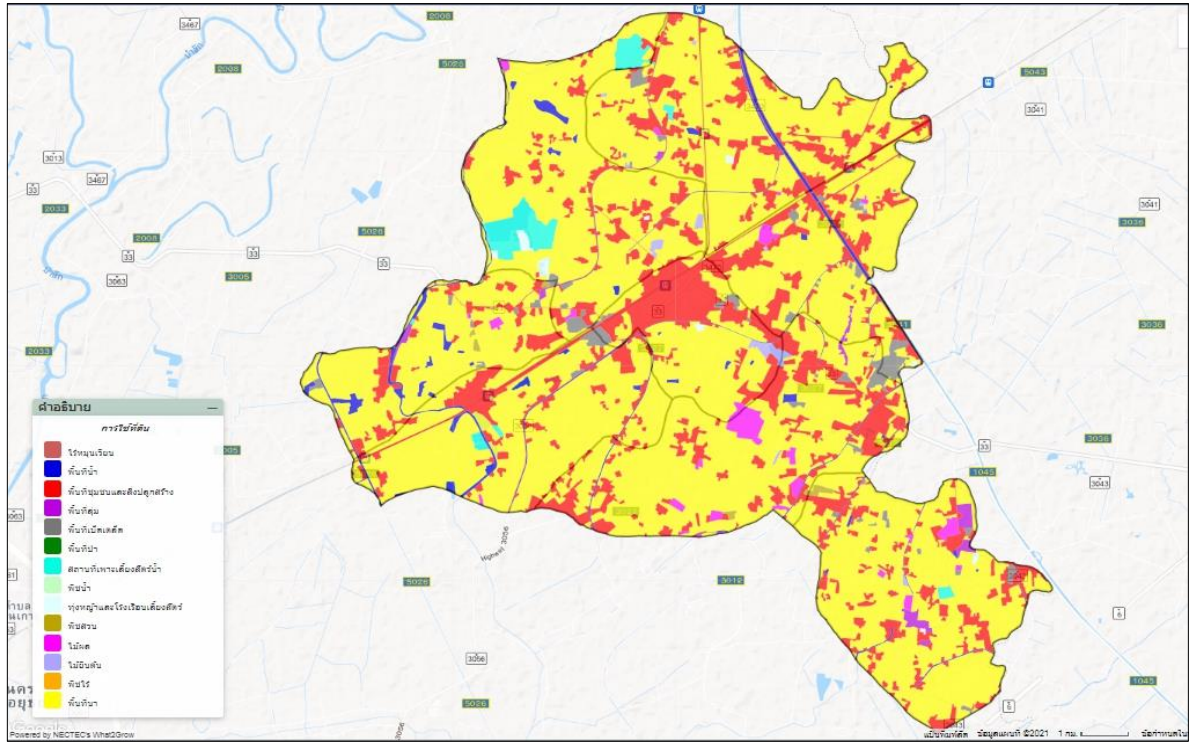
อำเภอภาชี มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จำนวน ๕๕,๐๖๓.๘๕ ไร่ร้อยละ ๗๓.๗๙ รองลงมาคือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๑๓,๗๓๔.๘๘ ไร่ ร้อยละ ๑๘.๔๑ และพื้นที่น้ำ จำนวน ๑,๗๖๑.๐๑ ไร่ ร้อยละ ๒.๓๖

ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๐	๐.๐๐
พืชไร่	๐	๐.๐๐
ไม้ยืนต้น	๒๔๗.๒	๐.๓๓
ไม้ผล	๘๒๐.๔๗	๑.๑
พืชสวน	๑๒๑.๐๘	๐.๑๖
พื้นที่นา	๕๕,๐๖๓.๘๕	๗๓.๗๙
พื้นที่น้ำ	๐	๐.๐๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๑,๒๔.๗๕	๑.๕๑
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๒๐๐.๓๕	๐.๒๗
พื้นที่ลุ่ม	๓๘๗.๘๑	๐.๕๒
พื้นที่น้ำ	๑,๗๖๑.๐๑	๒.๓๖
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๓,๗๓๔.๘๘	๑๘.๔๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑,๑๕๖.๑๖	๑.๕๕

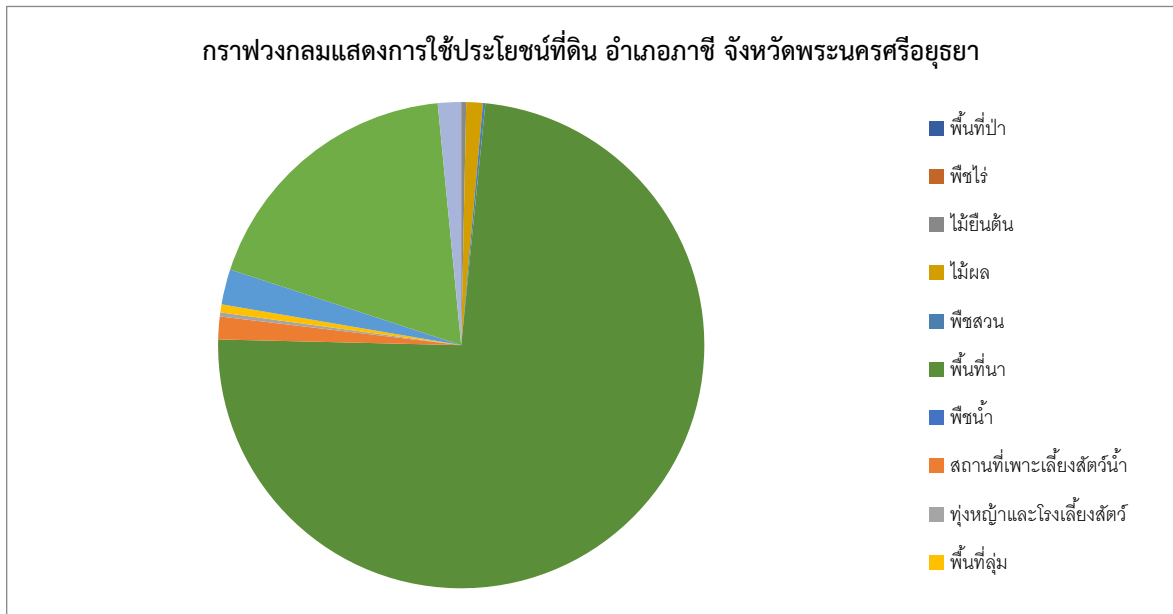
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖

กราฟวงกลมแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอภาชี ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๔๓,๒๘๗.๐๐ ไร่ รองลงมา ได้แก่ ไม้ยืนต้น มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓๔๓.๗๕ ไร่ และไม้ดอกไม้ประดับ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑๔๓.๕๐ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกผัก

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา				
		ข้าว	ผัก	ไม้ผล	ไม้ดอก ไม้ประดับ	รวมทั้งหมด
ภาชี	๔,๑๓๓.๐๐	๑,๖๗๐.๐๐	๑.๕๐	๒๑.๙๕	-	๑,๖๙๓.๔๕
โคกม่วง	๑๑,๗๐๙.๐๐	๗,๕๒๕.๗๕	๓๑.๗๕	๕๐.๒๕	๒.๐๐	๗,๕๘๐.๗๕
ระโสม	๙,๗๘๒.๕๐	๗,๘๗๐.๕๐	๔๒.๐๐	๕๖.๐๐	-	๘,๑๖๘.๕๐
หนองน้ำใส	๕,๖๗๕.๗๕	๔,๐๓๙.๗๕	๒.๒๕	๒๔.๐๐	-	๔,๐๖๖.๐๐
ดอนหญ้านาง	๑๐,๐๙๘.๐๐	๕,๓๒๓.๐๐	๔.๕๐	๖๗.๐๐	๑.๐๐	๕,๔๐๕.๕๐
ไผ่ล้อม	๑๐,๕๗๐.๒๕	๖,๓๗๐.๒๕	-	๒๘.๗๕	-	๖,๓๙๙.๐๐
กระจิว	๗,๙๓๓.๐๐	๖,๑๓๓.๐๐	๘.๐๐	๕๐.๕๐	-	๖,๒๐๑.๕๐
พระแก้ว	๕,๔๑๖.๐๐	๔,๒๑๑.๐๐	๑๕.๕๐	๓๗.๕๐	๒.๗๕	๔,๒๖๖.๗๕
รวม	๖๕,๓๑๗.๕๐	๔๓,๑๔๓.๒๕	๑๐๕.๕๐	๓๓๕.๙๕	๕.๗๕	๔๓,๖๙๐.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ ๒๕๖๖)

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอภาชี มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	เมี่ยงคำ, หมูแนม	นาง พยงค์ เสือจันอัด	เมี่ยงคำ, หมูแนม	๒๕		ภาชี
๒	อู๋ย สตรอว์เบอร์รี่ โยเกิร์ต	นาง ภาวิศญา จิตชัย	สตรอว์เบอร์รี่ โยเกิร์ต	๔/๗		ไผ่ล้อม
๓	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านหนองบัว(น้ำปลา)	นางศรีสุรางค์ ก้อนทอง/ เหรียญก	น้ำปลา	๕๒/๔	๕	พระแก้ว
๔	นายทองแดง ศรีพุ่ม (ผักปลอดสารพิษ)	นาย ทองแดง ศรีพุ่ม	ผักปลอดสารพิษ	๒๗		ไผ่ล้อม
๕	ผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กศน. ตำบลไผ่ล้อม (ไข่เค็ม)	นาง ดาธินี ตามเพิ่ม	ไข่เค็ม			ไผ่ล้อม
๖	ทุ่งระโสม ข้าวไรซ์เบอร์รี่	นาง พัฒนฉัตร มาธพันธ์/ รองประธาน	ข้าวไรซ์เบอร์รี่	๑		ระโสม
๗	กินเฮง	นาง สุรัต บุญมีมาพาสุข	กินเฮง	๕๕/๑	๑๒	โคกม่วง
๘	นางเกรียงสวาท คงเกษม/ ข้าวหอมมะลิแดง	นาง เกรียงสวาท คงเกษม/ กรรมการ	ข้าวหอมมะลิแดง	๒๓/๖		พระแก้ว
๙	นางอรุณรัตน์ วงษ์พยัค (ขนมทองม้วน)	นาง อรุณรัตน์ วงษ์พยัค	ขนมทองม้วน	๔/๑		กระเจียว
๑๐	OK Bakerie	นางสาว พิมลวรรณ มะโนแจ่ม	OK Bakerie	๑๘/๓	๓	ดอนหญ้านาง
๑๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านหนองเครือบุญ	นาง เรณู สุมรรคา/ กรรมการ	ทอผ้า	๒/๑		หนองน้ำใส
๑๒	น.ส.พรทิพย์ งามศิลป์/ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้า	นางสาว พรทิพย์ งามศิลป์	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้า	๑๕/๑		หนองน้ำใส
๑๓	นางกมลวรรณ นิลสุขุม/ เครื่องประดับ	นาง กมลวรรณ นิลสุขุม	เครื่องประดับ	๒/๒		ระโสม
๑๔	ไม้กวาดวันชัย	นาย เทวัญ สุภดี	ไม้กวาดวันชัย	๓๐/๑	๘	ดอนหญ้านาง
๑๕	หัวโขนจำลอง	นาย ปัญญา หอมกลิ่นแก้ว	หัวโขนจำลอง	๕๔/๓	๔	ดอนหญ้านาง
๑๖	อำเภากการบูรหอม	นาง อัมภา คงเกษม/ ประธาน	การบูรหอม	๒๓/๒	๓	พระแก้ว
๑๗	ลูกประคบสมุนไพร	นาง นุชนาฏ ตริสาน	ลูกประคบสมุนไพร	๕๒/๒		ระโสม
๑๘	กลุ่มทำขนมไทย	นาง บุญรัตน์ จงทอง	กลุ่มทำขนมไทย	๑๓/๕	๒	ดอนหญ้านาง
๑๙	กลุ่มอาชีพขนมไทย	นาง นุกูล ฉิมประยูร	กลุ่มอาชีพขนมไทย	๑๗	๓	ไผ่ล้อม
๒๐	กลุ่มแม่บ้าน หมู่ ๘ ตำบลกระเจียว(กระเป๋าทะกร้า)	นาง จินดา เฉลียวพจน์	กระเป๋าทะกร้า	๖๕/๑	๘	กระเจียว
๒๑	นางธนภรณ์ ไบละมุด (ข้าวไรซ์เบอร์รี่)	นาง ธนภรณ์ ไบละมุด	ข้าวไรซ์เบอร์รี่	๑๘	๑๐	ดอนหญ้านาง
๒๒	นางพร้อมพรรณ หงษ์วิจิตร (สาकुไส้หมู)	นาง พร้อมพรรณ หงษ์วิจิตร	สาकुไส้หมู	๒๙	๓	กระเจียว
๒๓	นางญาณวดี หัตถกร (มาลัยโครเซซ)	นาง ญาณวดี หัตถกร	มาลัยโครเซซ	๑๔	๑	หนองน้ำใส

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๒๔	นางเตือนจิต วงษ์นิกร(ข้าวหมาก)	นางเตือนจิต วงษ์นิกร	ข้าวหมาก	๒๐/๒	๑	พระแก้ว
๒๕	นางภัทรวดี วราธนาลัย (กล้วยเผือกมันฉาบ)	นางภัทรวดี วราธนาลัย	กล้วยเผือกมันฉาบ	๒๕/๒	๓	ไผ่ล้อม
๒๖	กลุ่มกล้วยฉาบบ้านหนองทางบุญ	นายสมพงษ์ สุริยา	กล้วยฉาบ	๔๗/๑	๗	หนองน้ำใส
๒๗	กลุ่มส้มมาซีที่บ้านพลับ (เปี้ยกปูนกะทิสด)	นางสาวพะเยาว์ พรรคเจริญ	เปี้ยกปูนกะทิสด	๑๐/๕	๖	ดอนหญ้านาง
๒๘	กลุ่มส่งเสริมอาชีพตำบลดอนหญ้านาง(สบู่มสมุนไพร)	นายพิชิต คุณวงษา	สบู่มสมุนไพร	๑๐/๕	๖	ดอนหญ้านาง
๒๙	Choknopphakhun Herb	นายชนันท์พงษ์ กรวัช โขคนพคุณ	Choknopphakhun Herb	๑๙/๖ ๓	๓	หนองน้ำใส
๓๐	อ้อเจ้าเบเกอร์รี่	นางสาว อรสา สุทธิวงศ์	อ้อเจ้าเบเกอร์รี่	๒๔	๒	หนองน้ำใส
๓๑	ขนมปังกรอบ	นางสุนทรี ไม้ประดิษฐ์/เลขานุการ	ขนมปังกรอบ	๔๗/๑ ๓	๑	โคกม่วง
๓๒	ขนมทองม้วน	นางศิวกรณ์ คนที	ขนมทองม้วน	๒๕/๕	๑	โคกม่วง
๓๓	กลุ่มส้มมาซีที่บ้านหนองตาเสือ(ถั่วทอดสมุนไพร)	นางสาวอรสา สุทธิวงศ์	ถั่วทอดสมุนไพร	๒๔	๒	หนองน้ำใส
๓๔	ปฐมาฟาร์ม(เกษตรอินทรีย์)	นาย ธนากร เกษสุนทร	เกษตรอินทรีย์	๕	๒	ไผ่ล้อม
๓๕	ขนมวอฟเฟิลฮัก	นางสาว จุฑามาศ บุญเกิด	ขนมวอฟเฟิลฮัก	๑๓/๘		กระเจียว
๓๖	กะหรี่ปั๊ป	นาง นางธนิภา ศรีกินรี	กะหรี่ปั๊ป	๕๐/๕		ภาชี
๓๗	นางประภาพร วงษ์ธรรม (อาหาร)	นางประภาพร วงษ์ธรรม	อาหาร	๒๒/๒	๕	กระเจียว
๓๘	นางปรารถนา เขียววานิชย์ (ผ้า)	นางปรารถนา เขียววานิชย์	ผ้า			ภาชี

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอภาชี, พ.ศ ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒๗
เครื่องดื่ม	๐
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๓
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๕
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๓
รวม	๓๘

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอภาชี, พ.ศ ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอภาชี

ที่	ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑	วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่โคกม่วง	๖	๔	โคกม่วง	๓๗	นายธวัช จำแนกสาร
๒	วิสาหกิจชุมชนบ้านสะพานดำ	๒๒/๑	๙	โคกม่วง	๙	นายวิชาญ เขียวมา
๓	วิสาหกิจชุมชนโคกม่วงพัฒนา	๒๕/๕	๑	โคกม่วง	๘	นางศิริภรณ์ คนที
๔	วิสาหกิจชุมชนทุ่งระโสมแปรรูป การเกษตร	๑	๓	ระโสม	๗	นางรัตนพร มาตรฐาน
๕	วิสาหกิจชุมชนระโสมพัฒนาการ เกษตร	๔๘/๕	๔	ระโสม	๗	นายวัชรินทร์ แก้ววิลัย
๖	วิสาหกิจชุมชนเพาะพันธุ์กล้าไม้บ้าน หนองนาง	๓๙/๓	๙	ระโสม	๑๒	นายমনพ สุตไพรัตน์
๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านหนอง เครือบุญ	๒/๑	๖	หนองน้ำใส	๒๓	นางเรณู สุมรรคา
๘	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปุ๋ยอินทรีย์ และห้องเที่ยวเชิงเกษตรภาชี	๒๒/๓	๘	ไผ่ล้อม	๗	นางสาวพัชมา คามิศักดิ์
๙	วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัยบ้าน วังบน	๒๖	๓	พระแก้ว	๑๐	นายสุทธิพันธ์ ทองพานิช
๑๐	วิสาหกิจชุมชนบ้านสลัด&เกษตร ปลอดภัยเพื่อการแปรรูป	๓	๓	ไผ่ล้อม	๑๐	นายนพดล เรโนจันทร์
๑๑	วิสาหกิจชุมชนปลูกดาวเรืองGAP	๒๗/๒๐	๕	ไผ่ล้อม	๘	นายณัฐดนัย กันศิริ
๑๒	วิสาหกิจชุมชนบ้านทุ่งขาน	๑/๑	๑๐	ดอนหญ้านาง	๒๕	นายยงยุทธ นิลรัตน์
๑๓	วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองบ้าน ดอนคอม	๓๔/๗	๑	ดอนหญ้านาง	๘	นายเกียรติศักดิ์ แผ่นผา
๑๔	วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่ดอน หญ้านาง	๑/๕	๖	ดอนหญ้านาง	๓๒	นายประดิษฐ์ ไบกุลลาบ
๑๕	วิสาหกิจชุมชนดอนหญ้านางแปรรูป ทางการเกษตร	๕/๕	๘	ดอนหญ้านาง	๑๐	นางสาวสุวรรณมณี บรรลุผล
๑๖	วิสาหกิจชุมชนกาหลงฟาร์มผักผลไม้	๑๘	๑๐	ดอนหญ้านาง	๗	นางธนภรณ์ ไบละมุด

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี,พ.ศ. ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรร่วมใจพัฒนา	๑๕/๔	๒	โคกม่วง	๑๐	นางโนรี ไตรพรหม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทุ่งระโสม	๑	๓	ระโสม	๑๐	นางพัฒนฉัตร มาตรฐาน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านภูร่วมใจ	๑/๕	๑๐	ดอนหญ้านาง	๑๒	นางอำไพ คุณวงษา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไผ่ล้อมพัฒนา	๓๔/๒	๔	ไผ่ล้อม	๑๐	นางสาวสุณี แจ็งอรุณ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลกระจิว	๑/๑	๗	กระจิว	๑๑	นางวรรณมา บำรุงกิจ
ยุวเกษตรกรโคกม่วงพอเพียง		๑	โคกม่วง	๒๐	
ยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดมาบโพธิ์		๔	ระโสม	๒๔	เด็กหญิงศรัณยา แดงป้อม

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
ยูวเกษตรกรโรงเรียนตะโก ดอนหญ้านาง		๒	ดอนหญ้านาง	๒๐	
ยูวเกษตรกรหัวคู้พัฒนา		๑๐	ไผ่ล้อม	๓๐	เด็กหญิงวรารัตน์ บุญเสริม
ยูวเกษตรกรโรงเรียนวัดหนองบัว		๕	พระแก้ว	๓๐	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพเพาะพันธุ์ไม้ป่า บ้านหนองนาง	๓๙	๙	ระโสม	๑๒	นายমনพ สุตไพรัช
กลุ่มส่งเสริมอาชีพทำนาบ้านเหล่า	๑๔/๑๒	๓	หนองน้ำใส	๑๘	นายทัศนะ สงวนวัฒนา
กลุ่มส่งเสริมอาชีพทำนา ดอนหญ้านาง	๑/๕	๖	ดอนหญ้านาง	๑๕	นายพิชิต คุณวงษา
กลุ่มส่งเสริมอาชีพทำนาไผ่ล้อม	๔๓/๑	๙	ไผ่ล้อม	๑๐	นายกลม ภัยชยาต
กลุ่มส่งเสริมอาชีพผู้เลี้ยงจิ้งหรีด	๗๕	๓	กระจิว	๑๐	นางรัตนา อรุณ

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอกาชี ,พ.ศ ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มเกษตรกรทำนากาชี	๒	๗	กาชี	๕๒	นายวันชัย อินทโชติ
กลุ่มเกษตรกรทำนาโคกม่วง	๕๐	๗	โคกม่วง	๔๙	นายประสิทธิ์ ภู่อุคนธ์
กลุ่มเกษตรกรทำนาระโสม	๓๘/๒	๕	ระโสม	๑๗๘	นายบุตร คงสมสุข
กลุ่มเกษตรกรทำนาดอนหญ้านาง	๕/๒	๑๐	ดอนหญ้านาง	๓๓	นายสมพล พิมพ์ทอง
กลุ่มเกษตรกรทำนาไผ่ล้อม	๕๖	๙	ไผ่ล้อม	๕๒	นายประสงค์ วงษ์มาก
กลุ่มเกษตรกรทำนากระจิว	๒๐	๓	กระจิว	๗๑	นายคุณพจน์ แพรดำ
กลุ่มเกษตรกรทำนาพระแก้ว	๖	๕	พระแก้ว	๒๘	นายไพรัช หอมมณฑา

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ ๒๕๖๖

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครักวเรือนเกษตรกร

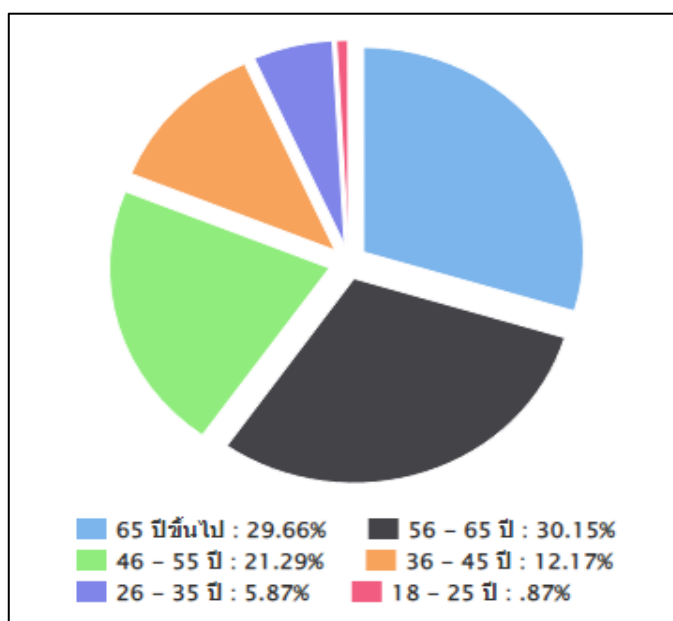
อำเภอภาชี มีครักวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑,๘๕๑ ครักวเรือน โดยมีหัวหน้าครักวเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๕๕๕ ครักวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๕ รองลงมาอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๖๖ และอายุ ๔๖-๕๕ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๙ แสดงหัวหน้าครักวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครักวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๕๕๖	๒๙.๖๖
๕๖ - ๖๕ ปี	๕๕๕	๓๐.๑๕
๔๖ - ๕๕ ปี	๓๙๒	๒๑.๒๙
๓๖ - ๔๕ ปี	๒๒๔	๑๒.๑๗
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๐๘	๕.๘๗
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๖	๐.๘๗
รวม	๑,๘๕๑	๑๐๐.๐๐

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, ๒๕๖๕

กราฟวงกลมแสดงหัวหน้าครักวเรือนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครักวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, ๒๕๖๕)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

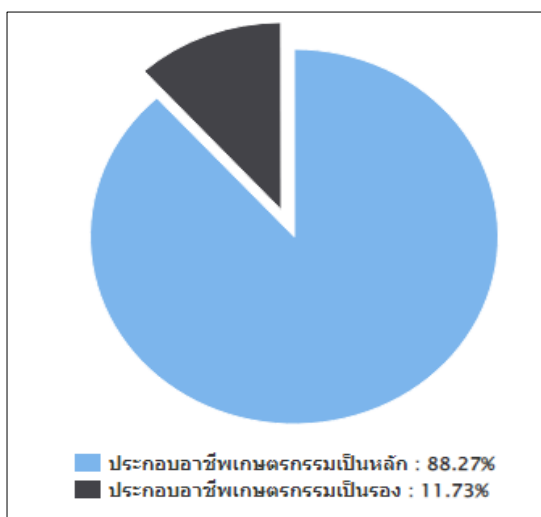
อำเภอภาชี มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๑,๖๒๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๒๗ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒๑๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๓

ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑,๖๒๕.๐๐	๘๘.๒๗
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๑๖.๐๐	๑๑.๗๓

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, ๒๕๖๕

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, ๒๕๖๕)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

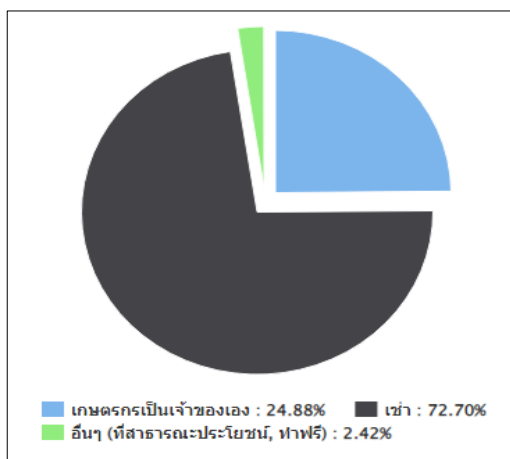
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอภาชี ส่วนใหญ่เกษตรกรเช่า จำนวน ๑,๓๕๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗๐ รองลงมาเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๔๖๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๘ และเกษตรกรคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๓๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๔๖๓	๒๔.๘๘
เช่า	๑,๓๕๓	๗๒.๗๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๓๔	๑.๗๗

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, ๒๕๖๕

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, ๒๕๖๕)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง)

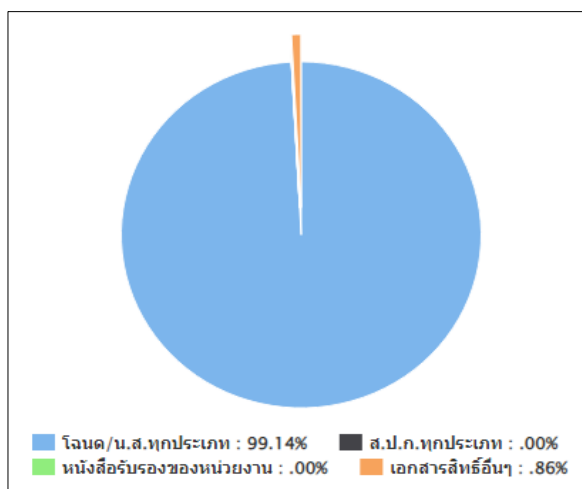
เกษตรกรอำเภอภาชี มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๕๒๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๙๕ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์อื่นๆ จำนวน ๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๗ และหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่นๆ	
๕๖๑.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๐๐	๖๔๕.๐๐

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, ๒๕๖๕

กราฟวงกลมแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์

ภาพที่ ๑๙ กราฟวงกลมแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, ๒๕๖๕)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอภาชี มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๕ กลุ่ม มีสมาชิก ๕๑ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๕ กลุ่ม สมาชิก ๕๑ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๕ กลุ่ม สมาชิก ๑๑๙ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๖ แห่ง สมาชิก ๒๒๒ ราย สหกรณ์จำนวน ๒ แห่ง สมาชิก ๓๔ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๗๐ ราย

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
กระจิว	๑	๑๑	๑	๑๑	-	-	-	-	-	-	๑	๗๑
โคกม่วง	-	-	๑	๑๐	๑	๒๐	๓	๕๖	-	-	๑	๔๙
ดอนหญ้านาง	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๒๐	๕	๘๒	-	-	๑	๓๓
ไผ่ล้อม	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๒๔	๓	๒๕	-	-	๑	๕๒
พระแก้ว	-	-	-	-	๑	๓๑	๑	๑๐	-	-	๑	๒๘
ระโสม	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๒๔	๓	๒๖	-	-	๑	๑๗๘
ภาชี	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๑๑	๑	๔๓
หนองน้ำใส	๑	๑๐	-	-	-	-	๑	๒๓	๑	๒๓	-	-
รวม	๕	๕๑	๕	๕๑	๕	๑๑๙	๑๖	๒๒๒	๒	๓๔	๗	๔๕๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ. ๒๕๖๖

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอภาชี มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน ๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย จำนวน ๑๐ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๖ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชน จำนวน ๕ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จำนวน ๘ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
กระจิว	๐	๒	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
โคกม่วง	๐	๒	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐
ดอนหญ้านาง	๑	๒	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๑
ไผ่ล้อม	๐	๑	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐
พระแก้ว	๐	๑	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๐
ระโสม	๐	๑	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐
ภาชี	๐	๑	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐
หนองน้ำใส	๐	๐	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
รวม	๑	๑๐	๗	๖	๘	๐	๐	๐	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอภาชี มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๕๑ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๗๑ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๗๐ ราย และครูบัญชีอาสา ๕ ราย ตามลำดับ ก็ตามอาสาสมัครเกษตร บางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๒ หน้าที่

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิบัติที่ดิน
กระจิว	๐	๐	๐	๐	๘	๘	๐	๐	๐
โคกม่วง	๒	๒	๐	๐	๑๑	๑๓	๐	๐	๐
ดอนหญ้านาง	๐	๒	๐	๑	๑๑	๑๐	๐	๑	๐
ไผ่ล้อม	๐	๑	๐	๐	๑๐	๑๑	๐	๐	๐
พระแก้ว	๑	๐	๐	๐	๗	๗	๐	๐	๐
ระโสม	๐	๐	๐	๐	๗	๙	๐	๐	๐
ภาชี	๑	๐	๐	๑	๘	๔	๐	๐	๐
หนองน้ำใส	๐	๐	๐	๐	๘	๙	๐	๐	๐
รวม	๔	๕	๐	๒	๗๐	๗๑	๐	๐	๐

ที่มา : รายงานสรุปจำนวนอาสาสมัครเกษตร (อกษ.), ๒๕๖๕

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอภาชี มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอภาชี มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๒ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
ดอนหญ้านาง	๑	นายยงยุทธ นิลรัตน์	หมู่ ๑๐ ตำบลดอนหญ้านาง	เศรษฐกิจพอเพียง
ไผ่ล้อม	๑	นายทองแดง ศรีพุ่ม	หมู่ ๒ ตำบลไผ่ล้อม	เศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี พ.ศ.๒๕๖๖

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอภาชี

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายพิชิต คุณวงษา

บ้านเลขที่ ๑/๕ หมู่ ๖ ตำบลดอนหญ้านาง อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สถานการณ์ของพื้นที่ : มีการปรับปรุงพื้นที่ในไร่ของตนเองโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชการที่ ๙ พ่อหลวงของเรา ประกอบกับการได้เข้ารับการอบรมศึกษาดูงานจากสถาบันต่างๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลุ่มเกษตรกรทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เสริมตลอดปี มีการดำเนินงานทำไร่นาสวนผสม เป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของอำเภอภาชี

แนวทางการพัฒนา :

๑. พัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ด้านไร่นาสวนผสม ของอำเภอภาชี
๒. เป็นแหล่งเรียนรู้การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (Good Agriculture Practices: GAP)
๓. จุดเรียนรู้การขยายสารชีวอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ
๔. พัฒนาการผลิตข้าวให้เป็นเมล็ดพันธุ์ดี เพื่อกระจายพันธุ์ในชุมชน โดยใช้ระบบข้าวอินทรีย์
๕. เพิ่มกิจกรรมการเพาะพันธุ์กล้าพืชผักและไม้ผล เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารปลอดภัยในชุมชน

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ :

๑. ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ หลังฤดูทำนาก็สามารถปลูกพืชหลังนาได้
๒. ปรับให้มีการปลูกพืชหมุนเวียนในนาข้าวหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิต เช่น ถั่วเขียว ข้าวโพด แตงโมและผักต่างๆ ไร่กิน ที่เหลือก็จำหน่ายเพื่อทำทุนต่อไป ปลอดภัยพืชแน่นอน
๓. ปลูกไม้ผล เช่น มะม่วง ส้มโอ มะยงชิด มะขาม มะพร้าว น้ำหอม ไม้ผลส่วนใหญ่จะไว้บริโภคโดยไม่ต้องซื้อผลิตเองมั่นใจในเรื่องสารเคมีตกค้างปลอดภัยแน่นอน ปลูกหลากหลายได้มีกินตลอดปี
๔. ขุดบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงแบบผสมผสานในสภาพธรรมชาติ
๕. ปลูกพืชผัก เช่น มะนาว พริก มะกรูด ข่า ตะไคร้ แตงกวา ข้าวโพดและถั่วฝักยาว
๖. ฝึกฝนบ้านเย็นต้น ได้แก่ แคบ้าน มีคนมาเยี่ยมก็แบ่งปันกันไปปรับปรุประทาน
๗. ปลูกพืชตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (Good Agriculture Practices: GAP)
๘. นำสิ่งเหลือใช้จากการปลูกข้าวมาทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพการ ปลูกพืชปุ๋ยสด ไถกลบตอซังข้าว ปรับสภาพดินในสวน ในไร่นา

หลักสูตรเรียนรู้ :

๑. การตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้น
๒. การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าว
๓. ระบบนิเวศในแปลงนาข้าว
๔. สารชีวอินทรีย์
๕. พืชสมุนไพรและฮอร์โมน
๖. GAP ข้าว
๗. การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๘. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
๙. เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่

หลักสูตรบังคับ :

๑. การตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้น
๒. สารชีวอินทรีย์
๓. การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๔. GAP ข้าว

หลักสูตรเสริม :

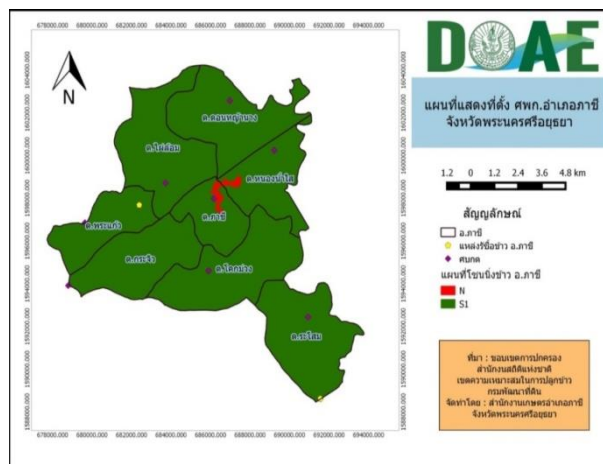
๑. การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าว
๒. ระบบนิเวศในแปลงนาข้าว
๓. พืชสมุนไพรและฮอร์โมน
๔. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
๕. เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่

(๔) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เครือข่าย

ตารางที่ ๒๗ ศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอภาชี

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธาน
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนาโมเดล ตำบลไผ่ล้อม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	ไผ่ล้อม	นายนพดล เรโนจันทร์	๐๘๐-๑๘๘๒๓๒๓
๒	ศูนย์เรียนรู้ฟาร์ม-บ้านจวนยุค	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๐	ดอนหญ้านาง	นายยงยุทธ นิลรัตน์	๐๘๔-๐๗๘๘๐๔๔
๓	ศูนย์เรียนรู้การลดต้นทุนการผลิตข้าวตำบลดอนหญ้านาง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าวชุมชน	๑๐	ดอนหญ้านาง	นายธีระไทย ไบทับทิม	๐๖๔-๑๔๓๑๖๘๗
๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลภาชี	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	ภาชี	นายสมนึก สีนวล	๐๘๙-๕๓๓๖๕๓๖
๕	ศูนย์เรียนรู้การผลิตมะละกอฮอลแลนด์	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๔	โคกม่วง	นายสุรสิทธิ์ แดงป้อม	๐๘๑-๙๙๔๒๓๕๑
๖	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลโคกม่วง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	โคกม่วง	นายคำปวิ สอนแก้ว	๐๘๑-๕๕๖๐๖๓๐
๗	ศูนย์เรียนรู้การผลิตข้าวโพด	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๑	พระแก้ว	นายคุณพจน์ แพรดำ	๐๘๖-๓๘๗๕๖๓๓
๘	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลระโสม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	ระโสม	นายกนกศักดิ์ คงสมทอง	๐๘๖-๗๕๗๙๔๒๐
๙	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลกระจิว	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๗	กระจิว	นางวรรณมา บำรุงกิจ	๐๘๑-๓๐๗๒๐๕๓
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลกระจิว	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	กระจิว	นางสาวชลิตา สารสุข	๐๘๑-๙๙๔๖๐๕๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอภาชี

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๕) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอภาชี

อำเภอภาชี มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๒ กลุ่ม ได้แก่

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ดอนหญ้านาง

ที่อยู่ หมู่ ๑/๕ หมู่ ๖ ตำบลดอนหญ้านาง อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กิจกรรม การผลิตข้าว.....

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๘๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๕๐๐ บาท/ไร่ (๗.๙%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๗๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๗๕๐ กิโลกรัม/ไร่ (๖.๖%)
- เป้าหมายรายได้ ๙,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ผลผลิตได้รับมาตรฐาน GAP ร้อยละ ๓๐ ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด
๒. เพิ่มมูลค่าสินค้าข้าวโดยการแปรรูปเพื่อบริโภคและจำหน่าย
๓. ลดการใช้สารเคมี โดยเน้นใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลง

แผนการผลิตรายกลุ่มของ นาแปลงใหญ่ตำบลโคกม่วง

ที่อยู่ หมู่ ๔ ตำบลโคกม่วง อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กิจกรรม ปลูกข้าว.....

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๕๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๔,๕๐๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๗๐๐ กก./ไร่ เป็น ๘๕๐ กก./ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ - บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย - บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การลดต้นทุนการผลิต
๒. การเพิ่มผลผลิตคุณภาพข้าว
๓. ยกระดับคุณภาพผลผลิตสู่มาตรฐาน
๔. เชื่อมโยงการตลาด

ตารางที่ ๒๘ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ (ข้าว) ตำบลดอนหญ้านาง อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณการ รายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
ค่าเตรียมดิน							←				→			๕๐๐	
ค่าสารเคมี กำจัดวัชพืช							←				→			๑๕๐	
ค่ากำจัด ศัตรูพืช/วัชพืช							←				→			๑๘๐	
ค่าเมล็ดพันธุ์							←				→			๕๕๐	
ค่าปุ๋ยเคมี								←					→	๖๙๕	
ค่าปุ๋ยคอก/ปุ๋ย ชีวภาพ								←					→	๕๐	
ค่าสารเคมี กำจัดโรคพืช								←					→	๑๙๕	
ค่าซ่อม อุปกรณ์ การเกษตร								←					→	๑๐๐	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ค่าอาหาร/ขน ย้าย)								←					→	๒๐๐	
ค่าเก็บเกี่ยว											←		→	๔๕๐	๙,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ. ๒๕๖๖

ตารางที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ (ข้าว) ตำบลโคกม่วง อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณการ รายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
ค่าเตรียมดิน							←				→			๘๕๐	
ค่าสารเคมี กำจัดวัชพืช + ค่าแรง							←				→			๔๒๐	
ค่าเมล็ดพันธุ์+ ค่าแรง							←				→			๕๕๕	
ค่าปุ๋ยเคมี+ ค่าแรง								←					→	๑,๔๖๘	
ค่าสารเคมี กำจัดโรคพืช + ฮอร์โมน + ค่าแรง								←					→	๙๔๐	
ค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง								←					→	๒๐๐	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ														๒๐๐	

←

(ค่าอาหาร/ขนย้าย)																				
ค่าเก็บเกี่ยว																			๕๐๐	๘,๗๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกาฬสินธุ์, พ.ศ. ๒๕๖๖

ตารางที่ ๓๐ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	สมาชิก (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์
๑	ดอนหญ้านาง	นาแปลงใหญ่ ตำบลดอนหญ้านาง	ข้าว	๕๖	๑,๕๕๐.๐๐	นายประดิษฐ์ ไบกุลลาบ	๐๙๙๑๖๓๖๕๙๕
๒	โคกม่วง	นาแปลงใหญ่ ตำบลโคกม่วง	ข้าว	๔๙	๑,๓๑๔.๗๕	นายธวัช จำแนกสาร	๐๘๘๗๗๘๓๑๘๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกาฬสินธุ์, พ.ศ. ๒๕๖๖

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่อำเภอกาฬสินธุ์ มีเนื้อที่รวม ๗๔,๖๓๒.๕๘ ไร่ เป็นดินในพื้นที่ราบลุ่ม ๗๔,๖๓๒.๕๘ ไร่

คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๓๑ แสดงทรัพยากรดิน อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

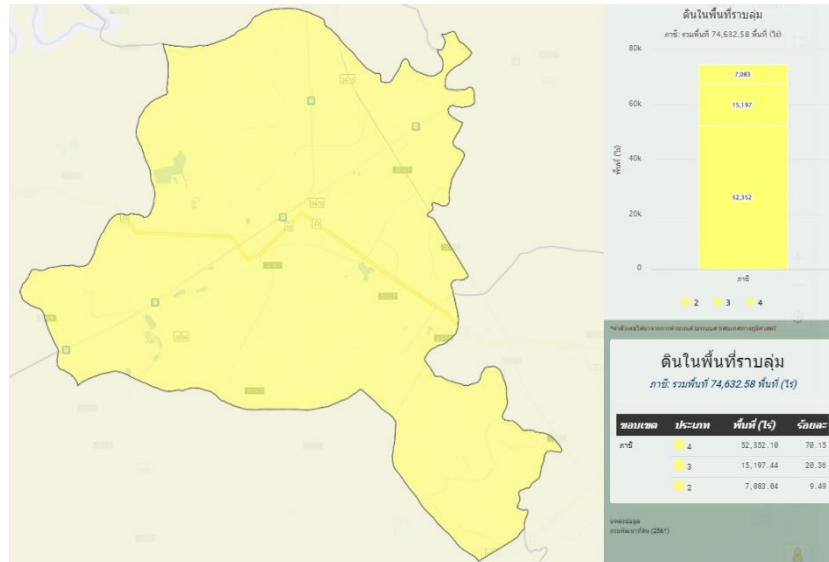
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๐	๐
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๐	๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๐	๐
กลุ่มชุดดินผสม	๐	๐
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๗๔,๖๓๒.๕๘	๑๐๐

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

แผนที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงทรัพยากรดิน อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) ทรัพยากรน้ำ

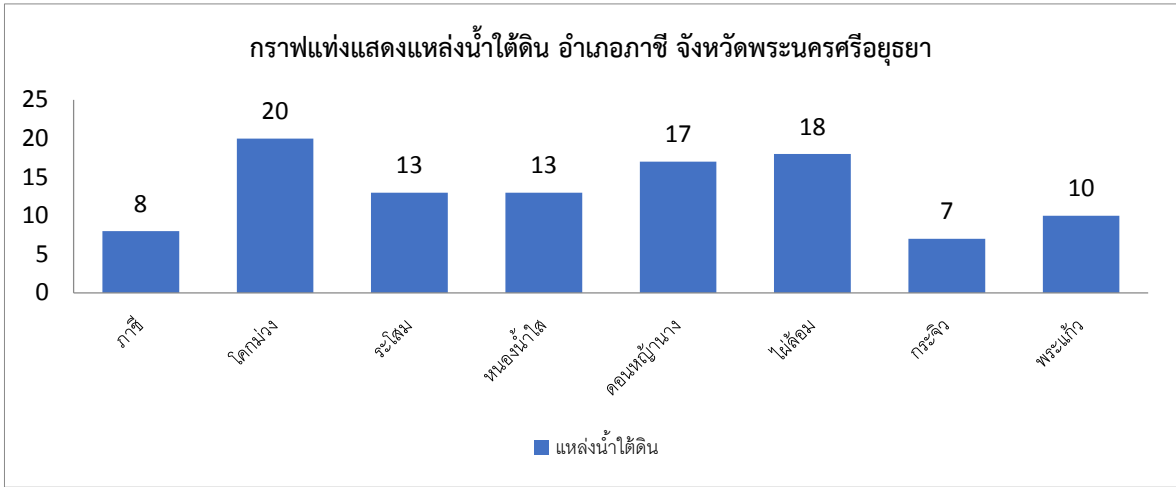
อำเภอกาชี เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๐ % ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๐๘ บ่อ แยกรายตำบล ดังนี้

๑. ตำบลกาชี	จำนวน ๘ บ่อ
๒. ตำบลโคกม่วง	จำนวน ๒๐ บ่อ
๓. ตำบลระโสม	จำนวน ๑๓ บ่อ
๔. ตำบลหนองน้ำใส	จำนวน ๑๓ บ่อ
๕. ตำบลดอนหญ้านาง	จำนวน ๑๗ บ่อ
๖. ตำบลไผ่ล้อม	จำนวน ๑๘ บ่อ
๗. ตำบลกระจิว	จำนวน ๗ บ่อ

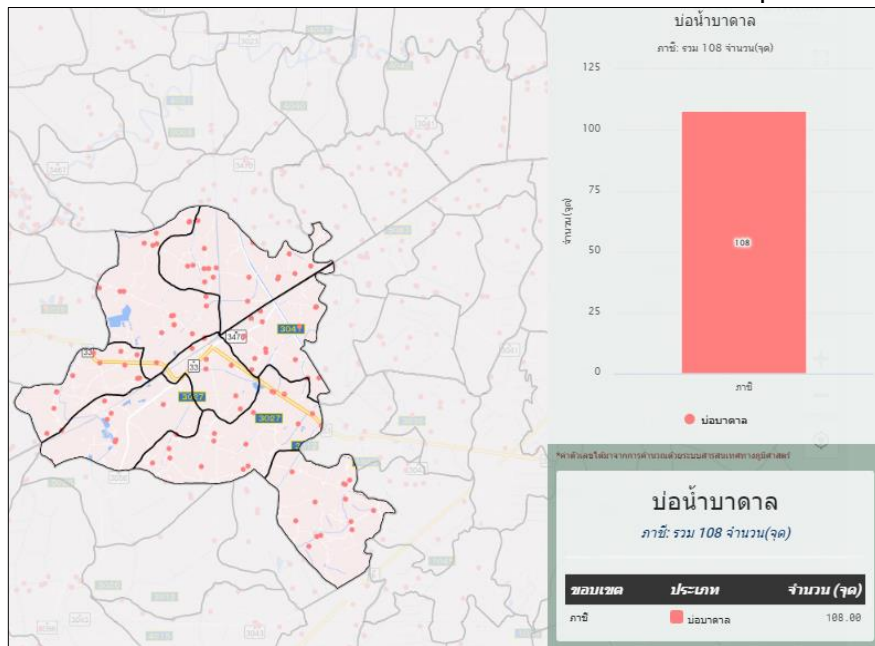
๘. ตำบลพระแก้ว

จำนวน ๑๒ บ่อ

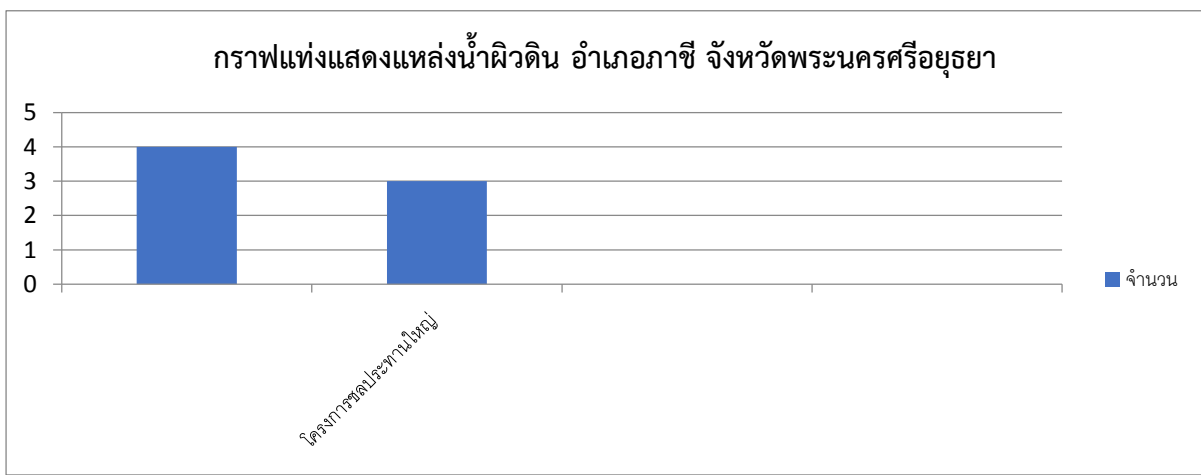
ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒๔ แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ

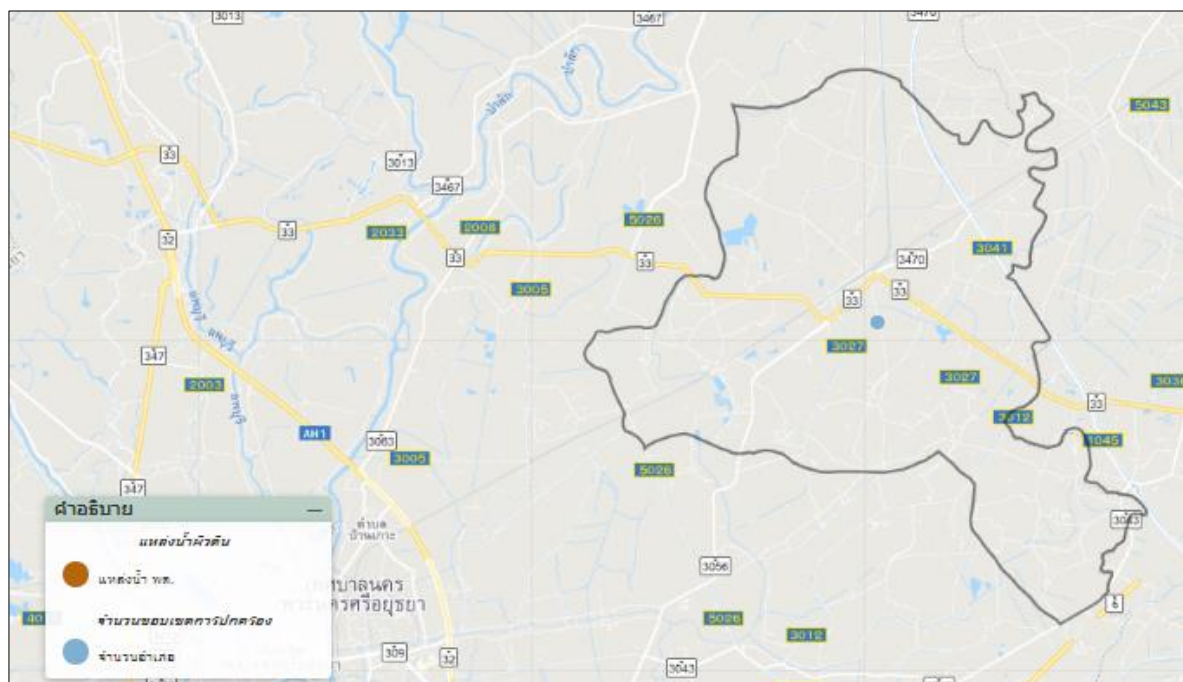

ผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอกาชี มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๔ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ...-... แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน-... แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน ...๓... แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน..-... แห่ง

ภาพที่ ๒๕ กราฟแท่งแสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒๖ แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

- ไม่มี

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอกาชี มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๗๔,๖๓๒.๔๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๗๓,๓๑๐.๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๑๙ ของพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑,๘๔๒.๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๔ ของพื้นที่ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๗๙.๑๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๗ ของพื้นที่

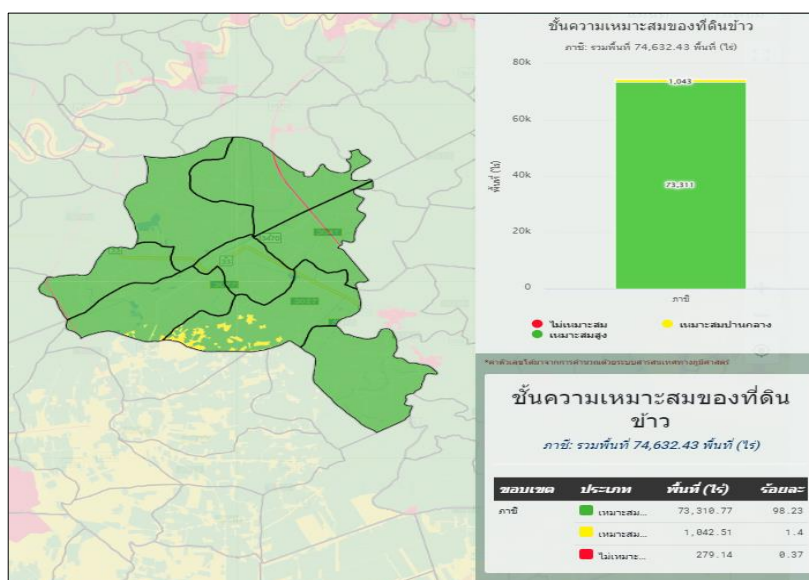
ตารางที่ ๓๒ แสดงเขตความเหมาะสม (ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)
------	--

	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอภาชี	๗๓,๓๑๐.๗๗	๑,๘๔๒.๕๑		๒๗๙.๑๔	๗๔,๖๓๒.๔๓
ภาชี	๕,๑๖๖.๘๙			๕๐๙	๕,๑๖๖.๘๙
โคกม่วง	๑๐,๘๕๗.๒๐	๙๒๘.๗๕			๑๑,๗๘๕.๙๕
ระโสม	๑๑,๑๙๐.๑๑			๖๙.๙๗	๑๑,๑๙๐.๑๑
หนองน้ำใส	๗,๓๒๓.๒๙				๗,๓๒๓.๒๖
ดอนหญ้านาง	๑๑,๑๒๕.๕๐			๑๓๓.๒๓	๑๑,๒๕๘.๗๓
ไผ่ล้อม	๑๑,๗๕๒.๐๐				๑๑,๗๕๒.๐๐
กระจิว	๙,๓๗๗.๖๕	๑๑๓.๗๕		๒๓.๐๐	๙,๕๑๔.๔๐
พระแก้ว	๖,๕๑๘.๑๔	๕๒.๙๔			๖,๕๗๑.๐๘

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

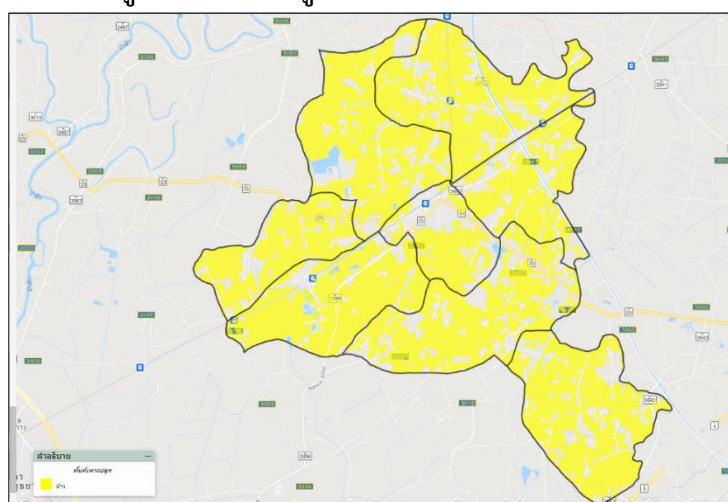
อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๔๓,๒๘๗.๐๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมาก ตำบลระโสม จำนวน ๗,๘๗๐.๕๐ ไร่ รองลงมาคือตำบล โคกม่วง จำนวน ๗,๖๘๑.๕๐ ไร่ ตำบลไผ่ล้อม จำนวน ๖,๓๗๐.๒๕ ตำบลกระจิว จำนวน ๖,๑๖๐.๐๐ ไร่ ตำบลดอนหญ้านาง ๕,๓๒๓.๐๐ ไร่ ตำบลพระแก้ว ๔,๑๗๒.๐๐ ไร่ ตำบลหนองน้ำใส ๔,๐๓๙.๗๕ ไร่ และตำบลภาชี ๑,๖๗๐.๐๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
๑	ภาชี	๑,๖๗๐.๐๐
๒	โคกม่วง	๗,๖๘๑.๐๐
๓	ระโสม	๗,๘๗๐.๕๐
๔	หนองน้ำใส	๔,๐๓๙.๗๕
๕	ดอนหญ้านาง	๕,๓๒๓.๐๐
๖	ไผ่ล้อม	๖,๓๗๐.๒๕
๗	กระจิว	๖,๑๖๐.๐๐
๘	พระแก้ว	๔,๑๗๒.๐๐
รวม		๔๓,๒๘๗.๐๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๖

(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

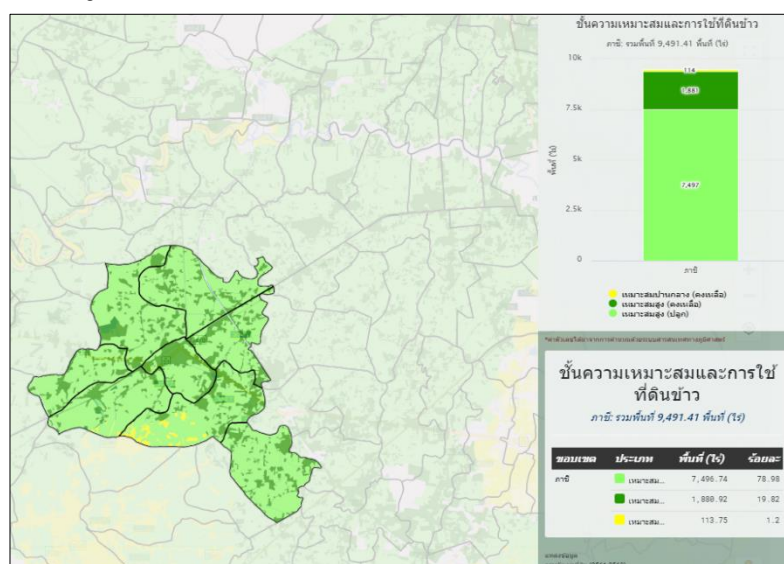
อำเภอกาชี มีพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ๔๔,๙๐๐.๒๕ ไร่ แบ่งออกเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔๔,๙๐๐.๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ ของพื้นที่

ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอกาชี	๔๔,๙๐๐.๒๕				๔๔,๙๐๐.๒๕
กาชี	๑,๖๗๐.๐๐				๑,๖๗๐.๐๐
โคกม่วง	๗,๕๐๗.๐๐				๗,๕๐๗.๐๐
ระโสม	๗,๘๗๐.๕๐				๗,๘๗๐.๕๐
หนองน้ำใส	๔,๐๓๙.๗๕				๔,๐๓๙.๗๕
ดอนหญ้านาง	๖,๑๑๒.๐๐				๖,๑๑๒.๐๐
ไผ่ล้อม	๖,๓๗๐.๒๕				๖,๓๗๐.๒๕
กระจิว	๗,๑๑๙.๗๕				๗,๑๑๙.๗๕
พระแก้ว	๔,๒๑๑.๐๐				๔,๒๑๑.๐๐

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๓๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๖)

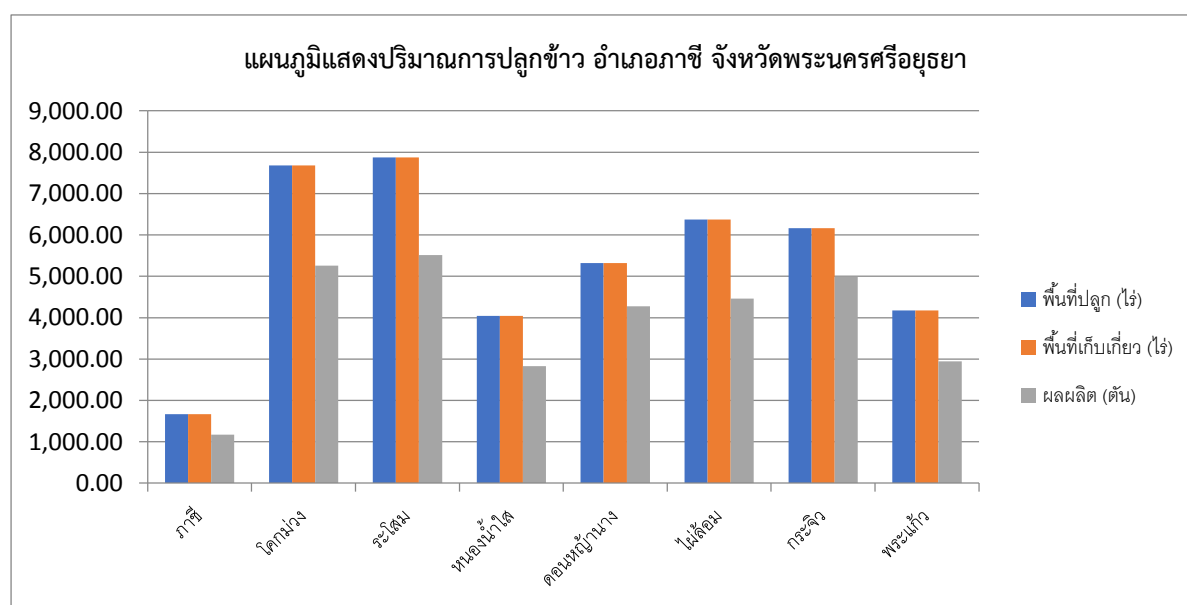
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอกาชี มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๔๓,๒๘๗.๐๐ ไร่ ๑,๗๓๒ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมาก ตำบลระโสม จำนวน ๗,๘๗๐.๕๐ ไร่ จำนวน ๓๓๑ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลโคกม่วง จำนวน ๗,๖๘๑.๕๐ ไร่ ๓๑๕ ครัวเรือน ตำบลไผ่ล้อม จำนวน ๖,๓๗๐.๒๕ ไร่ ๒๓๕ ครัวเรือน ตำบลกระจิว จำนวน ๖,๑๖๐.๐๐ ไร่ ๒๓๖ ครัวเรือน ตำบลดอนหญ้านาง ๕,๓๒๓.๐๐ ไร่ จำนวน ๑๙๔ ครัวเรือน ตำบลพระแก้ว ๔,๑๗๐.๐๐ ไร่ จำนวน ๑๕๔ ครัวเรือน ตำบลหนองน้ำใส ๔,๐๓๙.๗๕ ไร่ จำนวน ๑๕๙ ครัวเรือน และตำบลกาชี ๑,๖๗๐.๐๐ ไร่ จำนวน ๖๘ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๕ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
กาชี	๖๘	๑,๖๗๐.๐๐	๑,๖๗๐.๐๐	๑,๑๖๙.๐๐	๐.๗
โคกม่วง	๓๑๓	๗,๖๘๑.๕๐	๗,๖๘๑.๕๐	๔,๑๓๐.๔๔	๐.๗
ระโสม	๓๖๔	๗,๘๗๐.๕๐	๗,๘๗๐.๕๐	๕,๕๐๙.๓๕	๐.๗
หนองน้ำใส	๑๕๐	๔,๐๓๙.๗๕	๔,๐๓๙.๗๕	๓,๐๒๙.๘๑	๐.๗
ดอนหญ้านาง	๒๐๙	๕,๓๒๓.๐๐	๖,๑๑๒.๐๐	๔,๒๗๘.๔๐	๐.๗
ไผ่ล้อม	๒๓๕	๖,๓๗๐.๒๕	๖,๓๗๐.๒๕	๔,๔๕๙.๑๘	๐.๗
กระจิว	๒๓๑	๖,๑๖๐.๐๐	๖,๑๖๐.๐๐	๔,๙๘๓.๘๓	๐.๗
พระแก้ว	๑๕๔	๔,๑๗๐.๐๐	๔,๑๗๐.๐๐	๒,๙๔๗.๗๐	๐.๗
รวม	๑,๗๓๔	๔๔,๙๐๐.๒๕	๔๔,๙๐๐.๒๕	๓๑,๔๓๐.๑๘	๐.๗

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอกาชี, พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๓๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอภาษี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

จัดหาเมล็ดพันธุ์ โดยเลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวจากแหล่งพันธุ์ที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ

(๒) การเตรียมดิน

๒.๑) เก็บตัวอย่างดิน/ส่งวิเคราะห์

๒.๒) ไถกลบตอซัง งดเผาฟางและตอซังพืช

๒.๓) การปรับปรุงดินตามค่าวิเคราะห์ ปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว (ใส่ปูนมาร์ล) พื้นที่ดินเป็นกรด ใส่ปุ๋ยหมักและอินทรีย์วัสดุเพิ่มเติม

(๓) การปลูก

๓.๑) เครื่องโรยข้าววงอก อัตราเมล็ดพันธุ์ ๘ - ๑๒ กก./ไร่

๓.๒) หว่านน้ำตม อัตราเมล็ดพันธุ์ ๑๕ - ๒๐ กก./ไร่

(๔) ระบบการให้น้ำ

๔.๑) เปียกสลับแห้ง

๔.๒) การขังน้ำในนาตลอดฤดูปลูก

(๕) การดูแลรักษา

๕.๑) สำรวจแปลงเพื่อนำข้อมูลมาตัดสินใจในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๕.๒) การกำจัดข้าวปน ในระยะแตกกอ ระยะออกดอกและระยะโน้มรวง

(๖) การใส่ปุ๋ย

๖.๑) ใส่ปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ สูตร ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๒๐-๒๕ กก./ไร่ อายุข้าว ๒๐-๒๕ วัน

๖.๒) ใส่ปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๒ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๑๕-๒๐ กก./ไร่ อายุข้าว ๕๐-๕๕ วัน

(๗) การเก็บเกี่ยว

๗.๑) ระบายน้ำก่อนเก็บเกี่ยวอย่างน้อย ๗ - ๑๐ วัน

๗.๒) เก็บเกี่ยวข้าวที่ระยะสุกแก่พอดี ประมาณ ๓๐ วันหลังข้าวออกดอก ๘๐

เปอร์เซ็นต์

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

๘.๑) การนวดข้าว

การนวดข้าว ใช้คนนวด เครื่องนวด หรือเครื่องเกี่ยวนวด การนวดทุกวิธีจะต้องระมัดระวังการสูญเสียปริมาณข้าวจากการร่วงหล่น กระเด็นติดไปกับฟางข้าว เมล็ดเกิดการแตกร้าหรือแตกหัก

๘.๒) การลดความชื้นเมล็ด

๑. วิธีธรรมชาติ ได้แก่ การใช้แสงอาทิตย์เป็นแหล่งของความร้อน เป็นวิธีการที่เกษตรกรใช้กันมากที่สุดเพราะประหยัด ไม่ยุ่งยาก และได้ผลดี

๒. การใช้เครื่องอบ การใช้เครื่องอบ ตู้อบ ฯลฯ สามารถควบคุมการลดความชื้นให้อยู่ในระดับที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง ใช้ระยะเวลาลดความชื้นไม่มากและยังสามารถควบคุมป้องกันความเสียหายต่อคุณภาพข้าวได้ดีกว่าวิธีธรรมชาติ

- ๘.๓) การทำความสะอาดข้าวแยกสิ่งปะปนหรือสิ่งเจือปนต่าง ๆ ออกจากข้าว
 (๘) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

ดูแลรักษาตรวจตราแปลงนา ให้ถูกสุขลักษณะ สํารวจแปลงเพื่อนำข้อมูลมาตัดสินใจ การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ทำลายแหล่งโรคและพาหะนำโรค กำจัดหรือรักษา ถอนทิ้ง เผาทำลาย ถ้าโรคแมลง ระบาดเกิน ที่จะสามารถควบคุมได้ ใช้สารป้องกันกำจัดโรค ถ้าคุ้มค่าต่อการลง ทุน เลือกชนิดของสารและ เวลาการใช้ให้ถูกต้องกับโรคนั้นๆ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอกาชี มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว							△	△				
	←											→
	←										▽	▽

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอกาชี พ.ศ.๒๕๖๖

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอกาชี มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกข้าว เป็นเงิน จำนวน ๔,๙๐๐ บาท

ตารางที่ ๓๖ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน	หมายเหตุ
ค่าเช่านา (ต่อปี)	๑,๐๐๐		
ค่าเตรียมดิน (ไถ/ตีดิน..๒๓๐....บาท, ย่ำ+ลูปเทือก+ซักร่อง.๒๒๐.....บาท)	๔๕๐		
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว (อัตรา.....๒๕.... กก./ไร่)	๔๐๐		
ค่าจ้างปลูก (หว่าน/ดำ/หยอด)	๖๕		
ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่าหญ้า)	๑๒๕		
ค่าจ้างฉีดสารเคมีกำจัดวัชพืช๒.... ครั้ง	๑๓๐		

รายการ	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน	หมายเหตุ
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ สูตร ๔๖-๐-..... อัตรา๒๕..... กก./ไร่	๕๐๐		
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๒ สูตร ๑๖-๘-๘..... อัตรา๒๕..... กก./ไร่	๔๒๕		
ค่าจ้างใส่ปุ๋ย๒..... ครั้ง (รวมปุ๋ยเคมีและอินทรีย์)	๑๓๐		
ค่าสารบำรุงต่างๆ เช่น ฮอโมน น้ำหมัก ฯลฯ	๖๐		
ค่าจ้างใส่สารบำรุงต่างๆ๑... ครั้ง	๖๕		
ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	๒๐๐		
ค่าจ้างฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ...๒.... ครั้ง	๑๓๐		
ค่าสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	๒๐๐		
ค่าจ้างฉีดสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ครั้ง	-		
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ต่อรอบการผลิต)๒๐๐..... ลิตร	๔๐๐		
ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐		
ค่าขนส่งข้าวไปโรงสี	๑๒๐		
รวม	๔,๙๐๐		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกาฬสินธุ์, พ.ศ.๒๕๖๕

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

(๑) วิธีการตลาด

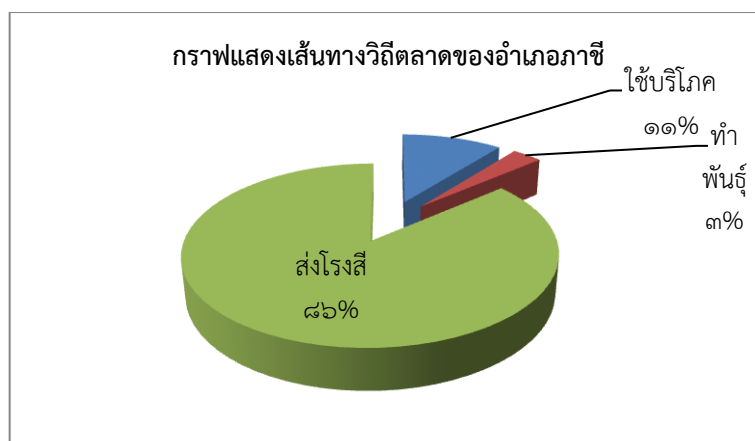
- การนำผลผลิตที่ได้ไปใช้ประโยชน์

๑. ใช้บริโภคในครัวเรือน ๓,๐๗๑.๐๐ ตัน

๒. ใช้ทำพันธุ์ ๑,๘๒๐.๐๐ ตัน

๓. ส่งเข้าโรงสี ๔๙,๘๖๐.๐๐ ตัน

รวมปริมาณความต้องการผลิต (Demand) ๕๗,๘๒๒.๐๐ ตัน

ภาพที่ ๓๓ แสดงวิถีการตลาดข้าว อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

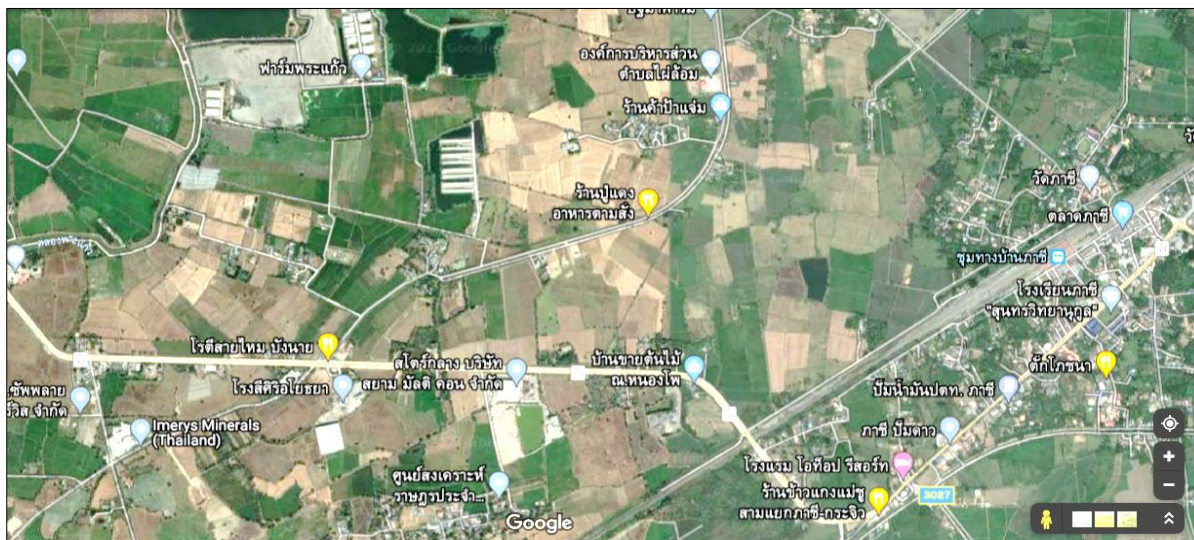
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกาฬสินธุ์, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอภาชี มีโรงสี รวม ๒ แห่ง มีจุดรับซื้อผลผลิตข้าว ดังนี้

๑. ตำบลพระแก้ว ๑ โรงสี
๒. ตำบลระโสม ๑ โรงสี

แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอภาชี

ภาพที่ ๓๔ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอภาชี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่โดยมีเกษตรกรที่เป็น SmartFarmer ต้นแบบ
ด้านข้าว จำนวน ๑๖ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๗ แสดงข้อมูล Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายสมนึก สีนวล	๑	ภาชี	ภาชี	๒๕๖๐	ข้าว
๒	นายสมพงษ์ หวลอารมณ์	๒	ภาชี	ภาชี	๒๕๖๒	ข้าว
๓	นายอาทิตย์ ไบเกตุ	๓	ภาชี	ภาชี	๒๕๖๒	ข้าว
๔	นายณรงค์ศักดิ์ ภู่านาค	๒	ระจิว	ภาชี	๒๕๖๒	ข้าว
๕	นายณัฐดนัย กันศิริ	๕	ไผ่ล้อม	ภาชี	๒๕๖๒	ข้าว
๖	นายคำปลิว สอนแก้ว	๒	โคกม่วง	ภาชี	๒๕๖๑	ข้าว
๗	นางสาวอนูรี ท้าวประสิทธิ์	๒	โคกม่วง	ภาชี	๒๕๖๕	ข้าว
๘	นายระพิน ภาดี	๑๑	โคกม่วง	ภาชี	๒๕๖๕	ข้าว
๙	นายสวรรค์ ศัสกุล	๓	หนองน้ำใส	ภาชี	๒๕๖๐	ข้าว
๑๐	นาย สุรพล ญานธรรม	๒	หนองน้ำใส	ภาชี	๒๕๖๕	ข้าว
๑๑	นาย นิยม เฟื่องฟู	๒	หนองน้ำใส	ภาชี	๒๕๖๕	ข้าว

๑๒	นายคำพา หอมสุดชา	๕	ดอนหญ้านาง	ภาชี	๒๕๖๒	ข้าว
๑๓	นายธีระไทย ใบทับทิม	๑๐	ดอนหญ้านาง	ภาชี	๒๕๖๑	ข้าว
๑๔	นายฉลวย ธารีภาค	๖	ดอนหญ้านาง	ภาชี	๒๕๖๒	ข้าว
๑๕	นายประดิษฐ์ ใบกุหลาบ	๖	ดอนหญ้านาง	ภาชี	๒๕๖๔	ข้าว
๑๖	นางวิมล ศรีคำขลิบ	๖	ระโสม	ภาชี	๒๕๖๕	ข้าว

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกาชี, พ.ศ.๒๕๖๖

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า...มะพร้าว....

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

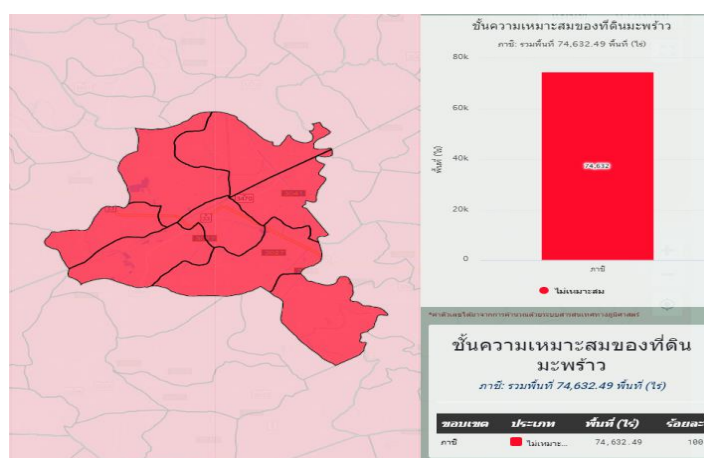
อำเภอกาชี มีพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว ทั้งหมด จำนวน ๗๔,๖๓๒.๔๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ของพื้นที่

ตารางที่ ๓๘ แสดงเขตความเหมาะสม (ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
รวมอำเภอกาชี				๗๔,๖๓๒.๔๙	๗๔,๖๓๒.๔๙
ภาชี				๕,๑๖๖.๘๙	๕,๑๖๖.๘๙
โคกม่วง				๑๑,๗๘๕.๙๕	๑๑,๗๘๕.๙๕
ระโสม				๑๑,๑๙๐.๑๑	๑๑,๑๙๐.๑๑
หนองน้ำใส				๗,๓๙๓.๒๖	๗,๓๙๓.๒๖
ดอนหญ้านาง				๑๑,๒๕๘.๗๓	๑๑,๒๕๘.๗๓
ไผ่ล้อม				๑๑,๗๕๒.๐๐	๑๑,๗๕๒.๐๐
กระจิว				๙,๕๑๔.๔๐	๙,๕๑๔.๔๐
พระแก้ว				๖,๕๗๑.๐๘	๖,๕๗๑.๐๘

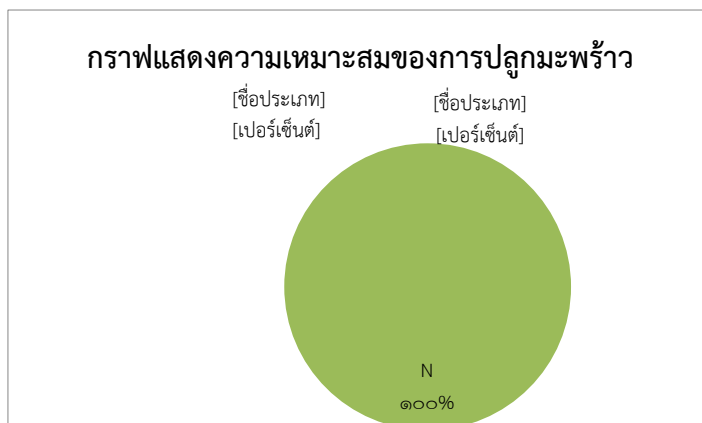
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงความเหมาะสมการปลูกมะพร้าว

ภาพที่ ๓๕ แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๓๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว อำเภอภาชี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกมะพร้าว

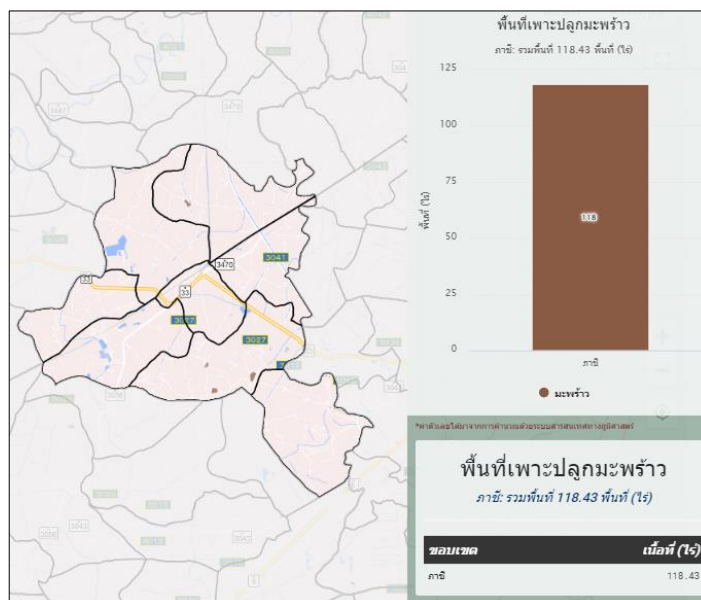
อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่การปลูกมะพร้าว จำนวน ๗๓.๐๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลพระแก้ว จำนวน ๔๐.๐๐ ไร่ รองลงมาคือตำบลระโสม จำนวน ๑๒.๐๐ ไร่ ตำบลโคกม่วง จำนวน ๑๑.๐๐ ไร่ ตำบลดอนหญ้านาง ๕.๐๐ ไร่ และตำบลกระจิว ๕.๐๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๙ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
๑	ภาชี	-
๒	โคกม่วง	๑๑.๐๐
๓	ระโสม	๑๒.๐๐
๔	หนองน้ำใส	-
๕	ดอนหญ้านาง	๕.๐๐
๖	ไผ่ล้อม	-
๗	กระจิว	๕.๐๐
๘	พระแก้ว	๔๐.๐๐
รวม		๗๓.๐๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว

ภาพที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๓) พื้นที่ปลูกมะพร้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

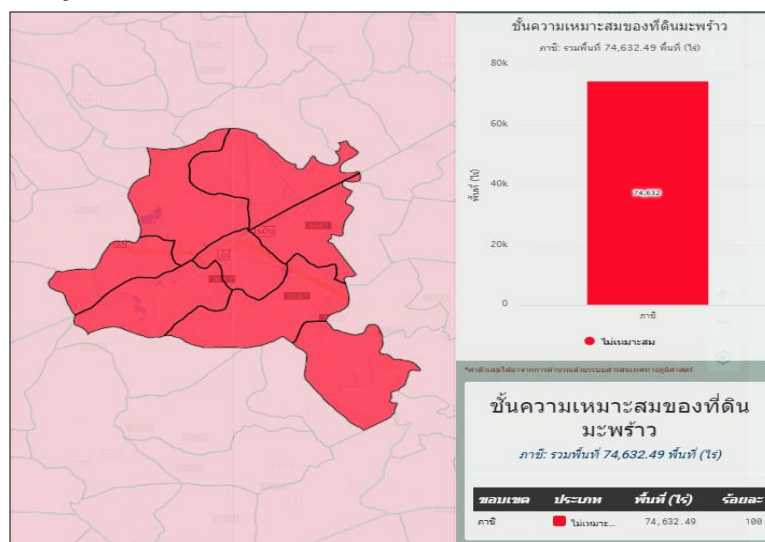
อำเภอกาชี มีพื้นที่ปลูกมะพร้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ๗๔,๖๓๒.๔๓ ไร่ แบ่งออกเป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๔,๖๓๒.๔๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่

ตารางที่ ๔๐ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวม				๗๔,๖๓๒.๔๓	๗๔,๖๓๒.๔๓
กาชี				๕,๑๖๖.๘๙	๕,๑๖๖.๘๙
โคกม่วง				๑๑,๗๘๕.๙๕	๑๑,๗๘๕.๙๕
ระโสม				๑๑,๑๙๐.๑๑	๑๑,๑๙๐.๑๑
หนองน้ำใส				๗,๓๙๓.๒๖	๗,๓๙๓.๒๖
ดอนหญ้านาง				๑๑,๒๕๘.๗๓	๑๑,๒๕๘.๗๓
ไผ่ล้อม				๑๑,๗๕๒.๐๐	๑๑,๗๕๒.๐๐
กระจิว				๙,๕๑๔.๔๐	๙,๕๑๔.๔๐
พระแก้ว				๖,๕๗๑.๐๘	๖,๕๗๑.๐๘

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๓๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๖)

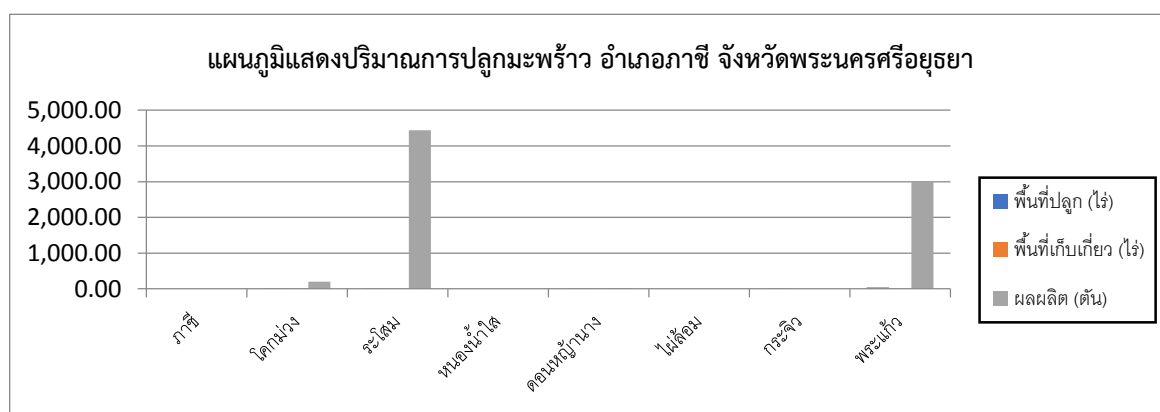
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอกาชี มีพื้นที่การปลูกมะพร้าว จำนวน ๗๓.๐๐ ไร่ ๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมาก ตำบลพระแก้ว จำนวน ๔๐.๐๐ ไร่ จำนวน ๑ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลระโสม จำนวน ๑๒.๐๐ ไร่ ๓ ครัวเรือน ตำบลโคกม่วง จำนวน ๑๑.๐๐ ไร่ ๒ ครัวเรือน ตำบลดอนหญ้านาง ๕.๐๐ ไร่ จำนวน ๒ ครัวเรือน และตำบลกระจิว จำนวน ๕.๐๐ ไร่ ๑ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๑ แสดงปริมาณการผลิตมะพร้าว อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ (ตัน)
โคกม่วง	๒	๑๑.๐๐	๑๑.๐๐	๒๐๐.๐๐	๐.๒๐๐
ระโสม	๓	๑๒.๐๐	๑๒.๐๐	๔,๔๓๖.๐๐	๔.๔๓๖
ดอนหญ้านาง	๒	๕.๐๐	๑.๐๐	๒๐.๐๐	๐.๐๒๐
กระจิว	๑	๕.๐๐			
พระแก้ว	๑	๔๐.๐๐	๑๕.๐๐	๓,๐๐๐.๐๐	๓.๐๐๐
รวม	๙	๗๓.๐๐	๔๙.๐๐	๗,๖๕๖.๐๐	๗.๖๕๖

ที่มา : <https://production.doae.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๙ แผนภูมิแสดงปริมาณการผลิตมะพร้าว อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <https://production.doae.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี : จัดหาพันธุ์ โดยเลือกใช้ต้นพันธุ์จากแหล่งที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ และตรงตามความต้องการ

(๒) การเตรียมดิน : ขุดหลุมขนาดกว้าง ลึก ยาวประมาณ ๑ เมตร ล่วงหน้า ๑-๒ เดือน ก่อนปลูกแยกดินบนและดินล่างไว้คนละ ด้านของขอบหลุม ทิ้งไว้ ๗ วัน ใช้เศษหญ้าหรือใบไม้รองก้นหลุม ใช้ ดินบน ๑ ส่วนผสมปุ๋ยคอก ๗ ส่วนรองก้นหลุม แล้วใส่ดินล่างผสม กับปุ๋ยร็อคฟอสเฟต ๑/๒ ต่อหลุมใส่ลงไปให้เต็มหลุมทิ้งไว้จนถึงฤดูฝน

(๓) การปลูก : หลังจากฝนตกหนัก ๒ ครั้ง ในช่วงฤดูฝนจึงเริ่มปลูก โดยขุดดินตรงกลาง หลุมขนาดเท่าผลมะพร้าว เอาหน่อมะพร้าว วางลง จัดรากให้แผ่ตามธรรมชาติ เอาดินกลบเหยียบด้านข้างให้แบนกลบดินให้เสมอมือของผลมะพร้าว ปักหลักกันลมโยกในระยะ แรก ๆ ควรทำร่มบังแดดด้วย หมายเหตุ: ระยะปลูกที่เหมาะสมในการปลูกคือระยะระหว่าง ต้น x ระยะระหว่างแถว ๖x๖ เมตร

(๔) การดูแลรักษา : ช่วง ๑ - ๒ ปีแรก การให้น้ำเป็นสิ่งจำเป็นในฤดูแล้ง ควรรดน้ำอย่างน้อย อาทิตย์ละครั้ง และใช้เศษหญ้าคลุมโคนเพื่อรักษา ความชื้น การกำจัดวัชพืช ใช้วิธีไถพรวน ใช้มีดตาย การปลูก พืชแซม ในปีที่ ๑-๒ มะพร้าวอ่อนยังมีขนาดทรง พุ่มไม้ใหญ่นัก และยังไม่ได้ผลผลิตจึงควรปลูกพืชอายุสั้น เช่น พืช ตระกูลถั่ว พืชไร่ เพื่อเพิ่มรายได้

(๕) การใส่ปุ๋ย : การใส่ปุ๋ยจำนวน ๒ ครั้ง /ปี ในช่วงฤดูฝน โดยควรใส่ปุ๋ยคอก โรยห่างจาก โคนต้นออกมา ๑๕ ซม. จนถึงรัศมี ๑.๕ เมตรรอบต้น

(๖) การเก็บเกี่ยว : ทำประมาณ ๒๐ วัน ต่อ ๑ ครั้ง เป็นระยะที่มะพร้าวมีเนื้อ เต็มกะลา พอดี ไม่อ่อนหรือแก่เกินไป หรือที่เรียกว่ามะพร้าวเนื้อสองชั้น การเก็บเกี่ยวควรใช้เชือกผูกทลาย แล้วหย่อนลงพื้น เพราะจะทำให้ไม่ช้ำหรือแตกง่าย เก็บได้นานขึ้น

หมายเหตุ : สังเกตจากสีผลบริเวณรอยต่อผลกับขั้วผลถ้าเห็นสีขาวเป็นวงกว้างแสดงว่า บริเวณรอยต่อเหลือเพียงเล็กน้อยแสดง ว่า ได้ระยะเก็บเกี่ยวพอดี

(๗) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

- ดั้วแรด จะกัดยอดมะพร้าว ทำให้ใบขาดเป็นริ้ว ๆ รูป สามเหลี่ยม ต่อมา ทางมะพร้าวจะหักทับลงทำให้มะพร้าวโทรมหรือตายได้ ป้องกันและกำจัด โดยใช้สารสกัดชีวภาพที่มีฤทธิ์ในการป้องกันแมลงศัตรูมะพร้าว ฉีดที่บริเวณโคนต้นมะพร้าว ประมาณ ๓ ทางนับจากยอดลงมาและควรใช้ดินน้ำมันอุดรูหลังจาก ฉีดพ่นยา

- ดั้วงวงหรือดั้วไฟ ตัวหนอนจะกัดกินส่วนอ่อนของ มะพร้าว ทำให้มะพร้าวแคระแกร็น ใบหัดสั้น ใบอ่อนร่วงหล่นคอ มะพร้าวเน่าและตายในที่สุด ป้องกันและกำจัด โดยใช้ดินน้ำมันอุดหรือทารอยแผลที่เกิดขึ้น และพรวนดินถมโคนมะพร้าวอย่าให้รากลอย ใช้สารสกัดชีวภาพที่มีฤทธิ์ในการกำจัดแมลงผสมหรือใช้เลื่อยใส่ตามยอดมะพร้าวหรือรูที่พบตัวดั้วทำลาย

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอภาชี มีการปลูกมะพร้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
มะพร้าว					←	△	→				▽	▽	▽
สัญลักษณ์					←·····→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว		△	ปลูกสูงสุด		▽			เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะพร้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี พ.ศ.๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอภาชี มีต้นทุนการผลิตมะพร้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกมะพร้าว เป็นเงิน จำนวน ๓,๓๐๐ บาท และนอกเขตชลประทานไม่มีพื้นที่ปลูกมะพร้าว

ตารางที่ ๔๒ แสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอภาชี

รายการ	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน	หมายเหตุ
ค่าเตรียมดิน	๕๐๐		
ค่าท่อนพันธุ์	๔๐๐		
ค่าจ้างปลูก	๐		
ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่าหญ้า)	๑๕๐		
ค่าจ้างฉีดสารเคมีกำจัดวัชพืช ...๒.... ครั้ง	๐		
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ สูตร๑๕-๑๕-๑๕..... อัตรา๕๐..... กก./ไร่	๑,๕๐๐		
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๒ สูตร๑๕-๑๕-๑๕..... อัตรา๕๐..... กก./ไร่	๑,๕๐๐		
ค่าจ้างใส่ปุ๋ย๒..... ครั้ง (รวมปุ๋ยเคมีและอินทรีย์)	๐		
ค่าสารบำรุงต่างๆ เช่น ฮอโรโมน น้ำหมัก ฯลฯ	๑๐๐		
ค่าจ้างใส่สารบำรุงต่างๆ๑... ครั้ง	๐		
ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	๑๐๐		
ค่าจ้างฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ...๒.... ครั้ง	๐		
ค่าสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	๑๐๐		
ค่าจ้างฉีดสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ครั้ง			
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ต่อรอบการผลิต) ลิตร	๐		
ค่าเก็บเกี่ยว	๐		
ค่าขนส่งข้าวไปโรงสี	๐		
รวม	๓,๓๐๐		

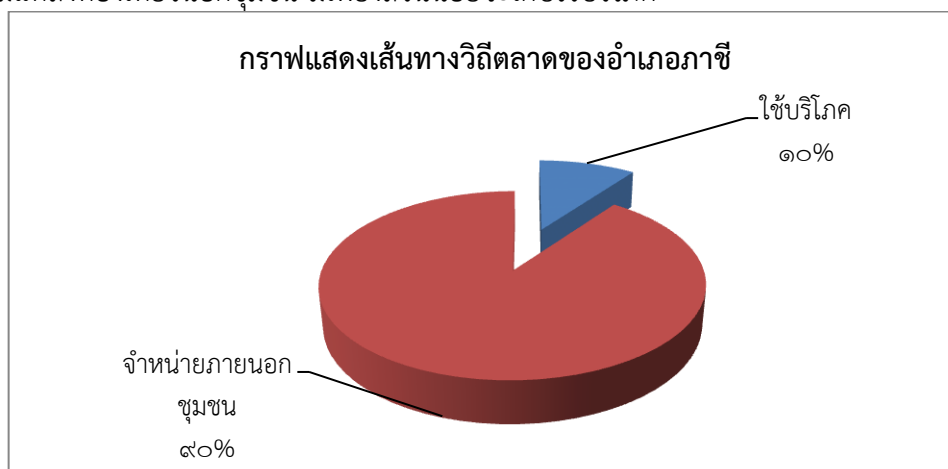
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกาฬสินธุ์, พ.ศ.๒๕๖๖

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

อำเภอกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ตลาดกาฬสินธุ์เป็นจุดค้าขายที่รองรับสามารถนำผลผลิตมาจำหน่ายได้ และตามแหล่งท่องเที่ยว มะพร้าวจึงมีความต้องการของผู้บริโภค

(๑) วิถีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ผลผลิตมะพร้าวที่ได้ส่วนใหญ่จะจำหน่ายภายนอกชุมชน เช่น ตลาดกาฬสินธุ์ ตลาดไท ร้านค้า ตามแหล่งท่องเที่ยวนอกชุมชน มีเพียงส่วนน้อยจะเก็บไว้บริโภค

ภาพที่ ๔๑ กราฟแสดงวิถีการตลาดมะพร้าว อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกาฬสินธุ์, พ.ศ.๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป ในอำเภอภาชี

- ไม่มี

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอภาชี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer

ต้นแบบ ด้านไม้ผล (มะพร้าว) จำนวน ๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๔๓ แสดงข้อมูล Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมะพร้าว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายพิชิต คุณวงษา	๖	ดอนหญ้านาง	ภาชี	๒๕๖๓	เกษตรผสมผสาน
๒	นายท้าว คงสมยุดิ	๗	ระโสม	ภาชี	๒๕๖๔	เกษตรผสมผสาน

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ.๒๕๖๖

๑.๔.๓ ชนิดสินค้า...ไม่เพาะกล้า...

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอภาชี มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการปลูกไม้เพาะกล้า ไม่มีความจำเป็นที่ต้องใช้เขตความเหมาะสมเพราะสามารถปลูกได้ทุกที่

(๒) พื้นที่ปลูกไม้เพาะกล้า

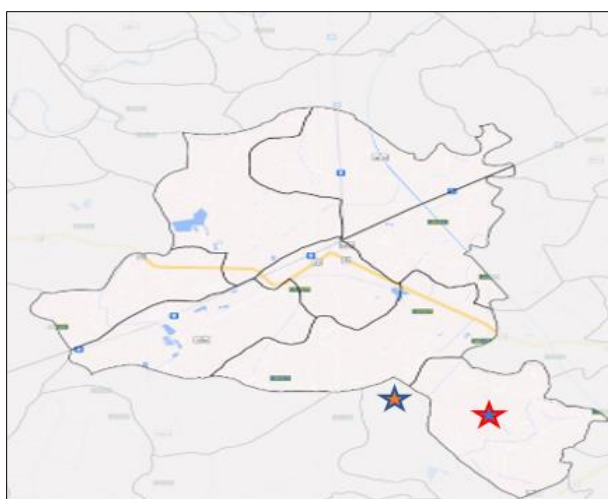
อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่การปลูกไม้เพาะกล้า จำนวน ๕๔.๗๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลระโสม จำนวน ๕๑.๗๕ ไร่ รองลงมาคือตำบลโคกม่วง จำนวน ๓.๐๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๔ แสดงพื้นที่ปลูกไม้เพาะกล้า อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
๑	โคกม่วง	๓.๐๐
๒	ระโสม	๕๑.๗๕
	รวม	๕๔.๗๕

ที่มา : <https://production.doae.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกไม้เพาะกล้า

ภาพที่ ๔๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกไม้พะย�ะกล้า อำเภอกาศี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกาศี, พ.ศ. ๒๕๖๖)

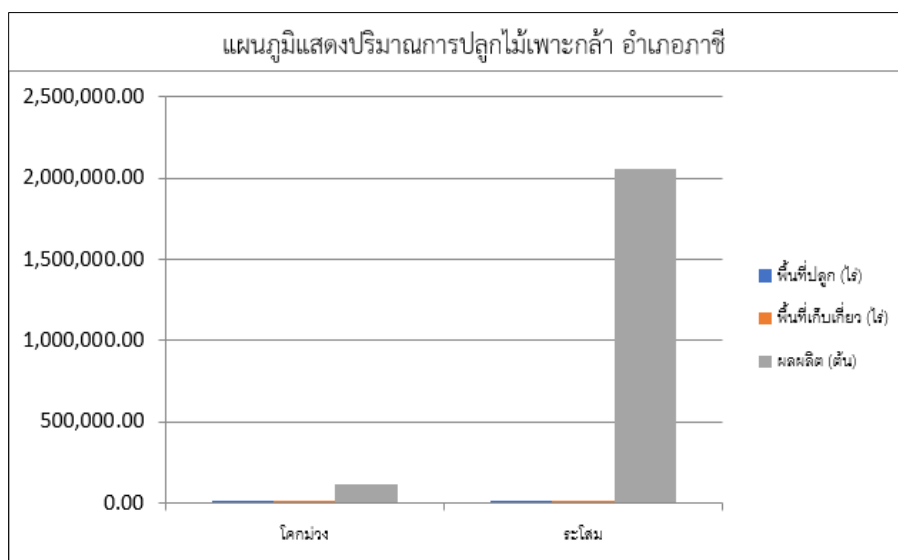
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอกาศี มีพื้นที่การปลูกไม้พะย�ะกล้า จำนวน ๕๔.๗๕ ไร่ ๓๗ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลระโสม จำนวน ๕๑.๗๕ ไร่ จำนวน ๓๖ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลโคกม่วง จำนวน ๓.๐๐ ไร่ ๑ ครัวเรือนตามลำดับ

ตารางที่ ๔๕ แสดงปริมาณการปลูกไม้พะย�ะกล้า อำเภอกาศี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
โคกม่วง	๑	๓.๐๐	๓.๐๐	๑๑๔,๐๐๐	๓๘,๐๐๐
ระโสม	๓๖	๕๑.๗๕	๕๑.๗๕	๒,๐๖๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
รวม	๓๗	๕๔.๗๕	๕๔.๗๕	๒,๑๗๔,๐๐๐	๓๙,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกาศี, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกไม้พะย�ะกล้า อำเภอกาศี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกาศี, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การปลูก : พะย�ะเมล็ดพันธุ์ในแปลงเพาะก่อนหรือนำเมล็ดพันธุ์มาเพาะใส่ถุงแล้วแต่ชนิดไม้สำหรับการเตรียมดินในถุงเพาะให้ใช้ดิน ๑ ส่วน ชี้เถ้าดำ ๓ ส่วน ใส่ในถุงร้อน ขนาด ๔x๖ ที่เป็นถุงเพาะกล้า

- (๒) ระบบการให้น้ำ : ต้องมีการให้น้ำทุกวัน วันละครั้ง หากฝนตกไม่ต้องรด
 (๓) การใส่ปุ๋ย : ใส่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยเกล็ดทุก ๑๕ วัน
 (๔) การเก็บเกี่ยว : เมื่อต้นกล้า อายุ ๒ - ๓ เดือน ก็สามารถนำไปจำหน่ายได้แล้วแต่ชนิดของไม้
 (๕) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู : ใส่ยาป้องกันโรคและแมลงทุกสัปดาห์

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอภาชี มีการปลูกไม้พาะกล้า ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ไม้พาะกล้า				△	△	△						
						▽	▽	▽				

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←····→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้พาะกล้า อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอภาชี มีต้นทุนการผลิตไม้พาะกล้า มีต้นทุนการปลูกเป็นเงิน ๑๑๘,๐๐๐บาท/ไร่

ตารางที่ ๔๖ แสดงต้นทุนการปลูกไม้พาะกล้า ปี ๒๕๖๖ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท/ไร่)	หมายเหตุ
สแลนพรางแสง ๖๐ %/(ลงทุนครั้งแรก)	๒,๐๐๐	ไม่คิดรวมเป็นต้นทุน/ไร่
เมล็ดพันธุ์	๔๘,๐๐๐	
ดิน	๓,๖๐๐	
ซีเมนต์	๒๐,๔๐๐	
ปุ๋ยเคมี+ปุ๋ยเกล็ด	๓,๖๐๐	
ยาป้องกันกำจัดโรคและเชื้อรา	๓,๖๐๐	
ถุงร่อนขนาด ๔x๖ (ถุงพาะกล้าไม้)	๑๐,๐๐๐	
ค่าแรงกรอกดินปลูกใส่ถุง	๒,๘๘๐๐	
รวม	๑๑๘,๐๐๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ.๒๕๖๖

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

อำเภอภาชี เป็นแหล่งปลูกไม้พื้เพาะกล้าขนาดใหญ่ จะมีลูกค้าประจำจากแหล่งขายต้นไม้คลอง ๑๕ จังหวัดนครนายก และจังหวัดสุพรรณบุรี มาซื้อไปขายต่อและลูกค้าจากจังหวัดสระบุรี ปราชินบุรี ซื้อไปปลูกเป็นไม้ชุดล้อมต่อ และมีพ่อค้าแม่ค้าหมุนเวียนมารับซื้อถึงสวน ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีลูกค้าประจำอยู่แล้ว และมีเพจ Facebook เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ช่องทางการจำหน่าย และบางส่วนจำหน่ายในพื้นที่อำเภอภาชี

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอภาชี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านไม้พื้เพาะกล้า จำนวน ๔ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๔๗ แสดงข้อมูล Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตไม้พื้เพาะกล้า อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นางประนอม กลั่นมาก	๙	ระโสม	ภาชี	๒๕๖๔	ไม้พื้เพาะกล้า
๒	นางณัฐพร ไตรพรหม	๙	ระโสม	ภาชี	๒๕๖๕	ไม้พื้เพาะกล้า
๓	นางสาวมาลัย สุดไพรัช	๙	ระโสม	ภาชี	๒๕๖๔	ไม้พื้เพาะกล้า
๔	นายมะนพ สุดไพรัช	๙	ระโสม	ภาชี	๒๕๖๔	ไม้พื้เพาะกล้า

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี, พ.ศ.๒๕๖๖

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๔๘ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย(พื้นที่/ ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
<p>ด้านพื้นที่และทรัพยากร</p> <p>๑. ทรัพยากรดิน</p>	<p>ดินเป็นกรดจัดมาก ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ</p>	<p>ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมี สูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้า หลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ข้าวขาดน้ำ หรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ</p>	<p>ตำบลกระเจียว, พระแก้ว ทุกหมู่บ้าน</p>	<p>มาก</p>
<p>ปัญหาและกลุ่มของปัญหา</p>	<p>สภาพของปัญหา</p>	<p>แนวทางการแก้ไข</p>	<p>หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย(พื้นที่/ ชุมชน ที่ประสบปัญหา)</p>	<p>ความสำคัญเร่งด่วน</p>

			ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. การร่วมกลุ่มเกษตรกร	๑. เกษตรกรส่วนใหญ่อายุมาก ๒. ขาดแรงจูงใจในการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ ๓. ขาดตัวอย่างกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	๑. สร้างการรับรู้และประโยชน์ในการรวมกลุ่มเกษตรกร ๒. ศึกษาดูงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	๘ ตำบล	ปานกลาง
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. การแปรรูปผลผลิต	๑. เกษตรกรปลูกข้าว เพื่อส่งเข้าโรงสีเป็นหลัก ข้าวสำหรับบริโภคน้อย ๒. ไม่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ ในการแปรรูป ๓. ขาดความรู้เทคโนโลยีเรื่องการแปรรูปสินค้าเกษตร ๔. การขออนุญาตมาตรฐานสินค้า(อย.) ต้นทุนสูง	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อการแปรรูปทางการเกษตร ๒. ถ่ายทอดความรู้การแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การขออนุญาตมาตรฐานอาหาร ๓. สนับสนุนเครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี	๘ ตำบล	ปานกลาง

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอภาชี

ตารางที่ ๔๙ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

<p style="text-align: center;">จุดแข็ง / จุดอ่อน</p> <p style="text-align: center;">โอกาส / อุปสรรค</p>	<p style="text-align: center;">จุดแข็ง (s)</p> <p>๑. เกษตรมีประสบการณ์และความรู้ความชำนาญในการปลูก(S๑) ๒. พื้นที่การเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน(S๒) ๓. พื้นที่ปลูกข้าวอยู่ในเขตชั้นที่มีความเหมาะสมสูง(S๓) ๔. สำนักงานเกษตรอำเภอภาชีมีแปลงใหญ่ข้าวในพื้นที่ ๒ แปลง ๕. ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง(S๔)</p>	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน (w)</p> <p>๑. เกษตรกรไม่ได้ลงมือปฏิบัติเอง ใช้การจ้างแรงงาน ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง(W๑) ๒. เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช มากเกินความจำเป็นและไม่ถูกวิธี(W๒) ๓. เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญการผลิตข้าวตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม(W๓) ๔. เกษตรกรส่วนใหญ่อายุมาก ขาดแคลนเกษตรกรรุ่นใหม่(W๔) ๕. เกษตรกรขาดความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกต้องและเหมาะสม(W๕) ๖. เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง(W๖)</p>
<p style="text-align: center;">โอกาส (o)</p> <p>๑. มีจุดรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่(O๑) ๒. มีการกระจายอำนาจและงบประมาณให้กับส่วนท้องถิ่น(O๒) ๓. แนวโน้มตลาดให้ความสนใจเกษตรกรอินทรีย์และอาหารปลอดภัยมากขึ้น(O๓) ๔. มีกระแสการรักษาสิ่งแวดล้อมและมีความตื่นตัวด้านการอนุรักษ์พลังงาน ตลอดจนการใช้พลังงานทดแทน รวมทั้งการตื่นตัวในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง(O๔) ๕. การคมนาคมขนส่งสะดวก(O๕) ๖. หน่วยงานรัฐให้การสนับสนุนทางวิชาการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมทำให้เกษตรกรมีโอกาสพัฒนาความรู้ เพิ่มขึ้น(O๖)</p>	<p style="text-align: center;">SO</p> <p style="text-align: center;">กลยุทธ์เชิงรุก</p> <p>๑. ส่งเสริมการปลูกข้าวให้มีคุณภาพ (S๑, S๒, S๓, S๔, S๕+ O๑, O๒, O๓, O๔, O๕, O๖) ๒. ส่งเสริมการปลูกพืชตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (S๑, S๒, S๕+ O๒, O๓, O๔, O๕, O๖) ๓. พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ ให้มีศักยภาพ ในการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร(S๑, + O๖)</p>	<p style="text-align: center;">WO</p> <p style="text-align: center;">กลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <p>๑. ให้ความรู้การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมีเพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการจัดการดินและปุ๋ย เพื่อลดต้นทุนการผลิต (W๒, W๕+ O๓, O๔) ๒. ส่งเสริมการผลิตข้าวตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) (W๒+O๑, O๔) ๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มให้เข้มแข็งชัดเจนเป็นรูปธรรม (W๔+O๔)</p>
<p style="text-align: center;">อุปสรรค (T)</p> <p>๑. ราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวน (T๑) ๒. ภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย และ ฝนแล้ง โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด (T๒) ๓. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง เช่น ปุ๋ยเคมี ค่าเช่านา (T๓) ๔. โรงสีรับซื้อข้าวในราคาเดียวกัน โดยไม่แยกว่าเป็นข้าวได้มาตรฐาน หรือข้าวทั่วไป (T๔)</p>	<p style="text-align: center;">ST</p> <p style="text-align: center;">กลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <p>๑. ผลักดันการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าโดยใช้ระบบคุณภาพของผลผลิต (S๑, S๒ S๓+T๑, T๔) ๒. ส่งเสริมด้านจัดการทรัพยากรร่วมกันในแปลงใหญ่ เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร การจัดการปัจจัยการผลิตร่วมกัน (S๔+T๓)</p>	<p style="text-align: center;">WT</p> <p style="text-align: center;">กลยุทธ์เชิงรับ</p> <p>๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิตปัจจัยในการผลิต เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ เพื่อลดต้นทุนในการผลิต (W๒+T๓) ๒. พัฒนาระบบการบริหารจัดการแปลงใหญ่ให้เข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกในการสร้างอำนาจต่อรองการซื้อขายผลผลิตกับโรงสีในพื้นที่ (S๔+T๔)</p>

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ ส่งเสริมการปลูกข้าวให้มีคุณภาพ
- ๑.๒ ส่งเสริมการปลูกพืชตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๑.๓ พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ ให้มีศักยภาพ ในการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ ให้ความรู้การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมีเพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการจัดการดินและปุ๋ย เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๒ ส่งเสริมการผลิตข้าวตามการปฏิบัติทางเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP)
- ๒.๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มให้เข้มแข็ง เกษตรกรในการผลิตพืชอาหารป

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ ผลักดันการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าโดยใช้ระบบคุณภาพของผลผลิต
- ๓.๒ ส่งเสริมด้านจัดการทรัพยากรร่วมกันในแปลงใหญ่ เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร การจัดหาปัจจัยการผลิตร่วมกัน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิตปัจจัยในการผลิต
- ๔.๒ พัฒนาระบบการบริหารจัดการแปลงใหญ่ให้เข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกในการสร้างอำนาจต่อรองการซื้อขายผลผลิตกับโรงสีในพื้นที่การรับรู้

บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เกษตรกรผู้ทำนามีความรู้และผลิตข้าวที่มีคุณภาพมาตรฐานปลอดภัย
- เกษตรกรผู้ทำนามีความรู้ในการป้องกันศัตรูพืชโดยชีววิธี
- เกษตรกรผู้ทำนามีความรู้สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อใช้เองในแปลงได้ตามหลักวิชาการ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ ๑ โครงการฝึกอบรมให้ความรู้พัฒนาการผลิตข้าวให้มีคุณภาพและ

ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๑.๑.๒ พืชผัก

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- ส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษบริโภคในครัวเรือน
- ลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ YSF

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer (YSF)
- เพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่นและสามารถสร้าง

เครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์แก้ไข

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer (YSF)

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะให้กับสมาชิกและเกษตรกรผู้สนใจ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์แก้ไข

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๓ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ/

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร
- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรร่วมกันแก้ไขปัญหาการผลิต การแปรรูป และการตลาด
- เพื่อเป็นศูนย์กลางรับความรู้ในการถ่ายทอดวิชาการไปสู่เกษตรกร
- เพื่อใช้กระบวนการกลุ่มในการพัฒนาให้มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์แก้ไข

โครงการที่ ๑ โครงการสนับสนุนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

โครงการที่ ๒ โครงการสนับสนุนกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร

โครงการที่ ๓ โครงการสนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกร

๑.๒.๔ แปลงใหญ่

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เกษตรกรผู้ทำนามีความรู้สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อใช้เองในแปลงได้ตาม

หลักวิชาการ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์เชิงรับ

โครงการที่ ๑ โครงการฝึกอบรมให้ความรู้พัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพ

๑.๒.๕ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เกษตรกรผู้ทำนามีความรู้ในการป้องกันศัตรูพืชโดยชีววิธี

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ป้องกัน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืชใน

นาข้าว

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เกษตรกรได้รับความรู้ในการปรับปรุงคุณภาพดินให้ดีขึ้น และสามารถนำความรู้ไป

ขยายผล

- สภาพดินจะได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ดีขึ้น

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ ๑ โครงการฝึกอบรมให้ความรู้ปรับปรุงคุณภาพดิน ฟื้นฟูความสมบูรณ์

ของดินและธาตุ

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิตสินค้า	๑. โครงการฝึกอบรมให้ความรู้พัฒนาการผลิตข้าวให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค	๑.๑ เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ในการพัฒนาการผลิตข้าวให้มีคุณภาพปลอดภัยต่อผู้บริโภค ๑.๒ เพื่อให้ชาวเป็นสินค้าเกษตรที่สามารถแข่งขันทางการค้ากับตลาดนานาชาติได้ และเป็นที่ยอมรับองตามมาตรฐานสากล	เกษตรกรทำนา	ทุกตำบลในอำเภอภาชี	๑.๑ ประสานงานกับผู้นำชุมชน กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน กำหนดเกษตรกรเป้าหมายที่สนใจเข้ารับการอบรม ๑.๒ ขอรับการสนับสนุนวิทยากรให้ความรู้จากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ๑.๓ กำหนดสถานที่ วัน เวลา แจ้งให้เกษตรกร เป้าหมายทราบ ตลอดจนจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม - ติดตามประเมินผลจากเกษตรกรเข้ารับการอบรมนำไปปฏิบัติ	๓๐ ราย	๕,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๕,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๕,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๕,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๕,๐๐๐ บาท	๑. สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี ๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
	๒. โครงการส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้ครัวเรือนเกษตรกรได้บริโภคผักปลอดสารพิษ ๒.๒ เพื่อลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ในครัวเรือน ๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรเกิดความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพเสริม	เกษตรกรอำเภอภาชี	ทุกตำบลในอำเภอภาชี	๒.๑ จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินกิจกรรม ๒.๒ ดำเนินการจัดการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ ๒.๓ จัดทำแปลงผักปลอดสารพิษ ๒.๔ ติดตามประเมินผลการทำงาน	๑๐ ราย	๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐ ราย	๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐ ราย	๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐ ราย	๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐ ราย	๑๐,๐๐๐ บาท	๑. สำนัางานเกษตรอำเภอภาชี ๒. อปท.
พัฒนา	๑.โครงการพัฒนา	๑.๑ เพื่อพัฒนาเกษตรกร	เกษตรกร	ทุกตำบลใน	๑.๑ จัดเตรียมโครงการ	๘	๔,๐๐๐	๘	๔,๐๐๐	๘	๔,๐๐๐	๘	๔,๐๐๐	๘	๔,๐๐๐	๑.

เกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	เกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer (YSF)	รุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer (YSF) ๑.๒ เพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่นและสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน	รุ่นใหม่ในพื้นที่อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	อำเภอภาชี	วางแผนการดำเนินงาน ๑.๒ ให้คำปรึกษาแนะนำ และอบรมความรู้ด้านการเกษตร ๑.๓ ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกทักษะด้านการเกษตร เคหกิจเกษตร ๑.๔ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี ๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
	๒.โครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ๒.๒ เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีความรู้ด้านการผลิต การจัดการ ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้น และเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑ กลุ่ม และผู้สนใจ	ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒.๑ จัดเตรียมโครงการวางแผนการดำเนินงาน ๒.๒ ฝึกกระบวนการกลุ่ม ๒.๓ อบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกทักษะตามความต้องการ ๒.๔ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผล	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ . สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี ๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
	๓. โครงการสนับสนุนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	๓.๑ เพื่อส่งเสริมให้แม่บ้านเกษตรกรรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ๓.๒ เพื่อให้แม่บ้านเกษตรกร มีความรู้ด้านการผลิต การจัดการ ด้านเคหกิจเกษตร ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้น และเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว ๓.๓ เพื่อให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรช่วยกันแก้ไข	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม และผู้สนใจ	ที่ทำการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	๓.๑ จัดเตรียมโครงการวางแผนการดำเนินงาน ๓.๒ คัดเลือกกลุ่มแม่บ้าน ๓.๓ อบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกทักษะตามความต้องการให้กับสมาชิก ๓.๔ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ . สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี ๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

		ปัญหาสังคมและดูแล สิ่งแวดล้อมชุมชน														
๔. โครงการ สนับสนุนกลุ่ม ส่งเสริมอาชีพ เกษตรกร	๔.๑ เพื่อส่งเสริมให้ เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันใน การประกอบกิจกรรมด้าน การเกษตร ๔.๒ เพื่อส่งเสริมให้ เกษตรกรร่วมกันแก้ไข ปัญหาการผลิต การแปร รูป และการตลาด ๔.๓ เพื่อเป็นศูนย์กลางรับ ความรู้ในการถ่ายทอด วิชาการไปสู่เกษตรกร ๔.๔ เพื่อใช้กระบวนการ กลุ่มในการพัฒนา เกษตรกร	กลุ่ม ส่งเสริม อาชีพ เกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม และ ผู้สนใจ	ที่ทำการกลุ่ม ส่งเสริมอาชีพ	๔.๑ จัดเตรียมโครงการ วางแผนการดำเนินงาน ๔.๒ คัดเลือกกลุ่ม ๔.๓ อบรมถ่ายทอด ความรู้ และฝึกทักษะตาม ความต้องการให้กับ สมาชิก ๔.๔ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการ ดำเนินงาน	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ กลุ่ม	๒๐,๐๐๐ บาท	๑. สำนักงาน เกษตร อำเภอ ภาษี ๒. องค์กร ปกครอง ส่วน ท้องถิ่น	
๕. โครงการ สนับสนุนกลุ่ม เกษตรกร	๕.๑ เพื่อปลูกฝังให้เด็กมี ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ การเกษตร ๕.๒ เพื่อส่งเสริมการ รวมกลุ่มของเด็ก ๕.๓ เพื่อให้สมาชิก เกษตรกรได้รับความรู้และ เทคโนโลยีการ เกษตร ๕.๔ เพื่อเสริมสร้าง ทักษะความชำนาญการ ประกอบอาชีพ เกษตรกรรวม ด้วยการ ปฏิบัติจริง ๕.๕ เพื่อฝึกให้สมาชิก	กลุ่ม เกษตรกร และ นักเรียนที่ สนใจ มี อายุ ระหว่าง ๑๐ - ๑๘ ปี	โรงเรียนที่มี การดำเนิน การ กลุ่ม เกษตรกร	๕.๑ จัดเตรียมโครงการ วางแผนการดำเนินงาน ๕.๒ ให้คำปรึกษา แนะนำ และอบรมความรู้ ด้านการเกษตร ๕.๓ ฝึกอบรมถ่ายทอด ความรู้ และฝึกทักษะด้าน การเกษตร ๕.๔ รายได้หรือผลผลิตที่ เกิดขึ้นใช้เป็นอาหาร กลางวัน ๕.๕ ติดตาม ประเมินผล	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๑. สำนักงาน เกษตร อำเภอ ภาษี ๒. องค์กร ปกครอง ส่วน ท้องถิ่น ๓. โรงเรียน ประถม ศึกษาและ มัธยมศึกษา	

		เกษตรกรใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์รู้จักการทำงานเป็นหมู่															ษา
	๖. โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในนาข้าว	๖.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตสารชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ๖.๒ เพื่อให้เกษตรกรรู้จักวิธีป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี ๖.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช	เกษตรกรทำนา	ศพก. และ ศพก. เครือข่ายอำเภอภาชี	๖.๑ ประชุมประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๖.๒ คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๖.๓ กำหนดวัน เวลา การดำเนินกิจกรรม ๖.๔ ดำเนินการจัดหาวัสดุการเกษตร ๖.๕ ติดตามการดำเนินงานและประเมินผล	๓๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๑. สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี ๒. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	
พัฒนาพื้นที่ทรัพยากรการเกษตร	๑. โครงการฝึกอบรมให้ความรู้การปรับปรุงคุณภาพดิน พันธุ์ความอุดมสมบูรณ์ของดินและธาตุ	๑.๑ เพื่อให้เกษตรกรผู้ทำนาได้รู้จักใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ๑.๒ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากปุ๋ยเคมีเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ในการผลิตข้าว	เกษตรกรทำนา	ทุกตำบลในอำเภอภาชี	๑.๑ ประชุมคณะกรรมการฯ เสนอโครงการฯ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ๑.๒ ประสานงานกับผู้นำชุมชน กำหนดเกษตรกรเป้าหมายที่สนใจเข้ารับการอบรม ๑.๓ ขอรับการสนับสนุนวิทยากรให้ความรู้จากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ๑.๔ กำหนดสถานที่ วัน เวลา แจ้งให้เกษตรกรเข้ารับการอบรมทราบตลอดจนจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการ	๓๐ ราย	๖,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๖,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๖,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๖,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๖,๐๐๐ บาท	๑. สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี ๒. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	

บรรณานุกรม

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. ๒๕๖๔ .ระบบแผนที่เกษตรเพื่อ
การจัดการเชิงรุกออนไลน์. แหล่งที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> สืบค้นกรกฎาคม ๒๕๖๖
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอภาชี. ๒๕๖๕. ข้อมูลสินค้าโอท็อป. รายงานผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๕.
(อัตสำเนา)
- สำนักทะเบียนอำเภอภาชี. ๒๕๖๖. ข้อมูลทะเบียนราษฎร์. สรุปผลจำนวนประชากรอำเภอภาชี. (อัตสำเนา)
สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ๒๕๖๔. ข้อมูลชุดดิน. รายงานผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๔.
(อัตสำเนา)
- สำนักงานคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ๒๕๖๓ .บรรยายสรุปจังหวัดผลิตภัณฑ์มวลรวมปี ๒๕๖๓.
สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี. ๒๕๖๖. รายงานสรุปจำนวนอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) ตามสาขา พ.ศ.
๒๕๖๖. (อัตสำเนา)
- สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี. ๒๕๖๕. ข้อมูลพื้นฐานอำเภอภาชี. รายงานผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๕.
(อัตสำเนา)

ภาคผนวก

โครงการ/กิจกรรม

โครงการฝึกอบรมให้ความรู้พัฒนาการผลิตข้าวให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศที่ทำรายได้ส่งออกสินค้าเกษตรมากที่สุดและเป็นพืชอาหารหลักที่ใช้บริโภคภายในประเทศ ประกอบกับในปัจจุบันการค้าระหว่างประเทศมีการแข่งขันด้านคุณภาพสูง โดยเฉพาะความปลอดภัยต่อผู้บริโภค แต่ในปัจจุบันเทคโนโลยีการผลิตได้ก้าวหน้าไปมาก โดยเฉพาะการใช้สารเคมีภัณฑ์ในรูปแบบยาเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรใช้กันอย่างกว้างขวาง นับแต่เริ่มลงมือทำนา ก็มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชกันแล้ว นอกจากนี้ในเรื่องของศัตรูธรรมชาติก็ขาด สมดุลเกิดศัตรูพืชมากมายในการผลิต เกษตรกรจำเป็นต้องใช้สารเคมีป้องกันกำจัดทำให้เกิดสารพิษ ตกค้างในผลผลิตเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคโดยตรง และส่งผลกระทบต่อมาตรฐานสินค้าที่นำไปจำหน่ายในต่างประเทศ ฉะนั้น จึงมีความจำเป็นต้องให้ความรู้แก่เกษตรกรในการพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพมากขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ในการพัฒนาการผลิตข้าวให้มีคุณภาพปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๒.๒ เพื่อให้ข้าวเป็นสินค้าเกษตรที่สามารถแข่งขันทางการค้ากับตลาดนานาชาติได้และเป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล

๓. เป้าหมาย : เกษตรกรทำนา

๔. สถานที่จัดฝึกอบรม : ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

๕. แผนการดำเนินงาน / ระยะเวลา

ปี ๒๕๖๖	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๖๗	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๖๘	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๖๙	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๗๐	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๓๐ ราย

๖. วิธีดำเนินงาน

๖.๑ ประสานงานกับผู้นำชุมชน กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน กำหนดเกษตรกรเป้าหมายที่สนใจเข้ารับการอบรมเพื่อประเทศชาติ

๖.๒ ขอรับการสนับสนุนวิทยากรให้ความรู้จากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน

๖.๓ กำหนดสถานที่ วัน เวลา แจ้งให้เกษตรกรเป้าหมายทราบ ตลอดจนจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม

๖.๔ ติดตามประเมินผลจากเกษตรกรเข้ารับการอบรมนำไปปฏิบัติ

๗. งบประมาณต่อปี

กิจกรรม อบรมให้ความรู้พัฒนาการผลิตข้าวให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค จำนวน ๕,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรที่ได้รับความรู้จะสามารถพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพและปลอดภัย จำนวน ๓๐ รายต่อปี

๘.๒ ผลผลิตข้าวจะมีสารเคมีปนเปื้อนลดน้อยลง ประมาณ ๑๘๐ ตันต่อปี

๙. หน่วยงานรับผิดชอบ

๙.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี

๙.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันผักที่นำมาใช้ปรุงอาหารให้กับสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรนั้น เป็นผักที่จัดซื้อจากท้องตลาด ซึ่งผักส่วนใหญ่มีการปนเปื้อนสารเคมี โดยปกติก่อนการปรุงจะล้างทำความสะอาดอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถชะล้างสารตกค้างออกได้ทั้งหมด มีการสะสมสารพิษภายในร่างกายอาจก่อให้เกิดภาวะความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและการเกิดโรคชนิดต่างๆ แม้จะมีการณรงค์ส่งเสริมในเรื่อง การลดละเลิกการใช้สารพิษในการเกษตรแต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงชินกับรูปแบบเดิมโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยทางด้านสุขภาพของผู้บริโภคการปลูกพืช ผักสวนครัวที่ไร้สารพิษตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ผู้บริโภคมีสุขภาพร่างกายที่ดีสมาชิกในครอบครัวมีกิจกรรมร่วมกันใช้เป็นอาหารในครัวเรือนลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนพึ่งพาตนเองและสามารถดำเนินชีวิตให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ลดความเสี่ยงจากสารเคมีสะสมในร่างกาย เพื่อให้สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง จากการได้รับประทานผัก ปลอดสารพิษ ในปริมาณที่เพียงพอ

สำนักงานเกษตรอำเภอกาฬสินธุ์ ได้เล็งเห็นความสำคัญด้านสุขภาพ และการดำเนินรอยตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงจัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกษตรกรได้รับประทานผักปลอดสารพิษ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการขายผลผลิต ได้มีโอกาสผลิตผักเพื่อบริโภคในครัวเรือนขั้นพื้นฐาน เมื่อเกิดทักษะในการปฏิบัติ และความชำนาญสามารถนำไปเป็นอาชีพที่ถาวรได้ในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้ครัวเรือนเกษตรกรได้บริโภคผักปลอดสารพิษ
- ๒.๒ เพื่อลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ในครัวเรือน
- ๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรเกิดความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพเสริม

๓. กลุ่มเป้าหมาย

ครัวเรือนเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๑๐ ครัวเรือน ต่อปี

๔. พื้นที่ดำเนินการ

- ๔.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๔.๒ แปลงเกษตรกร พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑ งาน

๕. แผนการดำเนินงาน / ระยะเวลา

ปี ๒๕๖๖	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๑๐ ราย
ปี ๒๕๖๗	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๑๐ ราย
ปี ๒๕๖๘	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๑๐ ราย
ปี ๒๕๖๙	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๑๐ ราย
ปี ๒๕๗๐	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๑๐ ราย

๖. วิธีดำเนินงาน

- ๖.๑ ประชาสัมพันธ์คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการ
- ๖.๒ จัดซื้อวัสดุ - อุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม
- ๖.๓ ดำเนินการจัดทำคู่มือถ่ายทอดความรู้
- ๖.๔ จัดทำแปลงผักปลอดสารพิษ
- ๖.๕ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

๗. งบประมาณต่อปี

๗.๑ กิจกรรม การอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกผัก	จำนวน ๕,๐๐๐ บาท
๗.๒ กิจกรรม การจัดทำแปลง	จำนวน ๕,๐๐๐ บาท
รวม ๒ กิจกรรม เป็นเงินทั้งสิ้น	จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ เกษตรกรมีพืชผักบริโภคปลอดภัยไว้บริโภคในครัวเรือน
- ๘.๒ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือน
- ๘.๓ เกษตรกรได้มีความรู้เรื่องการปลูกผักปลอดภัย และสามารถขยายผลไปสู่เกษตรกร รายอื่นได้

๙. หน่วยงานรับผิดชอบ

- ๙.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี
- ๙.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer (YSF)

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยประสบปัญหาด้านประชากรและการเกษตร โดยเฉพาะแนวโน้มของสัดส่วนแรงงานในภาคการเกษตรของประเทศไทยที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยวัยแรงงานมุ่งสู่การท างานภาคบริการและภาคการผลิตเพิ่มมากขึ้น กลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะทำงานภาคการเกษตรลดลง ซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบต่อภาคการผลิตของประเทศ ในขณะที่ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตภาคการเกษตรรายใหญ่และเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่สำคัญ แต่การแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชีย และประเทศในแถบอื่นก็ทวีความเข้มข้นมากขึ้น หากปล่อยให้สถานการณ์เป็นเช่นนี้ จะส่งผลกระทบต่อภาวะการผลิตอาหารและความมั่นคงด้านการผลิตอาหารของประเทศได้

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลในเรื่องการดูแลหลากหลายของเกษตรกร โดยการพัฒนาและสร้างคนรุ่นใหม่เข้าสู่เกษตรยุคใหม่ ผลิตเกษตรกรและชาวนารุ่นใหม่ให้เรียนรู้เรื่องเทคโนโลยี การใช้เครื่องมือ การบริหารจัดการและขับเคลื่อนชุมชน โดยมุ่งหวังให้คนรุ่นใหม่จบภาคการเกษตร มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการเกษตรทั้งระบบ เพื่อความยั่งยืนในการประกอบอาชีพการเกษตร การพึ่งพาตนเอง และการแข่งขันทางการค้าในอนาคต นอกจากนี้ ความสามารถของกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่หันมาทำการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนจาก “ทำมากได้น้อย” เป็น “ทำน้อยได้มาก” สอดคล้องกับโมเดล “Thailand ๔.๐” ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) และการเกษตรแม่นยำสูง (Precision Farming) มีการใช้วิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดเป็น กลุ่มอาหารเกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio-Tech) ซึ่งเป็น platform ในการสร้าง New Startups ด้านเทคโนโลยีการเกษตร การเปลี่ยนสินค้าเกษตรให้เป็นอาหารสุขภาพหรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีมูลค่าสูง ทั้งนี้ Young Smart Farmer จำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และได้รับการสนับสนุนและพัฒนาจากทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนสถาบันการศึกษา รวมถึงองค์กรอิสระต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer (YSF)

๒.๒ เพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่นและสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่อำเภอภาชี อายุ ๑๘ - ๔๕ ปี

๔. พื้นที่ดำเนินการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. แผนการดำเนินงาน / ระยะเวลา

ปี ๒๕๖๖	- คัดเลือกเกษตรกรรุ่นใหม่เป้าหมาย	จำนวน ๘ ราย
ปี ๒๕๖๗	- คัดเลือกเกษตรกรรุ่นใหม่เป้าหมาย	จำนวน ๘ ราย
ปี ๒๕๖๘	- คัดเลือกเกษตรกรรุ่นใหม่เป้าหมาย	จำนวน ๘ ราย
ปี ๒๕๖๙	- คัดเลือกเกษตรกรรุ่นใหม่เป้าหมาย	จำนวน ๘ ราย
ปี ๒๕๗๐	- คัดเลือกเกษตรกรรุ่นใหม่เป้าหมาย	จำนวน ๘ ราย

๖. วิธีดำเนินงาน

- ๖.๑ จัดเตรียมโครงการ วางแผนการดำเนินงาน และรวมกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่
- ๖.๒ ให้คำปรึกษา แนะนำ และอบรมความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร
- ๖.๓ ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกทักษะด้านการเกษตร เคหกิจเกษตร ให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่
- ๖.๔ ติดตาม ประเมินผลและสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๗. งบประมาณต่อปี

- ๗.๑ กิจกรรม อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่ เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ เกิดการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer (YSF)
- ๘.๒ เกิดการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่นและสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน

๙. หน่วยงานรับผิดชอบ

- ๙.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี
- ๙.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

วิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ในอำเภอ ควรต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้ โดยการส่งเสริมสมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาตนเอง ศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก เพื่อสามารถกำหนดแนวทางพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนได้อย่างเหมาะสม

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนรวมตัวกันเป็นกลุ่ม

๒.๒ เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีความรู้ด้านการผลิต การจัดการ ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ ของครอบครัวให้ดีขึ้น และเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว

๒.๓ เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนช่วยกันแก้ไขปัญหาสังคมและดูแลสิ่งแวดล้อมชุมชน ให้เกิดการพัฒนายั่งยืน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑ กลุ่ม และผู้สนใจ

๔. พื้นที่ดำเนินการ

- ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๕. แผนการดำเนินงาน / ระยะเวลา

ปี ๒๕๖๖	- คัดเลือกวิสาหกิจชุมชน	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๗	- คัดเลือกวิสาหกิจชุมชน	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๘	- คัดเลือกวิสาหกิจชุมชน	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๙	- คัดเลือกวิสาหกิจชุมชน	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๗๐	- คัดเลือกวิสาหกิจชุมชน	จำนวน ๑ กลุ่ม

๖. วิธีดำเนินงาน

๖.๑ จัดเตรียมโครงการ วางแผนการดำเนินงาน

๖.๒ ฝึกกระบวนการกลุ่ม

๖.๓ อบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกทักษะตามความต้องการให้กับสมาชิก

๖.๔ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๗. งบประมาณต่อปี

๗.๑ กิจกรรม อบรมถ่ายทอดความรู้	เป็นเงิน	๒,๐๐๐ บาท
๗.๒ กิจกรรม ค่าวัสดุสาธิตอบรม	เป็นเงิน	๓,๐๐๐ บาท
๗.๓ กิจกรรม สนับสนุนอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมกลุ่ม	เป็นเงิน	๑๕,๐๐๐ บาท
รวม ๓ กิจกรรม เป็นเงินทั้งสิ้น		๒๐,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- วิสาหกิจชุมชนมีความรู้ด้านการผลิต การจัดการ ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ ของครอบครัวให้ดีขึ้น และเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว

๙. หน่วยงานรับผิดชอบ

๙.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี

๙.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการสนับสนุนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการรวมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ในอำเภอภาชี มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับอำเภออื่นๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้สตรีในภาคเกษตรรวมตัวกันเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ให้รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะภายใต้กติกากลุ่ม โดยสมาชิกเพื่อสมาชิก มีการบริหารงาน ในรูปคณะกรรมการ มีศักยภาพในการดำเนินงานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงไปจนถึงวิสาหกิจชุมชน เพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง พัฒนาปรับปรุงความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้น และเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว ช่วยกันแก้ไขปัญหาสังคมและดูแลสิ่งแวดล้อมชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จึงได้จัดทำ โครงการสนับสนุนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจัดตั้งใหม่ ขึ้นเพื่อส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เพื่อเป็นการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง พัฒนาปรับปรุงความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้น และเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้แม่บ้านเกษตรกรรวมตัวกันเป็นกลุ่ม
- ๒.๒ เพื่อให้แม่บ้านเกษตรกร มีความรู้ด้านการผลิต การจัดการ ด้านเคหกิจเกษตร ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ ของครอบครัวให้ดีขึ้น และเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว
- ๒.๓ เพื่อให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรช่วยกันแก้ไขปัญหาสังคมและดูแลสิ่งแวดล้อมชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม และผู้สนใจ

๔. พื้นที่ดำเนินการ

- ที่ทำการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๕. แผนการดำเนินงาน / ระยะเวลา

ปี ๒๕๖๖	- คัดเลือกแม่บ้านเกษตรกร	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๗	- คัดเลือกแม่บ้านเกษตรกร	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๘	- คัดเลือกแม่บ้านเกษตรกร	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๙	- คัดเลือกแม่บ้านเกษตรกร	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๗๐	- คัดเลือกแม่บ้านเกษตรกร	จำนวน ๑ กลุ่ม

๖. วิธีดำเนินงาน

- ๖.๑ จัดเตรียมโครงการ วางแผนการดำเนินงาน
- ๖.๒ รวมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย
- ๖.๓ จัดตั้งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และฝึกกระบวนการกลุ่ม
- ๖.๔ อบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกทักษะตามความต้องการให้กับสมาชิก
- ๖.๕ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๗. งบประมาณต่อปี

๗.๑ กิจกรรม อบรมถ่ายทอดความรู้	เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
๗.๒ กิจกรรม ค่าวัสดุสาริตอบรม	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
๗.๓ กิจกรรม สนับสนุนอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมกลุ่ม	เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ มีการรวมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในชุมชนเพิ่มขึ้น

๘.๒ มีการส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้ให้กับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๙. หน่วยงานรับผิดชอบ

๙.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี

๙.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการสนับสนุนกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการรวมตัวกันของเกษตรกรนับเป็นแนวทางสำคัญต่อการพัฒนาด้านการเกษตร เพราะการรวมตัวกัน นอกจากจะเป็นการเพิ่มอำนาจต่อรอง ทั้งด้านการซื้อปัจจัยการผลิต การขายผลผลิตยังนำมาซึ่งความร่วมมือกันของหมู่คณะ ซึ่งกลุ่มมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแก้ปัญหา สามารถพึ่งตนเองได้ และนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน

สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพให้กับเกษตรกรที่มีความต้องการพัฒนาในกิจกรรมตามความต้องการ จึงได้จัดทำโครงการสนับสนุนกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรจัดตั้งใหม่ ขึ้นเพื่อส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม เพื่อร่วมกันพัฒนาความรู้ความสามารถทางการเกษตรที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพการเกษตรกร เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในอันที่จะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรร่วมกันแก้ไขปัญหาการผลิต การแปรรูป และการตลาด
- ๒.๓ เพื่อเป็นศูนย์กลางรับความรู้ในการถ่ายทอดวิชาการไปสู่เกษตรกร
- ๒.๔ เพื่อใช้กระบวนการกลุ่มในการพัฒนาเกษตรกรให้มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม และผู้สนใจ

๔. พื้นที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร

๕. แผนการดำเนินงาน / ระยะเวลา

ปี ๒๕๖๖	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๗	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๘	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๙	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๗๐	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๑ กลุ่ม

๖. วิธีดำเนินงาน

- ๖.๑ จัดเตรียมโครงการ วางแผนการดำเนินงาน
- ๖.๒ รวมกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย
- ๖.๓ จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร และฝึกกระบวนการกลุ่ม
- ๖.๔ อบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกทักษะตามความต้องการให้กับสมาชิก
- ๖.๕ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๗. งบประมาณต่อปี

๗.๑ กิจกรรม อบรมถ่ายทอดความรู้	เป็นเงิน	๓,๐๐๐ บาท
๗.๒ กิจกรรม ค่าวัสดุสาริตอบรม	เป็นเงิน	๒,๐๐๐ บาท
๗.๓ กิจกรรม สนับสนุนปัจจัยในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	เป็นเงิน	๑๕,๐๐๐ บาท
รวม ๓ กิจกรรม เป็นเงินทั้งสิ้น		๒๐,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบกิจกรรม
- ๘.๒ เกษตรกรร่วมกันแก้ไขปัญหาการผลิต การแปรรูป และการตลาด
- ๘.๓ เป็นศูนย์กลางรับความรู้ในการถ่ายทอดวิชาการไปสู่เกษตรกร

๙. หน่วยงานรับผิดชอบ

- ๙.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี
- ๙.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการสนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

ในสถานการณ์ปัจจุบัน พื้นที่การเกษตรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง สภาพแวดล้อมทางการเกษตรที่เปลี่ยนแปลง มีการอพยพแรงงานไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ส่งผลให้แรงงาน ภาคเกษตรลดลง เยาวชนในภาคเกษตรกรรมที่เคยเป็นแรงงานที่สำคัญในครอบครัวได้หันไปสู่ออาชีพอื่น วัตถุประสงค์เข้ามามีบทบาททำให้ค่านิยมเปลี่ยนแปลงไป ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้บุตรหลานประกอบอาชีพการเกษตร ซึ่งปัจจัยที่กล่าวมาแล้วนี้เป็นสาเหตุทำให้ผู้สืบทอดอาชีพการเกษตรลดน้อยลง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเร่งส่งเสริมและกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ตระหนักถึงความสำคัญและมีทัศนคติที่ดี ต่ออาชีพเกษตรกรรมผ่านกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร พร้อมติดอาวุธทางปัญญาโดยการส่งเสริมความรู้ให้กลุ่มยุวเกษตรกร ถือเป็น การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำโครงการสนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกรจัดตั้งใหม่ขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนร่วมกันเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามความสนใจจากการปฏิบัติจริง (Learning by doing) มีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่เด็กและเยาวชนในภาคเกษตร ให้มีความสามารถ และมีความพร้อมในการสืบทอดอาชีพการเกษตร เป็นพลังในการพัฒนาการเกษตรของประเทศไทยสืบไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร

๒.๒ เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน

๒.๓ เพื่อให้สมาชิกยุวเกษตรกรได้รับความรู้และเทคโนโลยีการเกษตร เคหกิจเกษตร ธุรกิจเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับครอบครัว และท้องถิ่น

๒.๔ เพื่อเสริมสร้างทักษะความชำนาญการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เคหกิจเกษตร ธุรกิจเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการปฏิบัติจริง

๒.๕ เพื่อฝึกให้สมาชิกยุวเกษตรกรใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะส่งเสริมการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยอาศัยข้อบังคับและวิธีการดำเนินงานยุวเกษตรกรเป็นแนวทางการฝึกหัด

๓. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน อายุ ๑๐ - ๑๘ ปี จำนวน ๒๐ ราย

๔. พื้นที่ดำเนินการ

โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕. แผนการดำเนินงาน / ระยะเวลา

ปี ๒๕๖๖	- คัดเลือกนักเรียนจากโรงเรียนเป้าหมาย	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๗	- คัดเลือกนักเรียนจากโรงเรียนเป้าหมาย	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๘	- คัดเลือกนักเรียนจากโรงเรียนเป้าหมาย	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๖๙	- คัดเลือกนักเรียนจากโรงเรียนเป้าหมาย	จำนวน ๑ กลุ่ม
ปี ๒๕๗๐	- คัดเลือกนักเรียนจากโรงเรียนเป้าหมาย	จำนวน ๑ กลุ่ม

๖. วิธีดำเนินงาน

- ๖.๑ จัดเตรียมโครงการ วางแผนการดำเนินงาน และรวมกลุ่มเยาวชนในพื้นที่ โดยความร่วมมือจากสถานศึกษา ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล(ศบกต.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๖.๒ ให้คำปรึกษา แนะนำ และอบรมความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เยาวชน ฝึกกระบวนการ การกลุ่มยุวเกษตรกร โดยให้มีการจัดประชุม การทำกิจกรรมร่วมกัน และการบริหารกลุ่ม ดำเนินการโดยคณะกรรมการกลุ่มยุวเกษตรกร โดยให้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และมีแผนประชุมกลุ่มตลอดปี
- ๖.๓ ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกทักษะด้านการเกษตร เคหกิจเกษตร ให้กับสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร เช่น การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการแปรรูปอาหาร เป็นต้น โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ผัก พันธุ์ปลา และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็น
- ๖.๔ รายได้หรือผลผลิตที่เกิดขึ้นใช้เป็นอาหารกลางวันให้กับเยาวชนโดยกันเงิน/ผลผลิต ๒๐% ไว้สำหรับการดำเนินโครงการต่อเนื่องต่อไป (สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม)
- ๖.๕ ติดตาม ประเมินผลและสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๗. งบประมาณต่อปี

๗.๑ กิจกรรม อบรมถ่ายทอดความรู้แก่ยุวเกษตรกรในโรงเรียน	เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
๗.๒ กิจกรรมค่าวัสดุสาธิตด้านการเกษตร และเคหกิจเกษตร	เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
๗.๓ กิจกรรม การจัดทำแปลงผลิตพืช ประมง และปศุสัตว์	เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท
สนับสนุนปัจจัยทางการเกษตรและวัสดุทางการเกษตร	
๗.๔ กิจกรรม การจัดประชุมกลุ่มยุวเกษตรกร สนับสนุนค่าอุปกรณ์การจัดประชุมกลุ่ม ได้แก่ หมวกยุวเกษตรกร	
ช้อน สมุดบันทึกประจำตัวสมาชิกยุวเกษตรกร สมุดบันทึกงานกลุ่มรวมของ ยุวเกษตรกร และ	
สมุดบันทึกงานกลุ่มย่อย รวมทั้ง สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายของกลุ่มยุวเกษตรกรในการทำ	
กิจกรรมต่าง ๆ เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท	
รวม ๔ กิจกรรม เป็นเงินทั้งสิ้น	๒๐,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ ยุวเกษตรกรสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปฝึกปฏิบัติงานเกษตรต่อที่บ้าน มีรายได้จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตพอเลี้ยงชีพและครอบครัวได้
- ๘.๒ กลุ่มยุวเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะสามารถเป็นตัวอย่างใน การดำเนินงาน แก่กลุ่มยุวเกษตรกรอื่นๆ ที่สนใจได้

๙. หน่วยงานรับผิดชอบ

- ๙.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี
- ๙.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๙.๓ โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกษตรกรนิยมสารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชกันอย่างแพร่หลาย ทำให้มีสารพิษตกค้างเป็นอันตรายต่อผู้ใช้และผู้บริโภคโดยตรง เกษตรกรผู้ทำนาไม่คำนึงถึงอันตรายจากการใช้สารเคมีอย่างจริงจัง แม้ว่าจะมีการรณรงค์การใช้ก็ตาม ฉะนั้น เพื่อเป็นการลดอันตรายต่อการใช้ของเกษตรกรและผู้บริโภคนักวิจัยจึงได้มีการพัฒนาการใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมป้องกันยับยั้ง และควบคุมทำลายเชื้อราสาเหตุโรคพืช และแมลงศัตรูพืช ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจในการเกษตรซึ่งจะทำให้การผลิตพืชผลทางการเกษตรที่ปลอดภัยจากสารเคมีและรักษาสิ่งแวดล้อมอีกทางด้วย

สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในนาข้าว เพื่อให้เกษตรกรรู้จักวิธีป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี เป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตด้านการเกษตรสู่เกษตรกร และผู้สนใจนำไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ช่วยเพิ่มคุณภาพและผลผลิตพืชรวมทั้งเป็นการลดต้นทุนการผลิต และลดการใช้สารเคมี อีกทั้งยังสามารถผลิตจำหน่ายให้เกษตรกรทั่วไป เป็นการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตสารชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
- ๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรรู้จักวิธีป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี
- ๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๓. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรอำเภอภาชี จำนวน ๑๕๐ ราย

๔. พื้นที่ดำเนินการฝึกอบรม

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๕. แผนการดำเนินงาน / ระยะเวลา

ปี ๒๕๖๑	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๖๒	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๖๓	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๖๔	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๖๕	- คัดเลือกเกษตรกร	จำนวน ๓๐ ราย

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ ประชุมประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๒ คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๖.๓ กำหนดวัน เวลา การดำเนินกิจกรรม
- ๖.๔ ดำเนินการจัดหาวัสดุการเกษตร
- ๖.๕ ติดตามการดำเนินงานและประเมินผล

๗. งบประมาณต่อปี

- ๗.๑ กิจกรรม อบรมเกษตรกรการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชด้วยสารชีวภัณฑ์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท
 - ๗.๒ กิจกรรม การผลิตสารชีวภัณฑ์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท
- รวม ๒ กิจกรรม เป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตสารชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
- ๘.๒ เกษตรกรรู้วิธีป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี
- ๘.๓ เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๙. หน่วยงานรับผิดชอบ

- ๙.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี
- ๙.๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการฝึกอบรมให้ความรู้การปรับปรุงคุณภาพดิน พัฒนาความอุดมสมบูรณ์ของดินและธาตุอาหารพืช

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากเกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีจำนวนมาก เพื่อเร่งรัดการผลิตข้าวให้ได้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น โดยไม่ได้คำนึงถึงพิษตกค้างของปุ๋ยเคมีที่ทำให้ดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น ปัจจุบันเกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีในอัตรา โดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๖๐ - ๗๐ กก./ไร่ เกินกว่าเกณฑ์ที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดไว้อย่างมาก และโอกาสที่จะลดลงเป็นไปได้ยาก เนื่องจากสะดวกและหาซื้อได้ง่ายเห็นผลทันตา ให้ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้นถึง ๘๐๐ - ๙๐๐ กก./ไร่ ซึ่งเป็นเป้าหมายใหญ่ของเกษตรกรที่จะนำรายได้ไปใช้หนี้ ธ.ก.ส. ได้ตรงตามเวลา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกษตรกรไม่สนใจที่จะปรับปรุงบำรุงดินด้วยวิธีต่างๆ ทางธรรมชาติ เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกพืชปุ๋ยสด และปุ๋ยน้ำชีวภาพ เป็นต้น เพราะปุ๋ยเหล่านี้จะให้ผลช้าไม่ทันต่อการใช้นี้แหล่งเงินทุนต่างๆ ประกอบกับปุ๋ยเคมีเป็นวัตถุดิบหรือปัจจัยการผลิตหลักที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ มีราคาแพงมาก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตข้าวสูงขึ้น ฉะนั้นเพื่อให้เกษตรกรได้ลดต้นทุนการผลิตลง ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น เห็นควรที่จะให้เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงโทษพิษภัยของปุ๋ยเคมี และรู้จักประยุกต์นำเอา ปุ๋ยอินทรีย์ มาผสมผสานใช้ร่วมกันอย่างเหมาะสม เพื่อฟื้นฟูธาตุอาหารและโครงสร้างดินให้ดีขึ้น

สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการปรับปรุงบำรุงดินจึงได้จัดทำ โครงการฝึกอบรมให้ความรู้การปรับปรุงคุณภาพดิน พัฒนาความอุดมสมบูรณ์ของดินและ ธาตุอาหารพืช ขึ้นเพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรในการปรับปรุงคุณภาพดินก่อนที่สภาพดินสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรผู้ทำนาได้รู้จักใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

๒.๒ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากปุ๋ยเคมีเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ในการผลิต

๓. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรอำเภอภาษี

๔. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

๕. แผนการดำเนินงาน / ระยะเวลา

ปี ๒๕๖๖	- คัดเลือกเกษตรกรเข้ารับการอบรม	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๖๗	- คัดเลือกเกษตรกรเข้ารับการอบรม	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๖๘	- คัดเลือกเกษตรกรเข้ารับการอบรม	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๖๙	- คัดเลือกเกษตรกรเข้ารับการอบรม	จำนวน ๓๐ ราย
ปี ๒๕๗๐	- คัดเลือกเกษตรกรเข้ารับการอบรม	จำนวน ๓๐ ราย

๖. วิธีดำเนินงาน

๖.๑ ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ เสนอโครงการฯ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖.๒ ประสานงานกับผู้นำชุมชน / กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน กำหนดเกษตรกรเป้าหมายที่สนใจเข้ารับการอบรม

๖.๓ ขอรับการสนับสนุนวิทยากรให้ความรู้จากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน

๖.๕ กำหนดสถานที่ วัน เวลา แจ้งให้เกษตรกรเข้ารับการอบรมทราบ ตลอดจนจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรมและสาธิตวิธีต่างๆ

๖.๖ ติดตามประเมินผลจากเกษตรกรที่เข้ารับการอบรมนำไปปฏิบัติ

๗. งบประมาณต่อปี

๗.๑ กิจกรรม อบรมถ่ายทอดความรู้	เป็นเงิน	๓,๐๐๐ บาท
๗.๒ กิจกรรม ค่าวัสดุสาธิตอบรม	เป็นเงิน	๓,๐๐๐ บาท
รวม ๒ กิจกรรม	เป็นเงินทั้งสิ้น	๖,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรได้รับความรู้ในการปรับปรุงคุณภาพดินให้ดีขึ้น จำนวน ๓๐ ราย ต่อปี และสามารถนำความรู้ไปขยายผลให้เกษตรกรข้างเคียงได้

๘.๒ สภาพดินจะได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ดีขึ้น

๙. หน่วยงานรับผิดชอบ

๙.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอภาษี

๙.๒ สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๙.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
